

Obsah

1	identifikační údaje	7
1.1	údaje o škole	7
1.2	zřizovatel	7
1.3	platnost dokumentu.....	7
2	charakteristika školy	10
2.1	úplnost a velikost školy	10
2.2	charakteristika pedagogického sboru	10
2.3	dlouhodobé projekty.....	11
2.3.1	Část Chrudim.....	11
2.3.2	Část VLO Přestavlky.....	12
3	charakteristika švp	14
3.1	zaměření školy.....	14
3.1.1	Oblast schopnosti komunikace	14
3.1.2	Oblast zdravého sebevědomí a sebehodnocení	14
3.1.3	Oblast péče o zdraví.....	14
3.1.4	Oblast eliminace rizikového chování	14
3.1.5	Oblast environmentální výchovy	15

3.2	výchovné a vzdělávací strategie	15
3.2.1	Kompetence k učení:	15
3.2.2	Kompetence k řešení problému:	15
3.2.3	Kompetence sociální a personální:	16
3.2.4	Kompetence občanské:	16
3.2.5	Kompetence pracovní:	17
3.2.6	Kompetence komunikativní:	18
3.3	zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18
3.4	zabezpečení výuky žáků se specifickými poruchami učení a chování.....	19
3.5	zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	20
3.6	zabezpečení výuky žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí	21
3.7	začlenění průřezových témat	23
4	plán	29
4.1	tabulace učebního plánu	29
4.2	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU.....	33
4.2.1	I. stupeň	33
4.2.2	II. stupeň	33
5	učební osnovy pro i. stupeň.....	35
5.1	jazyk a jazyková komunikace.....	35

5.1.1	český jazyk.....	35
5.2	cizí jazyk.....	54
5.2.1	Anglický Jazyk.....	54
5.3	matematika a její aplikace.....	62
5.3.1	matematika	62
5.4	informační a komunikační technologie.....	75
5.4.1	informatika.....	75
5.5	člověk a jeho svět.....	80
5.5.1	prvouka	80
5.5.2	přírodověda.....	92
5.5.3	vlastivěda	100
5.6	umění a kultura	108
5.6.1	hudební výchova	108
5.6.2	Výtvarná výchova.....	114
5.7	člověk a zdraví	121
5.8	Tělesná výchova	121
5.9	člověk a svět práce	128
5.9.1	pracovní činnosti.....	128
6	UČEBNÍ OSNOVY II. STUPEŇ	137

6.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	137
6.1.1	ČESKÝ JAZYK	137
6.1.2	cizí jazyk	152
6.2	matematika a její aplikace.....	161
6.2.1	Matematika.....	161
6.3	informační a komunikační technologie.....	171
6.3.1	informatika.....	171
6.4	člověk a společnost	175
6.4.1	Dějepis.....	175
6.4.2	Občanská výchova.....	186
6.5	člověk a příroda.....	198
6.5.1	fyzika	198
6.5.2	chemie.....	207
6.6	přírodopis	215
6.6.1	zeměpis	227
6.7	umění a kultura	238
6.7.1	hudební výchova	238
6.7.2	výtvarná výchova	244
6.8	člověk a zdraví	254

6.8.1	tělesná výchova.....	254
6.8.2	Výchova ke zdraví	263
6.9	člověk a svět práce	270
6.9.1	Pracovní činnosti.....	270
7	hodnocení žáků	283
7.1	Hlavní zásady hodnocení.....	284
7.2	Obecná kritéria pro sebehodnocení žáka	284
7.3	Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací.....	287
7.4	Klasifikace v jednotlivých předmětech.....	288
7.5	Hodnocení chování žáka.....	295
7.5.1	Pochvaly	297
7.5.2	Opatření pro zlepšení chování žáků.....	297
7.6	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	299
7.7	Komisionální a opravná zkouška	300
7.7.1	Opravná zkouška.....	300
7.7.2	Komisionální zkouška	301
8	příloha	304
8.1	Standardy pro základní vzdělávání.....	304

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Oficiální název školního vzdělávacího programu

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ,

č. j. 231/09-I.

1.1 ÚDAJE O ŠKOLE

Název:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA CHRUDIM, ČÁSLAVSKÁ 624, CHRUDIM IV

Adresa školy:

Ředitelství: Čáslavská 624, 537 01 Chrudim IV

Jméno ředitele:

PhDr. Lenka Kábelová

Telefon: 466 251 799

Adresa pro dálkový přístup:

dds-chrudim@dds-chrudim.cz, www.dds-chrudim.cz

1.2 ZŘIZOVATEL

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, 118 01 Praha 1

1.3 PLATNOST DOKUMENTU

Od 1. září 2017

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola je určena pro žáky s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a pro žáky umístěné na základě předběžného opatření s diagnostikovanými poruchami chování. Škola je rozdělena na dvě části, část Chrudim a část VLO Přestavky.

Část Chrudim má kapacitu 36 žáků a je rozdělena do 5 tříd. Část v Přestavkách má kapacitu 36 žáků a je rozdělena do šesti tříd.

V základní škole žáci plní povinnou školní docházku dle zákona 561/ 2004 Sb.

Školská rada má 3 členy. Byla zřízena podle zákona č. 561/2004Sb. a pracuje od roku 2006.

2.2 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Učitel – speciální pedagog je zodpovědný za vzdělávací proces při výuce. Při své práci vychází ze školního vzdělávacího programu a vypracovává tematické plány. Respektuje individuální zvláštnosti a potřeby každého žáka, v případě nutnosti vytváří individuální vzdělávací plán. Při výchovném procesu aktivně spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími pedagogickými pracovníky DDŠ. Třídní učitel je zodpovědný za vedení pedagogické dokumentace, pravidelné čtvrtletní hodnocení žáka a aktivně působí na sociální klima ve třídě.

Etoped / Výchovný poradce poskytuje metodickou pomoc a rady žákům, učitelům a rodičům zejména při výchovných a výukových problémech žáků, v oblasti profesní orientace a následně při volbě povolání, spolupracuje s běžnými školami, kde žáci mohou plnit povinnou školní docházku.

Asistent pedagoga pomáhá žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí, pomáhá učiteli při výchovné a vzdělávací činnosti. S dítětem pracuje podle pokynů vyučujícího.

Koordinátor pro environmentální výchovu zodpovídá za školní program environmentální výchovy, který je zaměřen na volnočasové aktivity žáků, na oblast životního prostředí, na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života a na poznávání vztahu člověka a životního prostředí.

Školní metodik prevence zodpovídá za preventivní program školy. Poskytuje poradenství žákům, pedagogům i rodičům v problematice rizikového chování (sexuální zneužívání, šikana, záškoláctví, závislosti).

Pedagogičtí pracovníci se každoročně účastní vzdělávacích kurzů a seminářů pořádaných vzdělávacími agenturami v oblasti školství (NIDV, CCV). Každé tři měsíce se schází pedagogická rada, která projednává prospěch a chování žáků, vyhodnocuje výchovné a vzdělávací plány žáků, na jejichž základě se rozhoduje o potřebě umístění žáka v zařízení pro náhradní rodinnou péči.

2.3 DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Dle složení tříd a schopností žáků pořádají obě části školy tyto projektové a tematické dny, které jsou jednou z výukových metod používaných při vzdělávání na naší škole.

2.3.1 ČÁST CHRUDIM

Hroší hry

Dva dny netradičních soutěží pořádaných i pro další dětské domovy se školou. Soutěže jsou zaměřeny na osobnostně sociální výchovu, rozvoj komunikace, spolupráce a volných vlastností žáků.

Hroší cesta

Třídenní zátěžový program realizovaný na začátku školního roku. Žáci se seznamují s turistikou, cykloturistikou, vodáctvím. Součástí programu jsou netradiční hry v přírodě.

Vánoční besídka a výstava prací dětí

Každoroční vánoční setkání žáků, všech zaměstnanců a veřejnosti spojené s výstavou žakovských prací. Žáci se seznamují s vánočními zvyky a tradicemi.

Velikonoční výstava

Tematicky zaměřená výstava prací žáků. Při přípravě a v průběhu výstavy jsou žáci seznamováni se zvyky a tradicemi Velikonoc.

POKOS

Jednodenní program Příprava občanů k obraně státu – teoretická i praktická část.

2.3.2 ČÁST VLO PŘESTAVLKY

Vánoční besídka

Každoroční setkání všech pracovníků a spolupracujících s VLO Přestavky. Žáci v rámci školy připravují vánoční program a seznamují se se zvyky a tradicemi Vánoc.

Čertovský den

Jednodenní tematický den. Připomenutí tradice mikulášské nadílky.

Čarodějnický rej

Jednodenní tematický den. Připomenutí tradice pálení čarodějnic.

Vánoční a velikonoční dílničky

Měsíční projekt spojený s tradicí Vánoc a Velikonoc. Výroba vánočních a velikonočních dekorací a dárků.

POKOS

Jednodenní program Příprava občanů k obraně státu – teoretická i praktická část.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Učitelé obou částí základní školy rozvíjí žáky v níže uvedených oblastech.

3.1.1 OBLAST SCHOPNOSTI KOMUNIKACE

Vzhledem k tomu, že k nám přicházejí žáci z disharmonického prostředí, s poruchami chování, s diagnostikovanými poruchami učení (SPU), ADHD, ADD, se především zaměřujeme na doplnění nedostatků v učivu a rozvíjíme mezilidské formy chování a komunikace mezi lidmi.

Zlepšení komunikace považujeme za klíčovou schopnost pro rozvoj sociálních dovedností. Žák by si měl být vědom toho, že pomocí správné komunikace se vytvářejí, udržují a rozvíjejí mezilidské vztahy.

3.1.2 OBLAST ZDRAVÉHO SEBEVĚDOMÍ A SEBEHODNOCENÍ

Žáci, kteří budou zažívat úspěch v některé z činností, budou znát svou cenu, svoje přednosti a dovednosti. Proto jim nabízíme činnosti, při kterých mohou získávat zdravé sebevědomí a učit se sebehodnocení.

3.1.3 OBLAST PÉČE O ZDRAVÍ

Žáky učíme aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný. Důraz klademe na dodržování pravidel bezpečnosti v rámci vyučovacího procesu a ostatních aktivit, které s ním souvisí.

3.1.4 OBLAST ELIMINACE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Žákům nabízíme vhodné preventivní aktivity, které jsou součástí školního minimálně preventivního programu (prožitkové kurzy, besedy a přednášky, videoprojekce).

Žák by měl porozumět nebezpečím, která souvisí s rizikovým chováním (HIV, agrese, šikana, návykové látky, bezpečnost v dopravě, právní povědomí).

3.1.5 OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

U žáka budujeme aktivní vztah k přírodě a životnímu prostředí, žáka učíme zodpovědnosti za své jednání vůči životnímu prostředí, ohleduplnosti a spolupráci v mezilidských vztazích.

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

K rozvíjení klíčových kompetencí žáka využívá učitel zejména těchto výchovně vzdělávacích strategií:

3.2.1 KOMPETENCE K UČENÍ:

Učitel:

- podporuje sebehodnocení žáků při vlastním hodnocení, upřednostňuje hodnocení formativní, žáky hodnotí slovně;
- poskytuje žákům možnost volby postupů a úkolů;
- při samostatné práci připravuje takové úkoly, které často umožňují žákovi okamžitou zpětnou vazbu o výsledku své práce;
- učí děti pracovat s chybou;
- střídá dle potřeby frontální, skupinovou, individuální práci;
- při práci využívá různých informačních zdrojů;
- využívá vzájemného učení žáků.

3.2.2 KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU:

Učitel:

- učí samostatnosti v rozhodování;
- učí najít a specifikovat problém;
- učí hledat pomoc k řešení problému;
- respektuje individuální zvláštnosti dítěte;
- poskytuje pozitivní zpětnou vazbu;

- učí hledat různé možnosti řešení problémů.

3.2.3 KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Učitel:

- vede k respektování společně dohodnutých pravidel;
- vytváří a podporuje pozitivní postoje a změnu žebříčku hodnot;
- hledá zdroje vnitřní motivace;
- učí navazovat a udržovat mezilidské vztahy;
- učí umět říci „NE“ (prevence rizikového chování);
- učí asertivitě;
- učí ocenit sám sebe a respektovat odlišnosti druhých;
- poskytuje zpětnou vazbu na základě sebehodnocení a hodnocení;
- učí spolupráci a práci v týmu, ohleduplnosti, naslouchání;
- nabízí pomoc a učí umět požádat o pomoc;
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků;
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu;
- učí žáky vnímat odlišnost v názorech;
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků;
- umožňuje plnění základního vzdělání na běžné škole.

3.2.4 KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Učitel:

- učí žáky vyjadřovat vlastní názor sociálně přijatelným způsobem;
- učí respektovat názor druhých;

- podílí se na řešení problémů;
- učí respektovat odlišnosti druhých;
- seznamuje s tradicemi a kulturou různých etnik;
- vede žáky k ochraně životního prostředí;
- vede žáky k ochraně zdraví a pomoci druhým v nouzi;
- propojuje dění ve škole a na rodinné skupině;
- vede žáky k zodpovědnosti za své chování a jeho přirozené důsledky;
- klade důraz na poskytování zpětné vazby;
- dává možnost výběru řešení daných problémů a situací;
- vede k sebehodnocení a k objektivnímu náhledu na své chování;
- hodnotí konkrétní projevy chování, nikoli osobnost jedince;
- učí uvědomování si své role ve společnosti;
- využívá mediálních informací;
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků;
- vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních;
- vyžaduje dodržování pravidel.

3.2.5 KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Učitel:

- učí příkladem a vzorem;
- umožňuje volbu způsobu řešení
- nabízí úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat;
- respektuje diferenciované výkony podle individuálních;
- schopností žáků;
- vyžaduje dokončení práce;

- vyžaduje dodržování pravidel;
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce;
- vede žáky k plánování úkolů a postupů;

vytváří podnětné prostředí k tvořivé práci.

3.2.6 KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Učitel:

- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků;
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu;
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce;
- žáky vybízí, aby kladli otázky vztahující se k tématu, činnosti;
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory;
- vede žáky k formálně a obsahově správné komunikaci;
- vede žáky k dodržování etické normy komunikace;
- netoleruje vulgární, agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy žáků.

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v § 16 upřesňuje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen se SVP).

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je:

- žák se zdravotním postižením (mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a poruchy učení nebo chování);
- žák se zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní porucha vedoucí k poruchám učení a

chování, které vyžadují zohlednění ve vzdělávání);

- žák se sociálním znevýhodněním (rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území ČR).

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které vzdělávání umožní, na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení, tj. pedagogicko-psychologické poradny či speciálního pedagogického centra.

Při hodnocení žáků se SVP přihlížíme k povaze postižení nebo znevýhodnění. S žáky se SVP pracuje i asistent pedagoga, na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště je žákům zpracován a průběžně upravován individuální vzdělávací program. Úzce spolupracujeme s odbornými pracovišti (PPP, SPC).

3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ A CHOVÁNÍ

Principy zabezpečení výuky žáků se specifickými poruchami učení a chování:

- žákům s narušenou komunikační schopností zajišťujeme logopedickou péči, zároveň jsou tito žáci v péči klinického logopeda;
- IVP schvaluje formou správního řízení ředitelka ZŠ na základě písemné žádosti zákonných zástupců a na základě doporučení z PPP;
- na základě doporučení PPP a na základě žádosti zákonných zástupců mohou být žáci se SPU hodnoceni na vysvědčení slovně v některých nebo ve všech předmětech podle § 51 školského zákona, odst. 2.;
- pro účely přijímacího řízení převedeme slovní hodnocení do číselné podoby;
- podle § 50, odst. 3 stanoví ředitel školy pro žáka, který se nemůže pro svůj zdravotní stav podobu delší než 2 měsíce účastnit vyučování, takový způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žáka, nebo může povolit vzdělávání podle IVP podle § 18;
- třídní učitel zodpovídá za kontrolu platnosti IVP a dodržování termínu kontrolního vyšetření.

Pro zabezpečení výuky žáků se specifickými poruchami učení a chování používáme následující způsoby práce:

- používáme speciálně pedagogických postupů a metod;
- vycházíme z aktuálního stavu a konkrétních projevů poruchy;
- respektujeme doporučení školského poradenského pracoviště;

- hodnotíme skutečných vědomostí a dovedností žáka;
- využíváme pozitivní vnější motivace;
- respektujeme aktuální úroveň vědomostí a dovedností během výuky a při hodnocení;
- umožňujeme používání kompenzačních pomůcek;
- používáme multisenzorický přístup.

3.5 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žákem a studentem mimořádně nadaným je podle vyhlášky č. 73/2005 Sb.:

- žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech;
- v oblasti rozumových schopností je nadaným žákem takový žák, u kterého bylo mimořádné nadání potvrzeno na základě pedagogicko – psychologického vyšetření;
- v dalších oblastech nadání se vyjadřuje poradenské zařízení ke specifickým žákovy osobnosti;
- stupeň nadání posuzuje odborník v příslušném oboru, ke kterému se nadání vztahuje, na základě doporučení školského poradenského zařízení;
- žáci nadání jsou vzděláváni na základě principu integrace, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních.

Způsoby práce s nadanými žáky:

- rozšiřujeme učiva tak, aby postihovalo mezioborové vztahy;
- prohlubujeme učiva tak, aby obsahovalo další podrobnosti a detaily o probíraném učivu;
- obohacujeme učivo, které je již nad rámec vzdělávacího programu, a pracujeme se specifiky zájmů žáka;
- zadáváme problémové úlohy;
- nabízíme metody názorně demonstrační, didaktické hry, situační metody, metody výuky s podporou počítače, práci s různými druhy textů, práci s médii;
- podporujeme nadané žáky v zapojování do různých soutěží;
- využíváme možnosti rychlejšího zvládnutí učiva, tito žáci jsou vzděláváni podle IVP;

- žák může vynechat maximálně dva roky školní docházky a každý rok absolvuje kontrolní vyšetření v PPP;
- nezbytný je souhlas vedení školy a zákonného zástupce nezletilého žáka, vyjádření PPP a pediatra;
- podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo částí učiva ročníku, který žák nebude absolvovat a jehož rozsah stanoví ředitel školy;
- umožňujeme žákům návrat do původní třídy, pokud se přeřazení ukáže jako nevhodné;
- o obsahu, průběhu vzdělávání a další péči poskytované nadanému žákovi provádí záznam třídní učitel ve spolupráci s učitelem příslušného předmětu a s PPP;
- záznam je součástí osobní dokumentace žáka;
- identifikace nadaného žáka vychází ze závěrů pozorování dítěte, z výsledků pedagogické diagnostiky ve škole a z výsledků diagnostiky PPP.

3.6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ ZE SOCIOKULTURNĚ ZNEVÝHODNĚNÉHO PROSTŘEDÍ

Základní škola Chrudim je určena pro žáky se soudně nařízenou ústavní či ochrannou výchovou. Žáci velmi často pocházejí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, či přímo z dětského domova, kde vzhledem ke stupni poruchy emocí a chování nebyly schopné přizpůsobit se dennímu režimu domova.

Sociokulturně znevýhodněné prostředí je méně podnětné pro kognitivní rozvoj žáka, ke vzdělání zaujímá většinou záporný vztah. Rodina žáka bývá sociálně vyloučena, někteří rodiče jsou ve výkonu trestu, žijí patologickým způsobem života, atd.

Žáci mají problémy s udržení pozornosti, mají omezenou práceschopnost, nejsou schopné dodržovat školní řád a režim školy a nemohou se vzdělávat ve třídách s velkým počtem žáků a za použití běžných metod.

Učitel u žáků věnuje zvýšenou pozornost:

- samostatnému rozhodování;
- kritickému myšlení;
- jednání bez podléhání manipulacím;

- rozvoji práceschopnosti;
- rozvoji dovednosti práce v týmu;
- posilování dovednosti tolerovat odlišný názor;
- posilování dovednosti respektovat vymezená pravidla.

Za hlavní cíle vzdělávání učitel považuje:

- příležitost žáka zažít úspěch a pocit sounáležitosti;
- navozování sociálních vztahů formou skupinových aktivit;
- dovednost řešit problémy;
- dovednost komunikovat;
- poznání sama sebe;
- rozvoj a ochranu zdraví;
- respektování druhých.

Učitel při práci používá principy:

- stručnost – sděluje tolik, kolik je nutno;
- srozumitelnost – používá slovník přiměřený žákům;
- zpětná vazba – učitel se přesvědčí, že žák ví, o čem je řeč;
- přiměřenost cíle – určí cíl dle možností žáka;
- umožnění výběru cíle;
- blízkost cíle – rozdělení úkolu na menší kroky;
- akceptace – žák je přijímán takový, jaký je;
- rovnováha – princip vyrovnaného vztahu;
- zpětná vazba – informace o úrovni kompetencí žáka;
- individualizace – respektování individuálních potřeb žáka;
- perspektiva – postup při dalším vzdělávání.

3.7 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Při začlenění obsahu průřezových témat jsme využili převážně integraci do předmětů. Během školního roku obě části školy organizují několik tematických dnů (projektů), jejichž náplň propojuje více průřezových témat.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
I. STUPEŇ					
TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	všechny předměty				
Sebepoznání a sebepojetí	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ
Seberegulace a sebeorganizace	TV	TV	TV	TV	TV
Psychohygiena	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ
Kreativita	PČ,VV	PČ,VV	PČ,VV	PČ,VV	PČ,VV
Sociální rozvoj					
Poznávací schopnosti	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ
Mezilidské vztahy	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ
Spolupráce a soutěživost	TV	TV	TV	TV	TV
Komunikace	všechny předměty				
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	všechny předměty				
Hodnoty, postoje a praktická etika	všechny předměty				

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
II. STUPEŇ					

TEMATICKÝ OKRUH	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj				
Rozvoj schopností poznávání	AJ,HV,INF	AJ,HV,VZ	AJ,HV,M	AJ,HV
Sebepoznání a sebepojetí	-	OV,VZ	PŘ,OV,VZ	-
Seberegulace a sebeorganizace	TV	TV, VZ	TV, VZ	TV
Psychohygiena	-	VZ	OV,VZ	-
Kreativita	PČ,VV	PČ,VV	PČ,VV	PČ,VV
Sociální rozvoj				
Poznávací schopnosti	OV	VZ	VZ	-
Mezilidské vztahy	-	VZ	OV,VZ	-
Komunikace		VZ	OV,VZ	ČJ
Spolupráce a soutěživost	TV	TV,VZ	TV,VZ	TV
Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	-	OV,VZ	OV,VZ	-
Hodnoty, postoje a praktická etika	-	VZ	OV,VZ	-

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
TEMATICKÝ OKRUH	I. STUPEŇ					II. STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	-	-	-	ČJ,V L	ČJ,V L	OV	-	-	-
Občanská společnost a stát	-	-	-	VL	VL	-	-	-	OV
Formy participace občanů v politickém životě	-	-	-	-	VL	-	-	-	OV

Principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování				ČJ	ČJ,VL	-	-	OV	-
--	--	--	--	----	-------	---	---	----	---

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
	I. STUPEŇ					II. STUPEŇ			
TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímají	-	-	-	-	VL	-	-	AJ,Z	AJ
Objevujeme Evropu a svět	-	-	ČJ	-	VL	-	AJ,D	AJ,ZO V	AJ,ZO V
Jsme Evropané	-	-	-	-	VL,ČJ	-	-	-	D, OV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
	I. STUPEŇ					II. STUPEŇ			
TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	-	PRVČ J	PRVČ J	HV,Č J, VL	HV,Č J, VL	OV	-	-	D
Lidské vztahy	-	-	-	HV	HV	-	-	OV	-
Etnický původ	HV	HV	HV	VL	VL	-	-	OV	-
Multikulturalita	-	-	-	HV,Č J	HV,Č J	-	-	-	AJ
Princip sociálního smíru a solidarity	-	-	-	ČJ	ČJ	-	-	OV	OV,Z

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
	I. STUPEŇ					II. STUPEŇ			
TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ	-	-	-	PŘ
Základní podmínky života	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ	-	-	CH	PŘ,F
Lidské aktivity a problémy ŽP	-	-	-	PŘ VL	PŘ VL	-	-	-	PŘ,Z,C H
Vztah člověka k prostředí	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ	-	-	-	OV,Z

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
	I. STUPEŇ					II. STUPEŇ			
TEMATICKÝ OKRUH	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	-	-	-	ČJ, INF	ČJ, INF	-	-	-	ČJ
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	-	-	-	INF	INF	-	-	ČJ	-
Fungování a vliv médií ve společnosti	-	-	-	INF	INF	-	-	ČJ	ČJ

Tvorba mediálního sdělení	-	-	-	VL, INF	VL, INF	ČJ	-	-	-
Stavba mediálního sdělení	-	-	-	-	ČJ	-	-	ČJ	-
Vnímání autora mediálního sdělení	-	-	-	-	ČJ	-	ČJ	-	-
Práce v realizačním týmu	-	-	-	ČJ, VL, INF	ČJ, VL, INF	-	-	-	TV,S H

4 PLÁN

4.1 TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU

I. STUPEŇ	1.	2.	3.	4.	5.	MIN.	DISP.
Český jazyk	9	9+1	6+2 UČE BNÍ	6+1	5+2	35	6
Anglický jazyk			3	3	3	9	
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20	6
Informatika				0+1	1	1	
Prvouka	2	2	2			12	
Přírodověda				2	2		
Vlastivěda				1	1		
Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

Pracovní činnosti	1	1	1	1+1	1+1	5	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
CELKEM	20+1	20+2	20+3	22+4	22+4		14
	21	22	23	26	26		118

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

II. STUPEŇ	6.	7.	8.	9.	MIN	DISP
Český jazyk	4+1	4	4+1	3+2	15	4
Anglický jazyk	3	3+2	3+2	3+2	12	6
Matematika	4+1	4+1	4+1	3+2	15	5
Informatika	1				1	
Chemie			1	2	21	
Fyzika	2	2	1+1	1+1		2
Přírodopis	2	1+1	2	1+1		2
Zeměpis	2	2	1+1	1+1		2
Dějepis	2	2	2	1+1	11	1
Občanská výchova	1	1	1	1		
Hudební výchova	1	1	1	1	10	
Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Pracovní činnosti	0+1	1	1	1+1	3	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	10	
Výchova ke zdraví	0	1	1	0		

CELKEM	26+3	26+4	25+6	21+11		24
	29	30	31	32		122

4.2 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

4.2.1 I. STUPEŇ

Hodinová dotace předmětu Pracovní činnosti ve 3. ročníku byla snížena o 1 disponibilní hodinu, o kterou byla navýšena hodinová dotace předmětu Matematika ve 4. ročníku.

4.2.2 II. STUPEŇ

V učebním plánu byla disponibilní hodinová dotace využita zejména k posílení předmětů Matematika a Český jazyk.

Vzhledem k speciálním vzdělávacím potřebám a sociálnímu znevýhodnění žáku byla výuka Anglického jazyka rozšířena o celkem 6 vyučovacích hodin z disponibilní hodinové dotace.

Pracovní činnosti 9. ročníku jsou navýšeny o 1 disponibilní hodinu z důvodu přípravy na budoucí povolání.

Hodinová dotace předmětu Občanská výchova byla snížena o 4 disponibilní hodiny, o které byly využity na navýšení hodinové dotace předmětů Matematika, Český jazyk, Zeměpis a Dějepis.

Z předmětu Tělesná výchova bylo vyčleněno učivo Výchovy ke zdraví a vznikl samostatný předmět Výchova ke zdraví.

5 UČEBNÍ OSNOVY PRO I. STUPEŇ

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1 ČESKÝ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk

ČASOVÁ DOTACE: 35

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 6

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vyučovací předmět Český jazyk zahrnuje složky Jazykové výchovy, Komunikační a slohové výchovy a Literární výchovy.

V průběhu vyučovací hodiny učitelé respektují specifické vzdělávací potřeby žáků. Učitelé zařazují do hodin relaxační chvílky, pohybové a uvolňovací cviky, hravé činnosti, poslech hudby, zpěv, výtvarnou činnost.

Výuka je realizována i formou návštěv městských knihoven, divadelních představení, výstav a besed vztahujících se k učivu.

V prvním období (1. - 3. ročník) klademe důraz na rozvoj českého jazyka a pozitivního vztahu k němu, tzn. rozvoj slovní zásoby, srozumitelná artikulace, zvuková stránka řeči, základní formy psané projevu, poslech a jednoduchá reprodukce.

V druhém období (4. - 5. ročník) prohlubujeme dosavadní schopnosti a dovednosti. Zaměřujeme se zejména na reprodukci složitějšího textu, vyjadřování v rozvitých větách.

Cíleně rozvíjíme formy mezilidské komunikace, a to s důrazem na navozování vzájemných vztahů a na využití komunikace jako nástroje řešení problémů.

Každoročně pořádáme vánoční besídku s hudebním a literárně dramatickým programem.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje četbu textu potichu či nahlas;
- dbá na čitelnost písemného projevu žáka;
- zařazuje do výuky četbu beletrie i naučných textů, které dále využívá jako zdroj informací;
- vede žáky k rozvoji slovní zásoby.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na kulturu mluveného projevu, na jeho obsahovou i formální stránku;
- zařazuje do výuky i prvky nonverbální komunikace, dramatizaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do výuky skupinovou práci a prvky kooperativní výuky

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- umožňuje žákovi práci s jazykovými příručkami, přehledy pravidel.

Kompetence občanské:

Učitel:

- četba literatury různých národů.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- nabízí žákovi možné postupy řešení, ze kterých si žák vybírá;
- zařazuje do výuky skupinovou práci;
- vyžaduje dokončení úkolu.

ČESKÝ JAZYK: 1. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-1-01	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Plynule čte s porozuměním krátké věty, pohádky.	zraková a sluchová analýza a syntéza slabiky, slov; hlasité čtení krátkých vět, čtení příběhů, pohádek
ČJL-3-1-02	Porozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Rozumí písemným a mluveným pokynům, domácím úkolům, vzkazům.	přepis, opis krátkých vět.
ČJL-3-1-03	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Naslouchá, popíše, vyjádří vlastními slovy vzkaz, omluví se.	praktické naslouchání, zaznamenání slyšeného, vzkaz, omluva
ČJL-3-1-04	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	Naslouchá, je zdvořilý, rozumí pokynům učitele během výuky.	čtení slov, básní, říkadl; správná výslovnost, správné tvoření hlasu
ČJL-3-1-05	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Naučí se zpaměti krátkou báseň, říkadlo, zahraje roli v pohádce, recituje.	říkadla, krátké básně, dramatizace pohádek, čtení po rolích
ČJL-3-1-06	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Aplikuje vhodné komunikační žánry. Vyjadřuje se vhodnými gesty, mimikou.	komunikační žánry – oslovení, omluva, prosba, vzkaz; základní prvky nonverbální komunikace
ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Vypráví krátkou pohádku, příběh.	rozhovor, vyprávění o shlédnuté pohádce, o tom, co zajímavého se přihodilo
ČJL-3-1-08	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Správně sedí, drží psací nástroj, udržuje čistotu.	správné sezení při psaní, sklon sešitu, správné držení psacího náčiní, čistota a pořádek na pracovní ploše

ČJL-3-1-09	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	Píše tvary všech tiskacích a psacích písmen a číslic.	opis, přepis, diktát písmen, slov, krátkých vět; technika psaní
ČJL-3-1-10	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Píše jednoduchá sdělení.	pozdávka, blahopřání, pozdrav
ČJL-3-1-11	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Seřadí a navrhne ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví jednoduchý příběh.	vyprávění děje podle obrázkové osnovy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-2-01	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov, rozliší délku samohlásek.	věta, slovo, slabika, hláska; písmeno malé, velké, tištěné, psané; plynulé čtení slabik, slov se správnou délkou samohlásek
ČJL-3-2-02	Porovná významy slov, slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Porovná významy slov, rozliší slova opačného významu.	slova opačného významu
ČJL-3-2-05	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Užívá správné gramatické tvary v jednoduchých větách.	srozumitelná výslovnost, rozvíjení znělého hlasu, správná artikulace v mluveném projevu; obrázkové čtení
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-3-01	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Čte a přednáší krátké básně a říkadla.	plynulé čtení jednoduchých textů s porozuměním; rozpočítadla, říkanky
ČJL-3-3-02	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Vyjádří se o svých pocitech, o přečteném.	povídání nad literárním textem, knihou; co rádi čteme; domýšlíme a převyprávíme pohádku, divadlo, příběh

ČJL-3-3-03	Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Rozliší pohádku od básně nebo říkadla.	próza, poezie v pohádkách
------------	--	--	---------------------------

ČESKÝ JAZYK: 2. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-1-01	Plynule čte s porozuměním.	Plynule čte s porozuměním pohádky, krátké příběhy, dětské časopisy.	plynulé čtení jednoduchých vět se zřetelnou a správnou výslovností; hlasité čtení, tiché čtení ukázek z čítanky, z dětských časopisů; dramatizace pohádky; uplatňování přirozené intonace
ČJL-3-1-02	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Rozumí krátkému vzkazu, pozvánce.	jednoduchý diktát slov, vět; psaní adresy, přání; krátký vzkaz, pozvánka
ČJL-3-1-03	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Aplikuje pravidla v rozhovoru: naslouchá, respektuje pravidla rozhovoru, pracuje dle pokynů.	praktické naslouchání, porozumění pokynům během výuky; omluva, vzkaz, pozdravení a oslovení
ČJL-3-1-04	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	Pečlivě vyslovuje při přednesu básně, říkadel.	sluchová a zraková cvičení; správné dýchání, správná výslovnost; opakování říkadel, básní
ČJL-3-1-05	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	přednes říkadel, krátkých básní; dramatizace pohádky
ČJL-3-1-06	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Užívá gesta, mimiku.	komunikační žánry – oslovení, omluva; maňáskové divadlo; poslech literárních textů, pohádek
ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Vypráví krátkou pohádku, příběh.	vyprávění pohádky, příběhu; hodnocení vlastností postav
ČJL-3-1-08	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	správné sezení při psaní, sklon sešitu, písma; správné držení psacího náčiní; čistota a

			pořádek na pracovní ploše
ČJL-3-1-09	Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	Píše správné tvary písmen a číslic.	opis, přepis, diktát, autodiktát; rébusy, křížovky, hádanky; opis jednoduchého textu
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-2-01	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Odliší a aplikuje krátké a dlouhé samohlásky.	hlásky – rozdělení hlásek; krátké a dlouhé samohlásky; dvojhlásky; abeceda; význam slabiky pro dělení slov; podobnost znělých a neznělých souhlásek
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.	Porovnává významy slov opačného významu a rozliší slova významem nadřazená a podřazená.	třídění slov podle významu; slovní význam – slovo nadřazené, podřazené, souřadné
ČJL-3-2-03	Porovná a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	Porovná a třídí slova podle významu.	vyhledávání slov v textu, která jsou: názvy osob, zvířat, věcí a sám je třídí; vyhledávání slov která vyjadřují vlastnosti a činnost
ČJL-3-2-04	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Rozlišuje podstatná jména, slovesa, předložky.	názvy slovních druhů; poznávání podstat. jmen, sloves, předložek v textu
ČJL-3-2-05	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	správné vyjadřování při formách společenského styku; procvičování a vyhledávání v textu; obrázkové čtení; oslovení, pozdrav, poděkování
ČJL-3-2-06	Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami.	Spojuje dvě jednoduché věty do souvětí vhodnými spojkami.	spojení dvou i více vět; spojky a jejich funkce.
ČJL-3-2-07	Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Rozliší druhy vět, oznamovací, rozkazovací tázací a přací.	druhy vět podle postoje mluvčího; věty oznamovací, rozkazovací, tázací a přací; tvoření vět podle zadání

ČJL-3-2-08	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Odůvodňuje a píše správně i-y po měkkých a tvrdých souhláskách. Píše správně u, ú, ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Píše správně velká písmena na začátku věty a vlastní jména osob a zvířat.	rozdělení hlásek, pravopis - i, y po měkkých a tvrdých souhláskách; pravopis dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; pravopis u, ú, ů; podstatná jména vlastní a obecná, jméno a příjmení; začátek věty; věta jako jednotka projevu; rozlišení podstatných jmen obecných a vlastních
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-3-01	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Čte a přednáší z paměti báseň, krátký text.	plynulé čtení jednoduchých vět; užívání správného přízvuku; hlasité a tiché čtení s porozuměním; přednes básní z paměti; dramatizace vhodných textů
ČJL-3-3-02	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu, pohádky.	rozhovor o přečteném, besedy nad knihou, dětskými časopisy
ČJL-3-3-03	Rozlišuje vyjádření v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vypravování.	Odliší pohádku od příběhu se skutečnými postavami.	povídání si nad literárním textem, nad knihou; co rádi čteme, pohádky; poezie, báseň, verš, rým, přízvuk, rytmus; divadlo, jeviště, herec, divák; ilustrace, ilustrátor

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-1-01	Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Plynule čte s porozuměním pohádky, krátké příběhy, dětské časopisy.	plynulé čtení souvětí a vět, členění v textu; tiché čtení s porozuměním; hlasité čtení, předčítání; četba uměleckých populárních a naukových textů ,upevňování čtenářských dovedností; četba poezie, prózy
ČJL-3-1-02	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Rozumí krátkému vzkazu, pozvánce	vyplňování poštovních formulářů; dopis, blahopřání, pozvánka
ČJL-3-1-03	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Aplikuje pravidla v rozhovoru: naslouchá, respektuje pravidla rozhovoru, pracuje dle pokynů.	jednoduchý vzkaz, zaznamená pokyny, domácí úkol
ČJL-3-1-04	Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	Přednese se správnou výslovností báseň, říkadlo.	přednes básně, krátkého úryvku
ČJL-3-1-05	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	práce s literárním textem; dramatizace pohádek; přednes básní přiměřených věku
ČJL-3-1-06	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	Správně užívá gesta, mimiku.	pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz; divadlo; skutečnost a její umělecké vyjádření, autor a jeho fantazie; výtvarný doprovod, ilustrace, ilustrátor
ČJL-3-1-07	Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Vypráví krátkou pohádku, příběh.	vyprávění pohádky nebo povídky; knížka, kterou máme rádi; charakteristika literární postavy – nejdůležitější rysy postav; charakterizujeme svůj postoj ke knize a k přečtenému
ČJL-3-1-08	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	automatizace psacího pohybu, dodržování hygienických návyků správného a úhledného

			psaní; kontrola vlastního projevu; celková úprava písemného projevu
ČJL-3-1-10	Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje i písmena i slabiky.	Píše správné tvary písmen a číslic.	vyplňování poštovních formulářů; opis, přepis, diktát jednoduchých slov, vět
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-2-01	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova; odliší a aplikuje krátké a dlouhé samohlásky.	hláskosloví; rozlišování slabik, hlásek, počet slabik; pravopis dlouhých samohlásek, u, ú, ů; podoba souhlásek znělých a neznělých na konci a uvnitř sliv; abecední řazení, telefonní seznam
ČJL-3-2-02	Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Porovnává významy slov opačného významu a zařadí a vybere slova významem nadřazená a podřazená, vyhledává slova příbuzná.	slovo a skutečnost, třídění slov podle významu; slova významem podobná, příbuzná; slova významem protikladná, nadřazená, podřazená, souřadná
ČJL-3-2-03	Porovná a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnosti, vlastnost.	Porovnává a třídí slova podle významu.	rozlišování slovních druhů; slova ohebná a neohebná; 10 slovních druhů
ČJL-3-2-04	Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Rozlišuje podstatná jména, slovesa, předložky.	slovní druhy, základní mluvnické kategorie podstatných jmen; pád, číslo, rod; časování sloves; podstatná jména obecná a vlastní; skloňování
ČJL-3-2-05	Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	podstatná jména, pádové otázky; přídavná jména – vlastnosti podstatných jmen; slovesa – čas přítomný, minulý a budoucí; infinitiv; osoba, číslo a čas; slova ohebná a neohebná
ČJL-3-2-06	Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Spojuje dvě jednoduché věty do souvětí vhodnými spojkami.	určování vět v krátkém souvětí; spojování jednoduchých vět do souvětí pomocí spojovacích výrazů

ČJL-3-2-07	Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Rozliší druhy vět, oznamovací, rozkazovací, tázací a přací.	rozeznávání druhů vět podle postoje mluvčího; věta oznamovací, rozkazovací, tázací a přací; vytváření vět; celků; větná intonace; tvoření vlastních vět dle zadání
ČJL-3-2-08	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Odůvodňuje a píše správně i-y po měkkých a tvrdých souhláskách. Píše správně u, ú, ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Píše správně velká písmena na začátku věty a vlastní jména osob a zvířat. Píše a používá správně základní a nejvíce frekventovaná slova vyjmenovaná a k nim příbuzná.	rozdělení hlásek; pravopis i-y po měkkých a tvrdých souhláskách; pravopis dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev; pravopis u, ú, ů; podstatná jména obecná a vlastní; pravopis a velká písmena u vlastních jmen osob a zvířat, u místních názvů hor a řek, velké písmeno na začátku věty; slova vyjmenovaná a k nim příbuzná po B, L, M, P, S, V, Z
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-3-3-01	Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Čte a přednáší z paměti báseň, krátký text.	plynulé hlasité a tiché čtení literárních textů přiměřené náročnosti; přednes básní nebo úryvků; dramatizace pohádky, povídky nebo básně; pověsti místní nebo regionální; četba populárních a naučných textů – encyklopedie
ČJL-3-3-02	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Vyjadřuje své pocity z přečteného textu, pohádky.	povídání nad knihou, literárním textem; dětské časopisy; kniha, kterou jsem četl; atmosféra, hlavní postavy; myšlenky, které jsme zaregistrovali
ČJL-3-3-03	Rozlišuje vyjádření v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vypravování.	Rozlišuje pohádku od příběhu se skutečným hrdinou.	skutečnost a její umělecké ztvárnění; autor; próza, poezie a rozdíl mezi nimi; pověst, povídka, pohádka; literatura umělecká a věcná – encyklopedie; báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk

ČJL-3-3-04	Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Přednese či reprodukuje vhodný literární text, ztvární výtvarně či dramaticky.	přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
------------	--	--	--

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ČJL-3-1-01p	čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p	rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p	dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08p	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p	píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p	spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p	převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p	dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p	opisuje a přepisuje krátké věty
ČJL-3-2-01p	rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p	rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p	tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p	rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p	píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
ČJL-3-3-01p	pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p	reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
-	při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 1. – 3. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Osobnostní a sociální výchova	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti.	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium, komunikace v různých situacích
Multikulturní výchova	Rozvíjí dovednost komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin.	četba vhodné literatury, prezentace cizího nebo vlastního textu
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.	Utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti.	lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

ČESKÝ JAZYK: 4. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-5-1-01	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty.	věcné a praktické čtení populárně naučných časopisů
ČJL-5-1-02	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Vybírá podstatné informace z textu.	věcné a praktické čtení populárně naučných časopisů
ČJL-5-1-03	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	věcné a praktické čtení, vzkazy, informační tabule, piktogramy
ČJL-5-1-04	Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si nejdůležitější fakta.	věcné a praktické naslouchání, vzkaz, zpráva, media, oznámení, základní komunikační pravidla
ČJL-5-1-05	Vede správně dialog, telefonický	Formuluje svá přání, potřeby a stížnosti.	komunikační pravidla, mimojazykové

	rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.		prostředky, technika mluveného projevu
ČJL-5-1-07	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru.	Aplikuje základní komunikační pravidla; používá vhodný obsah a formu komunikačního projevu vzhledem k situaci.	technika mluveného projevu, komunikační pravidla, neverbální komunikace
ČJL-5-1-09	Píše správně po stránce formální i obsahové jednoduché komunikační žánry.	Píše správně po stránce formální i obsahové jednoduché komunikační žánry.	adresa, blahopřání, dopis, pozvánka, vzkaz, jednoduchý popis
ČJL-5-1-10	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Navrhne body osnovy známého příběhu podle časové posloupnosti a příběh vypráví.	vypravování známého příběhu, dětského filmu
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP – ŽÁK	UČIVO
ČJL-5-2-01	Porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Přiřazuje slova nadřazená, podřazená, souřadná a opačného významu, rozezná slova vícevýznamová.	význam slov, antonyma, synonyma, slova vícevýznamová
ČJL-5-2-02	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Rozlišuje kořen, předponu a příponu ve vyjmenovaných slovech.	stavba slova
ČJL-5-2-03	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Určuje podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky a spojky.	slovní druhy, tvary slov; skloňování podstatných jmen, časování sloves
ČJL-5-2-05	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	Vyhledá podmět a přísudek ve větě jednoduché.	základní větné členy

ČJL-5-2-06	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí; spočítá počet vět podle počtu sloves.	základní větné členy, spojky: že, protože, ale, a, i
ČJL-5-2-08	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Píše y, i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a jednoduchých slovech příbuzných; píše y, i v koncovkách přídavných jmen rodu středního a ženského.	vyjmenovaná slova, skloňování podstatných jmen rodu středního a ženského; seznámení se vzory rodu mužského
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-5-3-01	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Vyjadřuje své dojmy z četby, divadla, filmu a jiných literárních útvarů.	pohádka, bajka, pověst, autor, ilustrátor, divadelní představení, film
ČJL-5-3-02	Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Vyjádří vlastními slovy obsah čteného.	poslech literárních textů, zážitkové čtení, dramatizace
ČJL-5-3-03	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	pohádka, bajka, pověst, autor, ilustrátor, divadelní představení, film
ČJL-5-3-04	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Přiřadí literární pojem k příkladu.	literární pojmy

ČESKÝ JAZYK: 5. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-5-1-01	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty.	věcné a praktické čtení populárně naučných časopisů, encyklopedií, internet
ČJL-5-1-02	Rozlišuje podstatné a okrajové informace v	Vybírá podstatné informace z textu, třídí je	věcné a praktické čtení populárně

	textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	podle důležitosti, svůj výběr zdůvodňuje.	naučných časopisů, encyklopedií, internet
ČJL-5-1-03	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	věcné a praktické čtení, vzkazy, informační tabule, piktogramy
ČJL-5-1-04	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a pamatuje si z něj podstatná fakta.	Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si nejdůležitější fakta.	věcné a praktické naslouchání, vzkaz, zpráva, media, oznámení, základní komunikační pravidla
ČJL-5-1-05	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Formuluje svá přání, potřeby a stížnosti.	komunikační pravidla, mimojazykové prostředky, technika mluveného projevu
ČJL-5-1-07	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru.	Volí vhodný obsah a formu komunikačního projevu vzhledem k situaci.	technika mluveného projevu, komunikační pravidla, neverbální komunikace
ČJL-5-1-08	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace.	Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace.	diferenciace spisovné a nespisovné výslovnosti
ČJL-5-1-09	Píše správně po stránce formální i obsahové jednoduché komunikační žánry.	Píše správně po stránce formální i obsahové jednoduché komunikační žánry.	zpráva, oznámení, popis, jednoduché tiskopisy (objednávka, složenka)
ČJL-5-1-01	Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	Navrhne body osnovy známého příběhu podle časové posloupnosti a příběh převypráví a napíše.	vypravování známého příběhu, dětského filmu, vypravování ústní a písemné
ČJL-5-1-06	Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě.	Posoudí a vyhodnotí sdělení reklamy.	komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-5-2-01	Porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Přiřazuje slova podobného významu. Přiřazuje slova nadřazená, podřazená, souřadná a opačného významu, rozezná slova	význam slov, synonyma, antonyma, slova vícevýznamová

		vícevýznamová.	
ČJL-5-2-02	Rozlišuje ve slově kořen, část příponou, předponou a koncovku.	Rozlišuje kořen, příponu a předponu u podstatných jmen, přídavných jmen, sloves a příslovcí.	stavba slova
ČJL-5-2-03	Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Určuje slovní druhy.	slovní druhy; skloňování podstatných jmen, časování sloves
ČJL-5-2-04	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Vyhledá nespisovné tvary a opravuje je.	spisovné a nespisovné tvary slov
ČJL-5-2-05	Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	Vyhledá podmět a přísudek ve větě rozvitě.	základní větné členy
ČJL-5-2-06	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, změní větu jednoduchou v souvětí.	Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.	základní větné členy, základní spojovací výrazy
ČJL-5-2-07	Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Utvoří souvětí ze dvou vět jednoduchých, použije správný spojovací výraz.	souvětí, věta jednoduchá, spojovací výrazy
ČJL-5-2-08	Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Píše y, i v koncovkách přídavného jména rodu mužského; píše y, i v přičestí minulém a přítomném; rozeznává přídavná jména tvrdá a měkká.	skloňování přídavných jmen rodu mužského; časování sloves; shoda podmětu s přísudkem, druhy přídavných jmen
ČJL-5-2-09	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Píše y/i v koncovkách přičestí minulého v závislosti na podmětu.	shoda přísudku s holým podmětem
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJL-5-3-01	Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Vyjadřuje své dojmy z četby, divadla, filmu a jiných literárních útvarů a zaznamenává je.	pohádka, bajka, pověst, legenda, povídka, autor, ilustrátor, divadelní představení, film
ČJL-5-3-02	Volně reprodukuje text podle svých	Tvoří vlastní literární text s pohádkovou	poslech literárních textů, zážitkové

	schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	tematikou, s dětským hrdinou.	čtení, dramatizace
ČJL-5-3-03	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	pohádka, bajka, pověst, legenda, povídka, autor, ilustrátor, divadelní představení, film
ČJL-5-3-04	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Přiřadí literární pojmy k příkladu.	literární pojmy

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p	vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p	má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p	v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p	popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p	opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p	píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p	píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ČJL-5-1-09p	ovládá hůlkové písmo
-	tvoří otázky a odpovídá na ně
ČJL-5-2-03p	pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p	dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p	rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
-	určuje samohlásky a souhlásky
-	seřadí slova podle abecedy
-	správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
-	správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p	dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p	vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p	čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p	určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p	rozlišuje prózu a verše
-	rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
-	ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 4. – 5. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Osobnostní a sociální výchova; mediální výchova; multikulturní výchova; výchova demokratického občana	Utváří si postoj k jiným národům a národnostním menšinám.	práce s medií; komunikace přes internet
Osobnostní a sociální výchova; výchova demokratického občana; multikulturní výchova	Formuluje své myšlenky, přání a potřeby sociálně přijatelným způsobem.	komunit, spolupráce na plánu a chodu komunity
Mediální výchova	Besídka, vystoupení pro veřejnost	prezentuje cizí nebo vlastní text

5.2 CIZÍ JAZYK

5.2.1 ANGLICKÝ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Anglický jazyk

ČASOVÁ DOTACE: 9

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Anglický jazyk je vyučován od 3. ročníku. Při výuce zohledňuje žákovy individuální schopnosti, zohledňujeme jeho speciální vzdělávací potřeby.

Vyučovací předmět zahrnuje složky mluvnické a konverzační. Do výuky zařazujeme relaxační a tělovýchovné chvíle, hravé činnosti. Využíváme písniček a zpěvu.

V prvním období (3. roč.) se zaměřujeme na rozvíjení dovedností mluvení ve větách, porozumění mluvenému, čtení s porozuměním textu a nácvik pravopisu.

Ve druhém období (4. - 5. roč.) prohlubujeme znalosti. Zaměřujeme se na porozumění krátkého sdělení, na jednoduché slovní vyjadřování a zvládnutí základů čtení a psaní.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zahrnuje do výuky dramatizaci, písně, říkanky;
- umožňuje žáků používat slovník

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- upozorňuje žáka na odlišnosti čteného a písemného projevu;
- zařazuje do výuky poslech písniček a textů

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do výuky skupinovou práci, kooperativní učení;
- přistupuje k žákovi individuálně.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat nevhodnější způsob řešení;
- umožňuje žákovi používat slovníky a jiné zdroje informací;
- učí žáka pracovat s chybou.

Kompetence občanské:

Učitel:

- seznamuje žáka s kulturou jiných národů (pohádky, filmy, cestopisy).

Kompetence pracovní:

Učitel:

- umožňuje žákovi volit vhodný postup;
- vyžaduje u žáka dokončení úkolu.

ANGLICKÝ JAZYK 3. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP - ŽÁK	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
CJ-3-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou mu sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Sdělí, jak se jmenuje a kolik mu je let. Zeptá se na jméno a věk kamaráda a na otázku odpoví. Pozdraví dospělého i kamaráda, rozloučí se. Zeptá se, jak se někomu daří a na otázku odpoví. Požádá o něco a poděkuje.	způsob rozkazovací, slovesa give, take, pokyny ve výuce, pozdravy
CJ-3-1-02	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	zvuková podoba slova, výslovnost v a f na konci slova, g a k na konci slova, pozdravy, pokyny ve výuce, slovní zásoba
CJ-3-1-03	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	jednoduché texty – pozdravy, popis rodiny, domu apod.
CJ-3-1-04	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je přednášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je přednášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	osobní zájmena, slovesa have, like, be, množné číslo, člen neurčitý, určitý
CJ-3-1-05	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	fonetické znaky, výslovnostní návyky, zvuková a grafická podoba slova, spelling, slovní zásoba: barvy, hračky, zvířata, čísla 1-20, ovoce, zelenina
CJ-3-1-06	Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	grafická podoba slova, stavba věty, slovník

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák

CJ-3-1-01p	CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
------------	--

ANGLICKÝ JAZYK: 4. ROČNÍK			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP - ŽÁK	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
CJ-5-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou mu sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Rozumí jednoduchým pokynům při vyučování.	rozkazovací způsob, přivlastňování, zájmena
CJ-5-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Rozumí číslům a nahrávkám v učebnici k daným tématům.	čísla 0 – 100, adresa, telefon, zvuková a grafická podoba jazyka
CJ-5-1-03	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Rozumí nahrávkám v učebnici k daným tématům.	osobní zájmena, have, like, be, množné číslo, člen neurčitý, určitý, témata: My family, „At school, In the classroom, On the desk
MLUVENÍ			
CJ-5-2-01	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zeptá se na jméno a bydliště kamaráda. Odpovídá na otázky. Domluví se v obchodě.	pozdravy, otázka, odpověď, otázka a zápor slovesa být
CJ-5-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Představí sebe a členy své rodiny, svého kamaráda, řekne, odkud pochází. Vyjadřuje se o tom, co má a nemá rád.	rodina, škola, jídlo, roční období, hračky, zvířata, osobní a přivlastňovací zájmena, prostý čas
CJ-5-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Povídá o své rodině a o tom, co má rád. Připraví krátký rozhovor s kamarádem vztahující se k osvojovanému tématu.	rodina, škola, jídlo, osobní a přivlastňovací zájmena, prostý čas otázka, odpověď, zápor, otázka a zápor slovesa být
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

CJ-5-3-01	Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	V jednoduchém vyprávění pozná známá slova a věty.	dny v týdnu, otázka a zápor slovesa být
CJ-5-3-02	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Pochopí, o čem je jednoduchý příběh s obrázkou.	škola, dny v týdnu, otázka a zápor slovesa být
PSANÍ			
CJ-5-4-01	Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	Napiše blahopřání a pozdrav, adresu a telefon. Napiše přání k narozeninám, k Vánocům.	roční období, adresa
CJ-5-4-02	Vyplní osobní údaje do formuláře.	Vyplní ve formuláři jméno, bydliště a věk.	adresa, věk

ANGLICKÝ JAZYK: 5. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP - ŽÁK	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
CJ-5-1-01	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou mu sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Rozumí jednoduchým pokynům při vyučování. Rozumí jednoduchým otázkám.	rozkazovací způsob, přivlastňování
CJ-5-1-02	Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Rozumí číslům a nahrávkám v učebnici k daným tématům. Rozumí názvům věcí ve třídě. Používá číslice. Určuje čas.	čísla 0 – 100, adresa, telefon, čas, škola, třída, pokoj, zvířata
CJ-5-1-03	Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Rozumí nahrávkám v učebnici k daným tématům. Rozumí jednoduchým větám o sobě a rodině.	rodina
MLUVENÍ			
CJ-5-2-01	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Pozdraví dospělého, kamaráda v různé denní dobu, rozloučí se. Zeptá se, jak se někomu daří a odpoví.	pozdravy; otázka, odpověď, otázka a zápor slovesa být, have, where, what

		Zeptá se na jméno kamaráda, a kde bydlí. Na podobné otázky odpoví. Zeptá se na to, kde lidé žijí, koho a co mají rádi.	
CJ-5-2-02	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Vypráví o svém domově, rodině a kamarádech. Zeptá se na jméno kamaráda, a kde bydlí, co má a nemá rád. Na podobné otázky odpoví.	rodina, škola, jídlo, obchod, osobní a přivlastňovací zájmena, prostý čas
CJ-5-2-03	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Požádá o něco a poděkuje. Povídá o své rodině a o tom, co má rád. Připraví krátký rozhovor s kamarádem vztahující se k osvojovanému tématu. Domluví se v obchodě.	rodina, škola, jídlo, obchod, oblečení, části těla, osobní a přivlastňovací zájmena, průběhový čas otázka, odpověď, zápor, otázka a zápor slovesa be, can
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-5-3-01	Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	V jednoduchém vyprávění pozná známá slova a věty. Najde základní informace o čase a místě.	dny v týdnu, otázka a zápor slovesa být, denní rozvrh
CJ-5-3-02	Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Pochopí, o čem je jednoduchý příběh s obrázkou. Pochopí, o čem jsou krátké články.	škola, dny v týdnu, otázka a zápor slovesa být
PSANÍ			
CJ-5-4-01	Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	Napiše blahopřání a pozdrav. Napiše přání k narozeninám. Napiše jednoduchými větami, kde žije a kdo je.	roční období, adresa
CJ-5-4-02	Vyplní osobní údaje do formuláře.	Vyplní ve formuláři jméno, bydliště a věk.	adresa, věk

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák

CJ-5-1-01p	rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
------------	--

CJ-5-1-02p	rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu);
-	rozumí výrazům pro pozdrav a poděkován
CJ-5-2-01p	pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-02p	sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03p	vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
CJ-5-3-02p	rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní	je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 3. – 5. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Osobnostní a sociální výchova	Prezentuje cizí nebo vlastní text.	besídka, vystoupení pro veřejnost

5.3 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.3.1 MATEMATIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Matematika

ČASOVÁ DOTACE: 20

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 6

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vyučovací předmět matematika je členěn na čtyři tematické okruhy Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru.

Žáci využívají při výuce prostředků výpočetní techniky (kalkulačky, výukové programy). Vzhledem k individuálním a speciálním potřebám je žákům ve výuce umožněno používání kompenzačních pomůcek. Základní matematické znalosti žáci rozvíjí a uplatňují při řešení problémových situací z běžného života.

V prvním období klademe důraz na porozumění a řešení úkolů bez grafického záznamu. V druhém období vedeme žáky k zápisům při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit;
- vede žáka k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- respektuje každý správný způsob řešení;
- zadává úlohy, při kterých žáci mohou využít vlastní zkušenosti, případně informací z různé literatury;
- pracuje s chybou jako s příležitostí k ukázání cesty ke správnému řešení a dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, kultivovanému a smysluplnému projevu;
- používá odborné názvosloví s ohledem na rozumovou úroveň žáků.

Kompetence občanské:

Učitel:

- podle potřeby žákovi pomáhá.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do výuky různé formy a metody práce, které podporují vzájemnou spolupráci;
- rozvíjí u žáka důvěru ve vlastní schopnosti.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- nabízí žákovi zásobu matematických nástrojů a pomůcek k řešení;
- seznamuje žáka s možnostmi a důležitostí využití matematiky pro svůj další osobní a profesní život;
- vyžaduje po žákovi dokončení úkolu.

MATEMATIKA: 1. ROČNÍK			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
M-3-1-01	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá reálné předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Sčítá a odčítá v oboru do 20. Vytvoří soubor prvků s počtem prvků 0-20. Řeší jednoduché slovní úlohy.	tvoření a výpočet slovních úloh v oboru do 20; sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku; sčítání více sčítanců, řetězce příkladů
M-3-1-02	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Čte, zapisuje a porovnává v oboru do 20.	číselný obor do 20; čtení, zápis, porovnávání
M-3-1-03	Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	Zobrazí, vyhledá na číselné ose číslo v oboru do 20.	číselná osa do 20
M-3-1-04	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku.	pamětné sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky
M-3-1-05	Řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řeší slovní úlohy pomocí znázornění a vytvoření příkladů v oboru do 20.	tvoření příkladů k jednoduchým slovním úlohám; řešení slovních úloh typu o několik více do 20; řešení slovních úloh typu o několik méně a jejich znázornění v daném číselném oboru do 20
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01	Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	Orientuje se v čase, hodina, den, týden, měsíc, rok.	Jednotky času: hodina, den, týden, měsíc, rok; délka vyučovací hodiny, přestávky; doba snídane, oběda, večere, délka spánku
M-3-2-02	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Popíše denní režim v závislosti na časových údajích. Rozlišuje jednotlivé části dne.	střídání ročních období, den, noc; hodiny.
M-3-2-03	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Sleduje změny počasí během ročních období.	pocasí, teplota.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Staví ze stavebnice.	Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh; konkrétní orientace v prostoru; využívání dětských skládanek a stavebnic
M-3-3-02	Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Změří délku úsečky v cm, porovná velikost dvou úseček.	jednotky délky – 1 metr, 1cm.
M-3-3-03	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Skládá z papíru souměrné útvary. Dokreslí obrázek dle osy souměrnosti.	modelování válce, koule, krychle, kvádru; skládanek a stavebnic

MATEMATIKA: 2. ROČNÍK			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
M-3-1-01	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá reálné předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Sčítá a odčítá v oboru do 100. Násobí a dělí v oboru do 50. Počítá s penězi.	přirozená čísla do 20; sčítání a odčítání s přechodem přes desítku; počítání po desítkách a po jedné do 100; sčítání a odčítání v oboru do 100; vytváření reálných souborů s daným počtem prvků; násobení a dělení čísel do 50, znázornění a automatizace
M-3-1-02	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Čte, zapisuje a porovnává v oboru do 100.	čísla 0 – 20; číselný obor do 100; porovnávání čísel do 100 a zapisování vztahu mezi nimi pomocí symbolů
M-3-1-03	Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	Zobrazí, vyhledá na číselné ose číslo v oboru do 100.	číselná osa do 100
M-3-1-04	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Sčítá a odčítá v oboru do 100. Násobí a dělí v oboru do 50.	sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 20, do 100; násobení a dělení č. 1, 2, 3, 4, 5
M-3-1-05	Řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řeší slovní úlohy pomocí znázornění a vytvoření příkladů	řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání v oboru do 20, do 100; řešení slovních úloh typu o n – více, méně v oboru

		v oboru do 100.	do 20, do 100. v oboru násobitek do 50
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01	Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	Orientuje se v čase, hodina, den, týden, měsíc, rok. Převádí hodiny, minuty, dny.	jednotky času: den – 24 hodin; hodina – 60 minut; minuta – 60 sekund; čtení údajů na hodinách včetně digitálních
M-3-2-02	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Popíše denní režim v závislosti na časových údajích. Rozlišuje jednotlivé části dne.	sledování jednoduchých závislostí na čase; změny teploty, příchod a odchod ze školy, délka vyučovací hodiny
M-3-2-03	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Sleduje změny teplot a počasí během dne a během roku.	denní režim v závislosti na čase; činnosti během dne, měsíce, roku
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa.	Rozezná čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychle, kvádr, válec, koule.	rovinné obrazce; tělesa, krychle, kvádr, válec, koule
M-3-3-02	Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Odhadne a změří délku úsečky v cm, mm. Narýsuje úsečku o dané délce. Vypočítá délku lomené čáry.	měření a rýsování úseček v centimetrech a milimetrech; provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností
M-3-3-03	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Skládá z papíru souměrné útvary. Dokreslí obrázek dle osy souměrnosti. Staví ze stavebnice dle předlohy.	poznávání geometrických těles v praxi; modelování těles; využívání stavebnic k prostorové představivosti

MATEMATIKA: 3. ROČNÍK			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
M-3-1-01	Používá přirozená čísla k modelování	Násobí a dělí 6-10. Sčítá, odčítá,	sčítání, odčítání do 1000; číselný obor do 1000; slovní úlohy;

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

	reálných situací, počítá reálné předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	násobí, dělí v číselném oboru 0-1000. Dělí se zbytkem. Počítá se závorkami.	násobení a dělení do 100, automatizace spojů násobílek; dělení se zbytkem v oboru do 100; užití závorek při pořadí výpočtu; písemné sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel a kontrola výpočtu
M-3-1-02	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru do 1000.	čtení a zápis čísel do 100, do 1000; porovnávání čísel na číselné ose do 100, do 1000; zápis vztahu o rovnosti a nerovnosti čísel; rozvoj trojčiferného čísla v desítkové soustavě
M-3-1-03	Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	Zobrazí a vyhledá na číselné ose daná čísla v oboru do 1000, porovnává čísla.	porovnávání čísel na číselné ose v oboru do 1000
M-3-1-04	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Sčítání a odčítání v oboru do 1000, násobí a dělí v oboru do 100.	počítání po jedné, po desítkách a stovkách v daném oboru; sčítání a odčítání z paměti i písemné do 100, do 1000; automatizace všech spojů násobílek do 100
M-3-1-05	Řeší slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Řeší slovní úlohy v oboru do 1000 a složené slovní úlohy.	řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání v oboru do 1000; na vztahy o – n více (méně), krát více, méně; řešení slovních úloh s využitím násobení a dělení; řešení slovních úloh se dvěma početními výkony
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01	Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	Převádí základní jednotky času, hodinu, minutu, sekundu.	jednotky času: den – 24 hodin; hodina – 60 minut; minuta – 60 sekund; čtení údajů na hodinách včetně digitálních
M-3-2-02	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Popíše denní režim v závislosti na časových údajích. Rozlišuje jednotlivé části dne. Zapiše teploty do tabulky.	sledování jednoduchých závislostí na čase, změny teploty, příchod a odchod ze školy, délka vyuč. hodiny
M-3-2-03	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Sleduje změny teplot a počasí během dne a během roku. Řeší číselné řady.	denní režim v závislosti na čase; činnosti během dne, měsíce, roku; číselné řady
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a	Narýsuje přímku a úsečku,	rýsování přímek, úseček; vzájemná poloha dvou přímek;

	popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa.	rovnoběžku, kolmici. Narýsuje čtverec, obdélník. Vypočítá obvod čtverce a obdélníka.	rovinné obrazce; trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník; kružnice a kruh; obvod čtverce, obdélníka
M-3-3-02	Porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Porovná velikost úseček, odhadne délku úsečky v mm. Vypočítá obvod čtverce, obdélníka.	rýsování úsečky dané délky, měření úseček s přesností na milimetry; výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran
M-3-3-03	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Skládá z papíru souměrné útvary. Dokreslí obrázek dle osy souměrnosti. Staví ze stavebnice dle předlohy.	kreslení a rýsování rovinných obrazců; modelování staveb tvaru kvádra, krychle podle daného plánu; využívání stavebnic, různých krabiček a předmětů

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák

M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p	čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p	zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20
M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
-	zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
-	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
M-3-3-01p	pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
M-3-3-01p	rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p	používá pravítko
-----------	------------------

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 1. – 3. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Osobnostní a sociální výchova	Kreativně pracuje s geometrickými útvary.	práce s geometrickými útvary, se stavebnicí

MATEMATIKA: 4. ROČNÍK			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
M-5-1-01	Využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Sčítá a násobí v číselném oboru 0 - 10 000.	sčítání a násobení v oboru 0 - 10 000; přednost násobení, záměna pořadí sčítanců, činitelů.
M-5-1-02	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Písemně sčítá a odčítá v číselném oboru 0 - 10 000. Písemně násobí jednociferným a dvouciferným činitelem a dělí jednociferným dělitelem. Písemně sčítá a odčítá v číselném oboru 0- 1 000 000.	písemné sčítání a odčítání v oboru 0 - 10 000, 100 000; písemné násobení a dělení jednociferným a dvouciferným činitelem; písemné dělení jednociferným dělitelem
M-5-1-03	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zaokrouhluje v číselném oboru 0 - 10 000. Pracuje s kalkulačkou.	zaokrouhlování v číselném oboru 0 - 10 000; kalkulačka
M-5-1-04	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Řeší slovní úlohy s využitím základních početních operací.	slovní úlohy, zápis slovní úlohy a její grafické znázornění, formulace slovní odpovědi
M-5-1-05	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	Modeluje část z celku. Rozhodne, co je celek a co část, uvede příklady z praxe. Zapiše $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$.	celek, část, zápis zlomku $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			

M-5-3-01	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce.	Rýsuje čtverec, obdélník, kružnici, trojúhelník.	vlastnosti čtverce, obdélníku, kružnice, trojúhelníku; jednoduché konstrukce
M-5-3-02	Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Graficky sečte a odečte úsečky. Vypočítá obvod rovinných útvarů.	úsečka, obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku
M-5-3-03	Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	rovnoběžka, kolmice
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-5-4-01	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	Řeší číselné a obrázkové řady. Staví ze stavebnice dle návodu.	číselné a obrázkové řady; prostorová představivost

MATEMATIKA: 5. ROČNÍK			
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
M-5-1-01	Využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Sčítá a násobí v oboru 0 - 1 000 000 s využitím komunikativnosti a asociativnosti.	sčítání a násobení v číselném oboru 0 - 1 000 000, záměna sčítanců, činitelů.
M-5-1-02	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Písemně sčítá a odčítá v číselném oboru 0 - 1 000 000. Písemně dělí a násobí dvojciferným, trojčiferným činitelem a dělí dvouciferným dělitelem.	písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru 0 - 1 000 000; písemně násobí dvojciferným, trojčiferným činitelem a dělí dvouciferným dělitelem; desetinná čísla a zlomky
M-5-1-03	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zaokrouhluje v číselném oboru 0 - 1 000 000. Pracuje s kalkulačkou.	zaokrouhlování v číselném oboru 0 - 1 000 000
M-5-1-04	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených	Řeší jednoduché a složené slovní úlohy, provádí jejich zápis, grafické znázornění,	slovní úlohy, její zápis a grafické znázornění, formulace odpovědi

	čísel.	formuluje odpověď.	
M-5-1-05	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	Vysvětlí pojem zlomek. Určí a vyznačí polovinu, třetinu, čtvrtinu, pětinu, desetinu.	Zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára
M-5-1-06	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel.	Zapíše a čte zlomky. Sčítá, odčítá a porovnává zlomky se stejným jmenovatelem.	Zlomek, společný jmenovatel
M-5-1-07	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.	Seznámí se s používáním desetinných čísel. Porovnává desetinného čísla+, - desetinná čísla, Zaokrouhluje na celá čísla.	čtení a zápis desetinného čísla, zobrazení na číselné ose, +, - desetinných čísel, zaokrouhlování
M-5-1-08	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	počítání s penězi, znázornění na teploměru
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01	Vyhledává, sbírá a třídí data.	Sestaví a zapíše tabulku sportovních výkonů.	závislosti a jejich vlastnosti
M-5-2-02	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Čte z jednoduché tabulky, grafu.	tabulky, grafy
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce.	Rýsuje kružnici, trojúhelník.	trojúhelník rovnostranný, rovnoramenný, pravouhlý, kružnice
M-5-3-02	Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Vypočítá obvod mnohoúhelníku.	mnohoúhelníky
M-5-3-03	Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Sestrojí rovnoběžky a kolmice	sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04	Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtverečkovaného papíru v základních jednotkách obsahu.	obsah čtverce, obdélníku, cm ² , mm ² .
M-5-3-05	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti	osově souměrné útvary

	jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	čtverec, obdélník, určí osu souměrnosti pomocí přeložením papíru.	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-5-4-01	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	Řeší číselné a obrázkové řady. Staví ze stavebnice dle návodu.	číselné a obrázkové řady; prostorová představivost

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
M-5-1-02p	čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p	sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p	zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p	tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-03p	zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-04p	zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p	rozeznává sudá a lichá čísla
-	používá kalkulačtor
M-5-2-01p	vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p	orientuje se a čte v jednoduché tabulce
-	určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
-	provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
-	uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

M-5-3-01p	znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p	měří a porovnává délku úsečky
M-5-3-02p	vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03p	sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05p	určí osu souměrnosti překládáním papíru
-	pozná základní tělesa
M-5-4-01p	řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 4. – 5. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Osobnostní a sociální výchova	Vymyslí jednoduchou slovní úlohu.	rozbory slovních úloh
Osobnostní a sociální výchova	Z geometrických útvarů sestavuje dle své fantazie obrázky a prostorové kompozice.	práce se stavebnicí a geometrickými útvary.

5.4 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.4.1 INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Informatika

ČASOVÁ DOTACE: 1

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 1

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Cílem vyučovacího předmětu je osvojení si základů práce s počítačem. Výuka probíhá v počítačové učebně.

Žáci jsou vedeni ke správnému využívání výpočetní techniky, jsou seznámeni se základními částmi počítače, se stěžejními pojmy v oblasti hardware a software. Dále se seznámí s prací v textovém editoru a s používáním internetu pro vyhledávání i zpracovávání informací.

Žáci se učí používat elektronickou poštu jako formu komunikace.

V rámci předmětu zpracovávají referáty na jiné hodiny, vytvářejí pozvánky na různé akce pořádané zařízením.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vhodné metody a strategie pro efektivní učení;

- vede žáky k užívání informační a komunikační technologie v praxi.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- nabízí informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolím;
- vede dodržování pravidel.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- umožňuje práci ve skupině;
- dle potřeby žákům pomáhá.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- nabízí žákovi různé možnosti řešení, ze kterých si žák vybírá.

Kompetence občanská:

Učitel:

- vede žáka ke kritickému myšlení při získávání informací (ne vše na internetu je pravda);
- klade důraz na informace o softwarovém pirátství, důležitosti chránit svá data, hesla osobní údaje;
- vede žáky k zodpovědnému rozhodování.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití výpočetní techniky.

INFORMATIKA: 4. ROČNÍK			
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ICT-5-1-02	Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce s počítačem.	bezpečnost práce, hygiena s počítačem, údržba PC
ICT-5-1-01	Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	Orientuje se v základních funkcích PC-Windows.	informační zdroje, text, obrázek, kalkulačka, hry, multimediální využití PC; funkce PC-Windows
ICT-5-1-03	chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Používá a správně přesouvá kurzor, spouští a vypíná programy, nakreslí a uloží jednoduchý obrázek. Napíše krátký vzkaz, přání.	program kreslení; Word; nácvik práce klávesnicí a s myší, obsluha jednoduchého grafického a textového programu
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
ICT-5-2-01	Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	Vyhledá a spustí výukový program. Orientuje se v běžném vyhledávači.	práce s dětskými servery, jednoduché vyhledávání na internetu
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
ICT-5-3-01	Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	Dodržuje bezpečnou práci s internetem. Zná údaje, které nemá na internetu prezentovat.	bezpečnost práce s internetem a ochrana dat; antivirové programy

INFORMATIKA: 5. ROČNÍK			
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ICT-5-1-01	Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	Rozlišuje pojmy hardware, software, data a informace. Vytiskne obrázek, text.	základní pojmy, příslušenství počítače, obsluha tiskárny
ICT-5-1-02	Respektuje pravidla bezpečné práce	Dodržuje pravidla bezpečnosti a	pravidla bezpečnosti a hygieny práce na počítači;

	s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady.	hygieny práce s počítačem. Ohlásí závadu.	závady na PC.
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
ICT-5-3-01	Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	Vytváří, ukládá a tiskne vlastní obrázky a krátké texty.	program malování, program Word (Open Office); jednoduchý grafický a textový program, vytvoření, úprava, uložení a tisk obrázku
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
ICT-5-2-03	Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	Zaregistruje mailovou schránku a používá ji.	E-mailová schránka
ICT-5-2-02	Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	Vyhledá informace, vytiskne je nebo uloží.	práce s internetem

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák

ICT-5-1-01p	ovládá základní obsluhu počítače
ICT-5-1-02p	dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
ICT-5-2-03	komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
ICT-5-3-01p	pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 4. – 5. ROČNÍK

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Osobnostní a sociální výchova	Řešení problémů.	Ovládání počítače.
Mediální výchova	Autorská práva	Problematika autorských práv v internetovém prostoru

5.5 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.5.1 PRVOUKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a jeho svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Prvouka

ČASOVÁ DOTACE: 6

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vyučovací předmět prvouka vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován v 1. - 3. ročníku. Zahrnuje tematické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Soustředíme se na základní znalosti, které budou nadále rozvíjeny a prohlubovány ve 4. a 5. roč. v rámci vlastivědy a přírodovědy. Vyučovací obsah je realizován formou vyučovací hodiny, která má časovou dotaci 45min. V průběhu hodiny učitel respektuje specifické vzdělávací potřeby žáků. Výuka je prováděna hravou formou s častým střídáním činností. Dále je uplatňována individuální i skupinová práce. Výuka je dále realizována i formou exkurzí, vycházek. V rámci výuky co nejvíce využíváme okolí zařízení, jehož součástí je park, který je zařazen mezi chráněná území ČR. Klademe důraz na dovednosti potřebné ke každodenní orientaci v životních situacích.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje žákům vyhledávat informace v různých zdrojích (encyklopedie, učebnice, časopisy, televizní pořady, exkurze);
- využívá vlastní prožitek dětí, který vychází z konkrétních nebo modelových situací.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zařazuje do výuky křížovky, rébusy, slovní hříčky, výtvarné prvky;
- využívá různých forem komunikace, rozhovor, komunitní kroužek, besed;
- klade důraz na správnou formulaci vět.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do výuky kooperativní výuku, hraní rolí.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- realizuje výuku formou exkurzí;
- zařazuje do výuky pokus, pozorování, vycházky.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě i kulturním výtvorům;
- vede žáky k respektování osobnostních zvláštností ostatních.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- dbá u žáka na dokončení úkolu;
- vede žáka k ochraně svého zdraví i zdraví druhých.

PRVOUKA: 1. ROČNÍK			
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJS-3-1-01	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Popíše prostředí bydliště a školy, bezpečnou cestu do školy; rozezná riziková místa a situace.	domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště; škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
ČJS-3-1-02	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Popíše části obce, pozoruje změny v nejbližším okolí.	obec (město) - části obce (města), význačné budovy, dopravní síť
ČJS-3-1-03	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	Roztřídí přírodniny na živé a neživé.	příroda živá a neživá, výtvary lidské práce
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Pojmenuje správně členy rodiny. Porovná vlastnosti lidí. Dodržuje zásady slušného chování.	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské vztahy; soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace; chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost
ČJS-3-2-02	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Rozezná lidská povolání.	povolání, lidská práce
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Používá základní časové údaje v běžném životě. Určuje čas, používá kalendář.	orientace v čase, časový řád – určování času, kalendář, denní režim
ČJS-3-3-03	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, lidské společnosti, soužití,	Na příkladech posoudí změny v našem životě.	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby

	zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.		
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Popíše charakteristické změny v ročních obdobích.	životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi
ČJS-3-4-02	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Rozezná nejběžnější stromy, keře a byliny ve svém okolí. Roztřídí živočichy na domácí zvířata, živočichy žijící v lese a na poli.	rostliny, houby, živočichové – znaky života
ČJS-3-4-03	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Pozoruje změny skupenství vody.	látky a jejich vlastnosti - změny látek a skupenství
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky, s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Pojmenuje základní části lidského těla. Vybere zdraví prospěšné a škodlivé potraviny. Ošetří drobná poranění.	lidské tělo – stavba těla, péče o zdraví – denní režim, správná výživa, pitný režim, drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních
ČJS-3-5-02	Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Rozezná vhodná a nevhodná místa pro hru. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu pro chodce.	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích
ČJS-3-5-03	Chová se obezřetně při setkávání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a pro jiné. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Uvede čísla tísňového volání.	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při	V případě mimořádné události	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi

	mimořádných událostech.	reaguje na pokyny dospělých.	spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
--	-------------------------	------------------------------	---

PRVOUKA: 2. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJS-3-1-01	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Popíše prostředí bydliště a školy, bezpečnou cestu do školy; rozezná riziková místa a situace.	domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště; škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
ČJS-3-1-02	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Popíše části obce, pozoruje a porovná změny v nejbližším okolí.	obec (město) - části obce (města), význačné budovy, dopravní síť
ČJS-3-1-03	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	Roztřídí přírodniny na živé a neživé. Rozliší umělé prvky v krajině.	příroda živá a neživá, výtvoři lidské práce
LIDEM KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině. Porovná vlastnosti lidí. Dodržuje zásady slušného chování.	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny; soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace; chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost
ČJS-3-2-02	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Rozezná lidská povolání a odvodí jejich význam.	povolání, lidská práce
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti,	Používá základní časové údaje v běžném životě, určuje čas, používá	orientace v čase, časový řád – určování času, kalendář, roční období, denní režim

	přítomnosti a budoucnosti.	kalendář.	
ČJS-3-3-03	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	Na příkladech posoudí změny v našem životě.	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Popíše charakteristické změny v přírodě.	životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi
ČJS-3-4-02	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Rozezná nejběžnější stromy, keře a byliny ve svém okolí. Roztřídí nejběžnější jedlé a jedovaté houby. Roztřídí domácí zvířata; zvířata žijící v lesích a na poli.	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy
ČJS-3-4-03	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Prozkoumá změny skupenství vody. Změří se a zváží.	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky, s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Pojmenuje základní části lidského těla. Vybere zdraví prospěšné a škodlivé potraviny. Ošetří drobná poranění.	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, péče o zdraví – denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchování potravin, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních
ČJS-3-5-02	Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své	Rozezná vhodná a nevhodná místa pro hru. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jako chodce.	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a

	a zdraví jiných.		dopravních prostředcích
ČJS-3-5-03	Chová se obezřetně při setkávání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Uvede čísla tísňového volání i zásady způsobu komunikace s operátory. Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná.	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	V případě mimořádné události reaguje na pokyny dospělých.	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PRVOUKA: 3. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJS-3-1-01	Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Popíše prostředí bydliště a školy, bezpečnou cestu do školy; rozezná riziková místa a situace. Načrtne jednoduchý plán a vyznačí místo svého bydliště.	domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště; škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
ČJS-3-1-02	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Popíše části obce, popíše polohu obce v krajině a určí význačné budovy. Pozoruje a porovná změny v nejbližším okolí.	obec (město), místní krajina - části obce (města), poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
ČJS-3-1-03	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	Rozliší přírodní a umělé prvky v krajině, posoudí jejich estetickou hodnotu. Navrhne zásady správného chování v přírodě.	příroda živá a neživá, výtvoři lidské práce, rozmanitost přírody a její ochrana

LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Vysvětlí role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Porovná vlastnosti lidí. Dodržuje zásady slušného chování.	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny; soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace; chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, rizikové situace
ČJS-3-2-02	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Popíše lidská povolání, odvodí jejich význam a potřebu.	povolání, práce fyzická a duševní
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Používá základní časové údaje v běžném životě. Určuje čas, používá kalendář.	orientace v čase, časový řád – určování času, kalendář, roční období
ČJS-3-3-02	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spojené s místem, v němž žije.	Vypráví pověst spjatou s místem, kde žije.	báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků
ČJS-3-3-03	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	Na příkladech posoudí změny v našem životě, zařadí lidové zvyky.	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Popíše charakteristické změny v ročních obdobích, vysvětlí význam základních podmínek života na Zemi.	životní podmínky -rozmanitost podmínek života na Zemi
ČJS-3-4-02	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede	Podle určujících znaků rozeznává a třídí rostliny na stromy, keře a	rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba

	příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	byliny. Třídí některé živočichy podle určujících znaků.	těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, nerosty, půda
ČJS-3-4-03	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Používá základní jednotky hmotnosti, délky a objemu.	látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky, s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Pojmenuje části lidského těla, vnitřní orgány, popíše jejich funkci. Rozezná zdraví prospěšné a škodlivé potraviny. Navrhne zdravý jídelníček. Ošetří drobná poranění.	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince, péče o zdraví – denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a neprenosné, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních
ČJS-3-5-02	Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Rozezná vhodná a nevhodná místa pro hru. Užívá základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jako chodec a cyklista.	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
ČJS-3-5-03	Chová se obezřetně při setkávání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Předvede způsob komunikace s operátory linek tísňového volání.	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, osobní bezpečí- šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání
ČJS-3-5-04	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	V případě mimořádné události reaguje na pokyny dospělých.	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace,

			zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
--	--	--	--

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ČJS-3-1-01p	orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS-3-1-01p	popíše a zvládne cestu do školy
ČJS-3-1-03p	uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy
ČJS-3-2-01p	rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p	dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p	při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p	projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02p	pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
ČJS-3-3-01p	pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
ČJS-3-3-01p	zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p	rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-03p	poznává různé lidské činnosti
ČJS-3-4-01p	pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02p	pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
ČJS-3-4-02p	pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
ČJS-3-4-03p	provede jednoduchý pokus podle návodu
ČJS-3-5-01p	uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
ČJS-3-5-01p	pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p	rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p	uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03p	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 1. – 3. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Environmentální výchova Osobnostní výchova	Rozpozná některé druhy rostlin a živočichů v parku a okolí.	kresba živočichů, herbář rostlin, atlasy, prezentace
Environmentální výchova	Zapojí se do úklidu svého okolí.	třídění odpadů
Multikulturní výchova	Kulturní diference	tradice a hodnoty

5.5.2 PŘÍRODOVĚDA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a jeho svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodověda

ČASOVÁ DOTACE: 4

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vzdělávací předmět Přírodověda vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je realizován ve 4. a 5. ročníku formou vyučovací hodiny. Vzdělávací obsah navazuje na znalosti a dovednosti učiva prvouky, které nadále prohlubuje a rozvíjí. Dalšími formami výuky jsou vycházky, exkurze, návštěvy muzeí, výstav.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- žákům se umožňuje používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie odbornou literaturu.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých mohou žáci sami docházet k objevům, řešením a závěrům;
- umožňuje práci s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- umožňuje, aby si žáci sdělovali své názory.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zadává úkoly pro společnou práci;
- zajímá se o náměty a názory žáků;
- vytváří příležitost k diskusi.

Kompetence občanské:

Učitel:

- umožňuje žákovi zažít úspěch;
- vede žáka k hodnocení činnosti své i ostatních.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k plánování, dokončení úkolů.

PŘÍRODOVĚDA: 4. ROČNÍK			
ROZMANITOST PŘÍRODY			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJS-5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Rozděluje přírodu na živou a neživou. Popíše znaky společenstev živočichů a rostlin.	rostliny, houby, živočichové, nerosty; potravní řetězce, společenstva živočichů-les, louka, zahrada, pole, rybník, řeka.
ČJS-5-4-03	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismu prostředí.	Zařadí živočichy a rostliny do správného ekosystému pomocí různých zdrojů informací.	rozmanitost životních podmínek, význam rostlin a živočichů, ekologie. (les, louka, pole, voda)
ČJS-5-4-04	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	Zařadí živočichy a rostliny do správného ekosystému pomocí různých zdrojů informací.	živočichové, rostliny; atlasy, encyklopedie, internet
ČJS-5-4-05	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdravě podporovat nebo poškozovat.	Třídí odpad. Zhodnotí pomocí fotografií vliv člověka na životní prostředí v okolí bydliště.	ochrana rostlin a živočichů, znečišťování životního prostředí
ČJS-5-4-07	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	látky a jejich vlastnosti, měření veličin a porovnávání, jednoduchý pokus
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-04	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající	Nacvičí chování v případě situace hromadného ohrožení.	situace hromadného ohrožení

	závěry pro své chování jako chodec a cyklista		
ČJS-5-5-06	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	Uplatňuje pravidla silničního provozu. Rozpozná druhy osobního nebezpečí, požádá o pomoc.	pravidla silničního provozu, šikana, týrání a formy násilí
ČJS-5-5-07	Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetří drobná poranění, přivolá pomoc.	první pomoc při drobných zraněních; krizová telefonní čísla
ČJS-5-5-08	Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	Popíše rozdíly mezi mužem a ženou.	rozdíly mezi mužem a ženou
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-05	Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	Třídí odpad. Dbá na čistotu svého okolí.	třídění odpadu, ochrana ŽP, globální problémy životního prostředí
ČJS-5-2-01	Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Vysvětlí role členů rodiny. Seznámí se s druhy postižení. Vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole.	Mezilidské vztahy, komunikace, soužití s handicapovanými, typy postižení, příbuzenské vztahy v rodině, role člena rodiny, principy demokracie
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-06	Stručně charakterizuje specifické přírodní vědy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	Charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí. V modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení, požáry, integrovaný záchranný systém

PŘÍRODOVĚDA: 5. ROČNÍK

ROZMANITOST PŘÍRODY

KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP – ŽÁK	UČIVO
ČJS-5-4-01	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a	Určí skupenství pevné, kapalné a plynné.	Látky a jejich vlastnosti, skupenství

	nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.		
ČJS-5-4-02	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Vysvětlí důvod střídání dne a noci a ročních období.	Sluneční soustava, střídání dne a noci, ročních období
ČJS-5-4-03	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	Objasní význam základních životních podmínek pro život na Zemi.	Voda, vzduch, pevnina-horniny, půda, podnebí, počasí
ČJS-5-4-05	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Třídí odpad. Rozezná dopad lidských aktivit na ŽP.	Ohleduplné chování člověka k přírodě a ochrana přírody
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-05	Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	Třídí odpad. Dbá na čistotu svého okolí.	Třídění odpadu, ochrana ŽP, globální problémy životního prostředí
ČJS-5-2-02	rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Ovládá pravidla slušného chování a aplikuje je. Hledá různá řešení problému spolu s ostatními.	vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, efektivní řešení problémů, kooperace
ČJS-5-2-03	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Orientuje se v právech dítěte. Je si vědom svých povinností.	práva dítěte, práva a povinnosti ve škole, v rodině; protiprávní jednání a korupce
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			

ČJS-5-5-01	Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	Popíše význam základních orgánových soustav. Navrhuje, zásady zdravého způsobu života.	Orgánové soustavy, zdravý způsob života, péče o zdraví
ČJS-5-5-02	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	Rozlišuje základní etapy lid. života.	Vývoj jedince
ČJS-5-5-03	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	Plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb.	Denní režim, aktivní a pasivní odpočinek, duševní hygiena
ČJS-5-5-04	Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. V modelových situacích uplatní účelné způsoby chování.	Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojena
ČJS-5-5-05	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Návykové látky a zdraví; návykové látky
ČJS-5-5-06	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, brutalita a formy násilí v médiích, sexuální zneužívání
ČJS-5-5-07	Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Ošetří drobná poranění, přivolá pomoc.	první pomoc při drobných zraněních, krizová telefonní čísla
ČJS-5-5-08	Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci	Vybere charakteristické znaky pubescence.	partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka

	a děvčaty v daném věku.		sexuality; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví
--	-------------------------	--	---

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ČJS-5-1-01p	popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p	orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-02p	řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03p	má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04p	uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
ČJS-5-1-05p	sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06p	pozná státní symboly České republiky
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p	dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-03p	rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p	uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p	používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p	porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-04p	sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
M-5-3-05p	určí osu souměrnosti překládáním papíru; pozná základní tělesa
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p	rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p	uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p	vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
ČJS-5-4-01p	na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p	popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p	zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p	zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

ČJS-5-4-05p	chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p	popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p	reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p	provádí jednoduché pokusy se známými látkami
ČJS-5-5-01p	uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p	uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p	odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p	ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-08	uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 4. – 5. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Environmentální výchova	Rozezná některé rostliny a živočichy v našem parku.	naučná stezka, průvodce parkem, herbář, atlas rostlina živočichů; fotografie
Environmentální výchova	Seznámí se s možnostmi ochrany a pomoci životnímu prostředí.	úklid parku, třídění odpadu, vliv na životní prostředí
Osobnostní a sociální výchova	Sestaví režim dne a zdravý jídelníček.	režim dne ve dnech prázdnin a vyučování; jídelníček

5.5.3 VLASTIVĚDA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a jeho svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Vlastivěda

ČASOVÁ DOTACE: 2

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vzdělávací obsah je realizován formou vyučovací hodiny, která má časovou dotaci 45 min. Do výuky je zařazována četba krátkých textů týkajících se probíraného tématu, sledování DVD, videa. Používáme internet a encyklopedie k vyhledávání informací a v druhém období (4. - 5. roč.) jej využíváme k vypracování krátkých referátů. Výuku realizujeme také formou vycházek do okolí, návštěvou kulturních památek.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tyto části: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchov
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje do výuky četbu pověstí a legend, dramatizaci;
- umožňuje žákovi pracovat s různými zdroji informací.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- umožňuje, aby si žáci sdělovali své názory.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do výuky individuální i skupinovou práci.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- umožňuje žáků používat různé zdroje informací.

Kompetence občanské:

Učitel:

- objasňuje žákům význam zákonů a společenských norem;
- vede žáky k porozumění odlišnosti jednotlivců i národností.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- zařazuje do výuky různé formy a metody práce;
- vyžaduje dokončení úkolu.

VLASTIVĚDA: 4. ROČNÍK			
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJS-5-1-01	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině státu.	Pomocí mapy a plánu určí polohu svého bydliště.	prostředí domova, orientace v místě bydliště, místní krajina, orientační body
ČJS-5-1-02	Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Podle kompasu určí světové strany v přírodě. Vysvětlí zásady bezpečného pohybu v přírodě.	světové strany, riziková místa a situace v přírodě
ČJS-5-1-03	Rozlišuje mezi náčrty, plány a mapami, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR, Evropy a polokoulí.	Vyhledá v mapě ČR jednoduché údaje o přírodních podmínkách.	mapa ČR, plány měst
ČJS-5-1-04	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	Přiřadí rostliny a živočichy k danému tématu krajiny. Orientuje se v tematických mapách.	ČR-povrch krajiny, rostliny a živočichové v závislosti na typu krajiny; působení člověka na krajinu, ochrana ŽP
ČJS-5-1-05	Zprostředkuje ostatním zkušenosti a zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsoby života přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Vypráví své zážitky z cest.	naše vlast, Praha a vybrané oblasti ČR, kraje
ČJS-5-1-06	Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Vyjmenuje státní symboly. Zná jméno prezidenta. Vysvětlí význam obecního úřadu.	národ, základní státní symboly, stát, prezident, obecní úřad, armáda ČR
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-04	Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak	Rozlišuje pojmy osobní a společné vlastnictví. Prakticky používá peníze. Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	osobní a společné vlastnictví, peníze, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz,

	vracet dluhy.		způsoby placení
LIDÉ A ČAS			
ČJS-5-3-01	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Zařadí osobní údaje do časové osy.	časová osa-minulost, současnost, budoucnost
ČJS-5-3-02	Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Najde informace pomocí dostupných zdrojů, kterými jsou knihovna, muzeum, internet.	péče o památky, lidé a obry zkoumající minulost
ČJS-5-3-03	Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Vytvoří prezentaci památek a hlavních událostí dějin ČR.	památky a dějiny regionu, časová osa historie českého státu, historie regionu, báje a pověsti regionu
ČJS-5-3-04	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Porovná život v minulosti a současnosti v regionu.	památky a dějiny regionu
ČJS-5-3-05	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Zařazuje historické události ke státním svátkům.	státní svátky a významné dny

VLASTIVĚDA: 5. ROČNÍK			
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČJS-5-1-03	Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	V mapě E nachází údaje pomocí legendy. Vyhledává informace v atlasu.	kontinenty, mapa Evropy, evropské státy, EU
ČJS-5-1-04	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	Přiřadí rostliny a živočichy k danému typu krajiny. Orientuje se v tematických mapách.	EU - povrch krajiny, rostliny a živočichové v závislosti na typu krajiny

ČJS-5-1-05	Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Vypráví své zážitky z cest. Porovná životní podmínky u nás a v celé Evropě.	EU, evropské státy, historické a turistické zajímavosti evropských států
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-04	Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy.	Rozlišuje pojmy veřejné a soukromé vlastnictví. Navrhne využití kapesného. Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy.	soukromé a veřejné vlast., hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, půjčka, reklamace, banka
LIDÉ A ČAS			
ČJS-5-3-01	Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Zadané údaje seřadí dle časové posloupnosti.	časová osa a řád, dějiny jako časový sled událostí
ČJS-5-3-02	Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	Najde informace pomocí dostupných zdrojů, kterými jsou knihovna, muzeum, internet.	péče o památky, lidé a obry zkoumající minulost
ČJS-5-3-03	Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Vytvoří prezentaci památek a hlavních událostí dějin ČR.	nejvýznamnější památky ČR, klíčové události českých dějin, památky a dějiny regionu
ČJS-5-3-04	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Porovná život v minulosti a současnosti v regionu.	památky a dějiny ČR a regionu
ČJS-5-3-05	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Zařazuje historické události ke státním svátkům.	státní svátky a významné dny

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ČJS-5-1-01p	popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p	orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p	řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03p	má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04p	uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
ČJS-5-1-05p	sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
ČJS-5-1-06p	pozná státní symboly České republiky
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p	dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-03p	rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p	uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p	používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p	porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-04p	sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p	rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p	uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p	vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
ČJS-5-4-01p	na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p	popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p	zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p	zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p	chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p	popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p	reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p	provádí jednoduché pokusy se známými látkami
ČJS-5-4-05p	chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p	popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho

	poškozují
ČJS-5-4-06p	reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
ČJS-5-4-07p	provádí jednoduché pokusy se známými látkami
ČJS-5-5-01p	uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p	uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p	odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p	ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-08	uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věk

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 4. – 5. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova - není v tabulce Mediální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Enviromentální výchova	Připraví povídání pro ostatní, prezentuje fotografie s popisem.	exkurze do krajského města a jiných měst regionu, památky; focení; historie našeho budovy našeho zařízení.

5.6 UMĚNÍ A KULTURA

5.6.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Hudební výchova

ČASOVÁ DOTACE: 5

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Zahrnuje složky vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové.

Vzdělávací obsah je realizován formou vyučovací hodiny, která má časovou dotaci 45 min. výuka probíhá v kmenové třídě a ve společenském sále, kde je klavír. Při výuce je využívána audiovizuální technika.

V prvním období rozvíjíme správnou hlasovou hygienu, pěvecký i mluvený projev, seznamujeme s notovou abecedou, rytmem a takty. Využíváme Orfovy hudební nástroje. Poznáváme základní hudební nástroje. Učíme se pohybovému vyjádření hudby. Při poslechu se učíme poznávat vážnou hudbu upravenou přiměřeně věku.

V druhém období prohlubujeme pěvecký i mluvený projev. Rozvíjíme znalosti z hudební nauky, dle zájmu a možností učíme děti hře na zobcovou flétnu. Učíme se poznávat smyčcové, klávesové, žesťové, dechové i strunové a bicí nástroje.

Začínáme se orientovat v jednoduchém notovém záznamu písně. Při poslechových činnostech se seznamujeme s hlavními skladateli vážné hudby, s lidovou hudbou nejen naší, ale i jiných národů.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje do výuky zhudebněná říkadla a básničky.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zařazuje do výuky poslech hudby.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- skupinová práce;
- posiluje sebevědomí při neúspěchu.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- využívá audiovizuální techniky, encyklopedií, hudebních nástrojů.

Kompetence občanské:

- Učitel:
- seznamuje žáky s hudbou jiných národů.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- zohledňuje individuální schopnosti žáka;

- v hodnocení se zaměřuje na aktivitu a motivaci žáka k předmětu.

HUDEBNÍ VÝCHOVA: 1. – 3. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
HV-3-1-01	Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	Zaspívá dle svých možností jednoduchou píseň.	dýchání, výslovnost, tvorba tónu, hlasová hygiena
HV-3-1-02	Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Vytleská rytmus písně. Rytmizuje pomocí Orfových nástrojů.	hudební hry, rytmizace pomocí Orfových nástrojů, vytleskávání rytmu
HV-3-1-03	Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Doprovází jednoduché písně pomocí Orfových nástrojů.	reprodukce jednoduchých písní pomocí Orfových nástrojů
HV-3-1-04	Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Zatančí mazurku.	taneční hry se zpěvem, lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce; orientace v prostoru
HV-3-1-05	Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Rozliší jednotlivé kvality tónů.	hudební rytmus, 2/4 , 3 /4, 4/4 takt
HV-3-1-06	Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Rozezná hru na klavír, housle, kytaru, buben a zobcovou flétnu.	hlasy (mužský, ženský, dětský), nástroje: zobcová flétna, klavír, housle, kytara, trubka, buben, basa, varhany

HUDEBNÍ VÝCHOVA: 4. – 5. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
HV-5-1-01	Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Zaspívá píseň v sólu i duetu.	dýchání, výslovnost, tvorba tónu, hlasová hygiena, rytmus, dvojhlas, intonace
HV-5-1-02	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Seznámí se s druhy not, vysvětlí význam notového zápisu.	notový zápis
HV-5-1-03	Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností	Doprovází písně pomocí Orfových	reprodukce hudebních skladeb,

	jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	nástrojů.	Orfovy nástroje
HV-5-1-04	Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	Rozpozná lidovou, vážnou a moderní formu hudby.	lidové a zlidovělé písně, moderní a vážná hudba.
HV-5-1-05	Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	Vymyslí dle svých možností přede hru, mezihru a dohru k jednoduché melodii.	notový zápis, skladba
HV-5-1-06	Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Vyjadřuje se o svém prožitku z hudby. Seznámí se se skladbami vážné hudby i hudby pro děti.	vážná hudba, skladby pro děti, hudební styly a žánry
HV-5-1-07	ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Pohybově vyjadřuje dle svých možností pocit z hudby.	taneční hry se zpěvem, lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce; orientace v prostoru

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
HV-3-1-01p	zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02p	správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p	rozliší sílu zvuku
-	pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-5-1-01p	zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02p, HV-5-1-07p	propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03p	doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
HV-5-1-06p	odliší tóny podle výšky, síly a barvy
-	pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
-	správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 1. – 5. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Mediální výchova Osobnostní výchova	Prezentuje písničky, taneční a pohybové kreace.	příprava besídky, vystoupení pro veřejnost.

5.6.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výtvarná výchova

ČASOVÁ DOTACE: 7

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vzdělávací obsah je realizován formou vyučovací hodiny, která má časovou dotaci 45 min. V průběhu hodiny učitel respektuje specifické vzdělávací potřeby žáků, zařazuje relaxační chvílky, poslech hudby, zpěv.

Výuka je realizována i formou návštěv výtvarných výstav, besed, v jejichž rámci se žáci seznamují s uměleckými obdobími, výtvarnými technikami, s osobnostmi výtvarného umění, ilustrátory knih zejména v oblasti dětské literatury.

V prvním období (1.-3.roč.) žáci rozpoznávají a pojmenovávají vizuálně obrazné vyjádření (linie, tvary, barvy, objekty), která porovnávají na základě jejich odlišností. Dále rozeznávají základní barvy, které míchají v barvy sekundární.

Výuka výtvarných technik je zaměřena především na malbu vodovými barvami, temperami, voskovkami, používají různé druhy štětců. Používají techniky praktického vyjádření na základě vnímání smysly (zrak, hmat, čich), modelují, tvarují papír.

V tvorbě využívají své vlastní životní zkušenosti. Vyjadřují svůj názor a diskutují nad svými výtvarnými díly i nad díly druhých.

V druhém období (4. - 5. roč.) prohlubují dosavadní dovednosti. Uspořádají objekty do celků na základě jejich barevnosti, velikosti a vzájemného postavení (dynamika, statika). Výtvarně vyjadřují emoce, nálady, fantazie dle osobních zkušeností. Manipulují s objekty, pohybem těla a jeho umístěním v prostoru. Poznávají známé ilustrátory dětských knih podle charakteristických prvků ilustrací. Seznamují se s možnostmi a způsoby uplatnění nových medií - digitální obraz, grafické programy, animace, komiksy, reklamy, časopisy a jiné.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- seznamuje žáka s poznatky ze světa výtvarného umění a kultury;
- vede žáka k tvořivému zpracování námětů ze svého okolí;
- seznamuje žáka s různými výtvarnými technikami.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- poskytuje dostatečný prostor k žákovu vlastnímu výtvarnému projevu;
- rozvíjí dovednost zhodnotit výtvarný projev vlastní i druhých;
- učí vnímat výtvarná díla emocemi;
- učí žáka vyjadřovat pomocí výtvarné práce emoce.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do výuky práci individuální i skupinovou;
- poskytuje prostor k prezentaci práce žáka;
- vede žáka k vyslovení názoru na výtvarnou práci.

Kompetence k řešení problému:

Učitel:

- vede žáky k uvědomění si, že různí lidé vnímají stejnou věc různě;
- umožňuje žákovi samostatné hledání možnosti řešení výtvarných úkolů s využitím různých výtvarných technik;
- motivuje žáka k nacházení individuálního řešení výtvarného úkolu.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáka k aktivnímu zapojení se do kulturního dění;
- seznamuje žáka s historickými kořeny a tradicemi výtvarného umění;
- učí žáka estetickému významu výtvarnému umění.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vyžaduje dokončení práce;
- vede žáka k péči a používání výtvarných potřeb;
- zařazuje do výuky práci individuální i skupinovou.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
VV-3-1-01	Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, objemy, barvy, objekty); porovnává a pojmenovává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	barva; vlastnosti světlé a tmavé plochy; linie, tvary, objemy; podobnost, kontrast, rytmus; objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika
VV-3-1-02	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení
VV-3-1-03	Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	tvorba vzniklá na základě podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a zrakových
VV-3-1-04	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností.	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	porovnávání tvorby jiných s vlastní interpretací; porovnávání, hodnocení a prezentace výsledků vlastních i ostatních tvůrčích činností ve třídě, škole či v rámci akcí školy; návštěva výstavy
VV-3-1-05	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	vysvětlování výsledků své tvorby podle vlastních schopností a zaměření v komunikaci se spolužáky, v rámci skupin

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
VV-3-1-01 až VV-5-1-05p	zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p	rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p	uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
VV-5-1-01	Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	linie, tvary, objemy; podobnost, kontrast, rytmus; kombinace a proměny v ploše, prostoru a objemu
VV-5-1-02	Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném - linie a barevná plocha, v objemovém vyjádření- modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření- uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu.	výtvarná linie, barva a jejich rytmizace v ploše; prostorové práce - základní proporce a pohyb těla, prostorové objekty; užití písma, jeho řazení v ploše a využití v praxi; kontrast tvaru a pozadí; kompozice z přírodních materiálů; architektonické prvky
VV-5-1-03	Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností.	bytová kultura; odívání; design a estetická úroveň předmětů denní potřeby; fotografie, film, tiskoviny, reklama, ilustrace dětských knih, lidové umění, animovaný film
VV-5-1-04	Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání jinými smysly; uplatňuje je v plošné,	výběr a vhodnost materiálů, možnosti jeho výtvarného zpracování z hlediska účelu, užití a výtvarného výrazu; tematické práce vzniklé na základě podnětů hmatových,

		objemové i prostorové tvorbě.	sluchových, pohybových, čichových, chuťových a zrakových
VV-5-1-05	Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.	vyjádření skutečnosti; vztah k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti; výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních prožitků; ilustrace, plastika, animovaný film, fotografie, reklama, elektronický obraz
VV-5-1-06	Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	vývoj výtvarného umění; emocionální působení uměleckého díla, rozvíjení empatie; lidová tvorba a současné užité umění; současná ilustrační tvorba; návštěva výstavy
VV-5-1-07	Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	porovnávání, hodnocení a prezentace výsledků vlastních i ostatních; vysvětlování výsledků své tvorby podle vlastních schopností a zaměření v komunikaci se spolužáky, v rámci skupin

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p	uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p, VV-5-1-02p	rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-5-1-03p, VV-5-1-04p ie	při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantaz

VV-5-1-06p	vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla
------------	---

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 1. – 5. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	ČINNOST
Osobnostní a sociální výchova	Ve své tvorbě využívá originalitu, nápady a fantazii.	prezentace prací
Osobnostní a sociální výchova	Prezentuje tvorbu svou i jiných v rámci třídy, školy i akcí mimo školu.	příprava výstavy, návštěva výstavy

5.7 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8 TĚLESNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova

ČASOVÁ DOTACE: 10

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci pochopili hodnostu zdraví, smysl zdravotní prevence a osvojili si dovednosti a způsoby, které vedou k zachování a posílení zdraví.

Výuka směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové. Smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu takové pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil, pro podporu zdraví.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje do výuky pohybové činnosti pro jednotlivce i skupinu;

- učí žáky hodnotit jejich činnosti a výsledky tak, aby vnímali svůj pokrok.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zadává žákovi pochopitelné a výstižné povely a pokyny;
- používá základní tělocvičné názvosloví;
- vede k diskusi o taktice družstva.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáka k hodnocení jeho individuálních pokroků;
- dodává žákovi sebedůvěru.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům pomáhá.

Kompetence občanská:

Učitel:

- vede žáka k ohleduplnosti vůči druhým;
- vede žáka k účasti na mimoškolních sportovních akcích.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáka k dodržování pravidel při sportu i v životě.

TĚLESNÁ VÝCHOVA: 1. – 3. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
TV-3-1-01	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Spojí své denní pohybové činnosti se zdravím a využije nabízené příležitosti.	pohybový režim; délka a intenzita pohybu, správné držení těla; kompenzační a relaxační cvičení; zdravotně zaměřená cvičení
TV-3-1-02	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	V souladu s individuálními předpoklady zvládá pohybové činnosti jednotlivce nebo ve skupině, bude usilovat o zlepšení.	pohybové hry a aktivity; cvičení s hračkami a netradičním náčiním; spolupráce ve hře; průpravná cvičení, základy gymnastiky, akrobacie; atletika – běh, skok do dálky, hod míčkem; základní plavecká výuka, základní technika pohybu na bruslích; turistika a pobyt v přírodě
TV-3-1-03	Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích.	základy sportovních her; manipulace s míčem; vybíjená; pohybové hry; přetahy, přetlaky; turistika a pobyt v přírodě
TV-3-1-04	Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady při pohybových činnostech.	hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí; vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek; příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cviky
TV-3-1-05	Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
TV-3-1-01p	zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při

	pohybových aktivitách
TV-3-1-05p	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
-	projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
-	zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

TĚLESNÁ VÝCHOVA: 4. – 5. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
TV-5-1-01	Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	význam pohybu pro zdraví; příprava organismu; rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti; koordinace pohybu; komunikace v TV; organizace při TV; pravidla osvojovaných pohybových činností
TV-5-1-02	Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	posilovací cvičení; protahovací cvičení; plavání; turistika
TV-5-1-03	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.	Dle svých individuálních předpokladů zvládá osvojené pohybové dovednosti, dokáže vytvořit varianty osvojených pohybových her.	pohybové hry; sportovní hry; pohybová tvořivost
TV-5-1-04	Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí; vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek; příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cviky; první pomoc v podmínkách TV
TV-5-1-05	Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové	Zhodnotí sám sebe i spolužáky při	komunikace v TV; organizace TV; zásady jednání a

	činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	pohybových činnostech.	chování – fair play
TV-5-1-06	Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	zásady jednání a chování při TV; fair play; olympijské ideály a symboly; respekt opačného pohlaví při pohybových činnostech; pravidla osvojovaných pohybových činností
TV-5-1-07	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	Užívá přiměřenou komunikaci v TV dle svých individuálních schopností.	základní tělocvičné názvosloví smluvené povely, signály; samostatné používání základního názvosloví, pohyb dle popisu, či jednoduchého nákresu
TV-5-1-08	Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.	Zorganizuje nenáročnou pohybovou výkony a soutěže na úrovni třídy dle svých individuálních schopností.	organizace jednoduchých utkání, atletické soutěže, pohybové hry
TV-5-1-09	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími.	měření a posuzování pohybových dovedností, měření výkonů; základní pohybové testy
TV-5-1-10	Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	Informuje se dle svých možností o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a v jejím okolí.	zdroje informací o pohybových činnostech
TV-5-1-11	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.	plavecký výcvik – potápění, orientace pod vodou, zásady hygieny při plavání v bazénu
TV-5-1-12	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.	plavecký výcvik – techniky: prsa, znak, kraul, skok do vody; BOZ při plavání

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
TV-5-1-01p	chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p	zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p	uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p	reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p	dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
-	zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
-	zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 4. – 5. ROČNÍK		
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP	ČINNOST
Osobnostní a sociální výchova	Seberegulace, spolupráce	Dovednosti vztahující se ke zdravém duševnímu a sociálnímu životu.

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Pracovní činnosti

ČASOVÁ DOTACE: 5

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 2

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vyučovací předmět je realizován formou vyučovací hodiny, která má časovou dotaci 45 min. Vzdělávací obsah je členěn na 4 tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstivelské práce, Příprava pokrmů. Je realizován ve třídách, v truhlářské a keramické dílně, v kuchyňkách na skupinách. Dále v exteriérech zařízení. Do výuky jsou zařazovány exkurze, které vedou k seznámení širokého spektra pracovních činností.

V prvním období se zaměřujeme na jednoduchou práci se základními druhy materiálů. Cíleně tímto rozvíjíme jemnou i hrubou motoriku, senzomotorické schopnosti a estetické vnímání žáka.

V druhém období prohlubujeme a zdokonalujeme výše uvedené. Zařazujeme používání jednoduchých pracovních nástrojů. Rozvíjíme kreativitu žáka. Vedeme jej k samostatnosti.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

zařazuje do výuky rozmanité formy lidské práce;

předvádí správný postup práce.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- povzbuzuje vhodnou motivací k dokončení pracovní činnosti;
- umožňuje žákovi prezentaci výrobků.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky a je jim ku pomoci při volbě vhodného pracovního postupu;
- je žák nápomocen při činnosti;
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákovi sebedůvěru.

Kompetence občanská:

Učitel:

- vede žáka k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce;
- podporuje u žáka výrobou různých dáreků mezilidské vztahy v rámci rodiny i zařízení.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- posiluje sebevědomí;
- posiluje u žáka vnitřní motivaci;
- umožňuje formu skupinové práce.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- dohlíží na správnost pracovního postupu a dodržování BOZP;
- zadává práci tak, aby byla smysluplná a užitečná.

PRACOVNÍ ČINNOSTI: 1. – 3. ROČNÍK			
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČSP-3-1-01	Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Stříhá, lepí, modeluje, pracuje s jehlou. Vytváří výrobky na velikonoční a vánoční výzdobu.	stříhání, lepení, modelování, řezání, pilování, aranžování, šití aj.; výběr materiálu; lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-3-1-02	Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	návody, šablony; organizace práce
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01	Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.		Podle předlohy staví ze stavebnice.
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01	Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	Pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích. Popisuje změny v přírodě.	pozorování přírody popisování důsledků změn počasí; kalendář přírody
ČSP-3-3-02	Pečuje o nenáročnou rostlinu.	Pečuje o rostliny ve třídě a o záhony v okolí školy.	základní podmínky pro péči o rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01	Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Připraví stůl pro stolování.	stolování
ČSP-3-4-02	Chová se vhodně při stolování.	Při stolování uplatňuje zásady slušného chování.	pravidla slušného stolování

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ČSP-3-1-01p	zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy

ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
ČSP-3-3-01p	provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny
ČSP-3-4-01p	upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování

PRACOVNÍ ČINNOSTI: 4. – 5. ROČNÍK			
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
ČSP-5-1-01	Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Stříhá, lepí, modeluje, řeže, piluje, pracuje s jehlou. Vytváří výrobky na velikonoční a vánoční výzdobu.	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
ČSP-5-1-02	Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Při pracovních činnostech kombinuje různé materiály.	tematické práce vycházející z představ žáka o světě, osobních zážitků, vztahu k lidem a ke společnosti; tvorba vzniklá na základě podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a zrakových, lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-5-1-03	Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	Používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
ČSP-5-1-04	Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Udržuje pořádek na pracovním místě; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	organizace práce; zásady hygieny a bezpečnosti práce; první pomoc; práce v kolektivu
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01	Provádí při práci se stavebnicemi	Staví ze stavebnice podle návodu i dle	stavebnice

	jednoduchou montáž a demontáž.	vlastní fantazie.	
ČSP-5-2-02	Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu.	návod, předloha, náčrt, jednoduchá technická dokumentace
ČSP-5-2-03	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu.	organizace práce; zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc; práce v kolektivu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-5-3-01	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Pěstuje nenáročné druhy zeleniny a květin.	základní podmínky pro pěstování rostlin, vlastnosti půdy, výživa rostlin, osivo, zavlažování
ČSP-5-3-02	Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	Pečuje o květiny ve třídě a o rostliny v okolí budovy. Pěstuje nenáročné druhy zeleniny a květin, pozoruje jejich růst a vývin.	pěstování rostlin ze semen, rozmnožování rostlin
ČSP-5-3-03	Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	Vybere a užije správné pomůcky, nástroje a náčiní.	pracovní pomůcky, náčiní a nástroje: funkce a využití

PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	Pracuje s kuchyňskými nástroji. Bezpečně používá malé elektrospotřebiče.	základní vybavení kuchyně, elektrospotřebiče
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	Připraví občerstvení podle zásad zdravé výživy.	jednoduché pohoštění v rámci oslav narozenin, vánočních a velikonočních svátků, výběr, nákup a skladování potravin
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování.	pravidla společenského chování a správného stolování
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a	Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce;	organizace práce; zásady hygieny a bezpečnosti práce; první pomoc; práce v

	bezpečnosti práce; poskytnete první pomoc i při úrazu v kuchyni.	poskytnete první pomoc i při úrazu v kuchyni.	kolektivitu
--	--	---	-------------

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ČSP-5-1-01p	vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnete první pomoc při drobném poranění
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p	udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnete první pomoc při drobném úrazu
-	užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
ČSP-5-3-01p	dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04p	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnete první pomoc při úrazu na zahradě
ČSP-5-4-01p	uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03p	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytnete první pomoc i při úrazu v kuchyni
-	uplatňuje zásady správné výživy

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT: 4. – 5. ROČNÍK	
PRŮŘEZOVÉ TÉMA	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK
Multikulturní výchova	

6 UČEBNÍ OSNOVY II. STUPEŇ

6.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

6.1.1 ČESKÝ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk

ČASOVÁ DOTACE: 15

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 4

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru jsou potřebné pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci.

Vzdělávací blok je realizován formou vyučovací hodiny, která má časovou dotaci 45 min. V hodinách je brán ohled na žáky se SPU a s tělesným či jiným druhem postižení, která mohou ovlivnit výuku.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných

znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, postihovat záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace a produkce literárního textu.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k jejich efektivnímu využití;
- uvádí žáky do operací s obecně užívanými termíny a jejich propojování do širších celků.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- navozuje možnost formulování a vyjadřování myšlenek a názorů žáka a k jejich výstižnému a souvislému vyjadřování;
- pomáhá, aby žák naslouchal promluvám druhých lidí, porozuměl jim a vhodně na ně reagoval;
- zadává žákům různé typy textů a záznamů a učí žáka jejich porozumění;
- vede žáky k využívání komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- navozuje téma diskusí, do kterých žák přispívá a aktivně debatuje a spolupracuje;
- vede žáka k vytváření pozitivní představy o sobě samém.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podporuje pochopení vnímání problémových situací v literárních dílech a vytváření si vlastního úsudku;
- vede žáka k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů a objevování variant řešení;
- navozuje situace, kdy žák řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení;
- zadává úkoly ke kritickému myšlení a obhajování svých názorů.

Kompetence občanské:

Učitel:

- navozuje situace, kdy se žák snaží respektovat přesvědčení druhých a pokouší se vcítit do situace jiných;
- snaží se, aby žák chápal základní principy zákonů a společenských norem a byl si vědom svých práv a povinností;
- vede žáka k respektování našich kulturních a historických tradic.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- podporuje žáka v tom, aby přistupoval k výsledkům pracovních činností nejen z hlediska kvality;
- navozuje situace, kdy žák využívá znalosti ze vzdělávacích oblastí k vlastnímu rozvoji;
- vede žáka k tomu, aby se orientoval v základních aktivitách pro uskutečňování podnikatelského záměru.

ČESKÝ JAZYK: 6. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
ČJL-9-1-02	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	mluvený projev – komunikační pravidla a normy, základní komunikační žánry podle komunikační situace
ČJL-9-1-04	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky)
ČJL-9-1-05	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	komunikační žánry: připravený i nepřípravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuze
ČJL-9-1-10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Dokáže využít poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	vypravování, lidové vypravěčství, popis, popis osoby, popis pracovního postupu, zpráva, oznámení, dopis, telegram; objednávka,
ČJL-9-1-08	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	hlavní myšlenky textu, výtah
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná	Vyjadřuje se spisovně.	zvuková stránka jazyka – hláskosloví, spisovná

	cizí slova		výslovnost, slovní přízvuk
ČJL-9-2-02	Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	Rozliší a na příkladech v textu doložit nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.	stavba slova, pravopis, slovtvorný základ slova příbuzná, změny souhlásek a samohlásek, zdvojené souhlásky, skupiny bě - bje, pě, vě - vje, mě-mně; předpony a předložky s-se, z-ze
ČJL-9-2-03	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Rozliší významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	skladba věty - podmět, přísudek (shoda)několikanásobný podmět a přísudek, shoda přísudku s několikanásobným podmětem, rozvíjející větné členy - předmět, příslovečné určení místa, přívlastek, věta jednoduchá, souvětí
ČJL-9-2-04	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Správně třídí slovní druhy, tvořit spisovné tvary slov a vědomě jich používat ve vhodné komunikační situaci.	zájmena - jejich druhy a skloňování; tvary zájmen -ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj; číslovky - druhy a skloňování slovesa, slovesný způsob, tvarosloví, druhy slov; podstatná jména, druhy podstatných jmen; procvičování podstatných jmen podle vzorů, skloňování vlastních jmen osob a místních, přídavná jména a jejich druhy, skloňování přídavných jmen, stupňování přídavných jmen
ČJL-9-2-07	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	psaní i-y po obojetných souhláskách- vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z
ČJL-9-2-08	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	jazyk a jeho útvary, jazykověda
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01	Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy	Dovede vlastními slovy vyjádřit přečtený text, jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy	struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování,

	interpretuje smysl díla.	interpretovat smysl díla.	zvukové prostředky)
ČJL-9-3-06	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	pohádky, mýty, báje a pověsti, literární žánry poezie - epika, lyrika, pohádka klasická a moderní, antické mýty o bozích a hrdinech, próza, povídka, novela, román, novinářská próza (fejeton, reportáž, interview)
ČJL-9-3-03	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	česká próza (Staré pověsti české), světová próza (Robinson Crusoe), filmová tvorba pro děti
ČJL-9-3-07	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Orientuje se v základních literárních směrech (zná jejich významné představitele v české literatuře).	počátky české literatury; Konstantin a Metoděj, Kosmas, Dalimil, Jan Hus
ČJL-9-3-09	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	práce s katalogem, internetem, řazení knih v knihovně apod.

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediální sdělení

ČESKÝ JAZYK: 7. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KOD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
ČJL-9-1-02	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	mluvený projev – komunikační pravidla a normy, základní komunikační žánry podle komunikační situace

ČJL-9-1-04	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky)
ČJL-9-1-05	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuze
ČJL-9-1-09	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Popis uměleckých děl, popis výrobků a pracovních postupů, charakteristika
ČJL-9-1-10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	životopis, žádost, pozvánka
ČJL-9-1-08	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	výtah
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-03	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	psaní velkých písmen ve jménech vlastních
ČJL-9-2-04	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	význam slov; slovo, věcný význam slova, sousloví a rčení; slova jednoznačná a mnohoznačná; synonyma, antonyma, homonyma;

			odborné názvy, slovní zásoba a tvoření slov
ČJL-9-2-06	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	skladba-věta jednočlenná a dvojčlenná; přísudek.; podmět; shoda přísudku s podmětem předmět, příslovečné určení, doplněk, přívlastek, několikanásobné větné členy,
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01	Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Dovede vlastními slovy vyjádřit přečtený text, jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretovat smysl díla.	struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky)
ČJL-9-3-06	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	pohádka, bajka, pověsti, povídka, balada, romance, drama, dobrodružná literatura, humorná literatura, sci-fi v lit. pro děti a mládež
ČJL-9-3-08	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	výchova filmového diváka
ČJL-9-3-09	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	práce s katalogem, internetem, řazení knih v knihovně apod.

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Mediální výchova	Vnímání autora mediálního sdělení

ČESKÝ JAZYK: 8. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
ČJL-9-1-02	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	mluvený projev – komunikační pravidla a normy, základní komunikační žánry podle komunikační situace
ČJL-9-1-04	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky)
ČJL-9-1-05	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuze
ČJL-9-1-06	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralinguálních prostředků řeči	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralinguálních prostředků řeči.	shrnutí o slohu
ČJL-9-1-08	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	výklad
ČJL-9-1-10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	subjektivně zabarvený popis, úvaha
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			

ČJL-9-2-01	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	skloňování obecných jmen přejatých, skloňování cizích vlastních jmen
ČJL-9-2-03	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	slova přejatá a jejich pravopis
ČJL-9-2-04	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	slovesný vid, přehled slovesných vzorů, slovní zásoba a tvoření slov
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Aplikuje své znalosti o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace.	Slovní zásoba a její jednotky, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
ČJL-9-2-06	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Rozliší významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	věta jednočlenná a dvojčlenná, základní větné členy, rozvíjející větné členy, přístavek, souvětí podřadné, druhy vedlejších vět, souřadně spojené věty vedlejší, souvětí souřadné
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01	Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Dovede vlastními slovy vyjádřit přečtený text, jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretovat smysl díla.	struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky)
ČJL-9-3-05	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	setkání se starší literaturou, Bible, starší česká literatura
ČJL-9-3-07	Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Orientuje se v základních literárních směrech (zná jejich významné představitele v české literatuře).	národní obrození, od romantismu k moderní literatuře, setkání se světovou literaturou, science fiction, četba pro dospělé

ČJL-9-3-09	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	práce s katalogem, internetem, řazení knih v knihovně apod.
------------	--	--	---

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Mediální výchova	Fungování a vliv medií ve společnosti Stavba mediálních sdělení

ČESKÝ JAZYK: 9. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
ČJL-9-1-02	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	mluvený projev – komunikační pravidla a normy, základní komunikační žánry podle komunikační situace
ČJL-9-1-04	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky)
ČJL-9-1-05	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	komunikační žánry: připravený i nepřípravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuze
ČJL-9-1-08	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu;	popis děje

	oporou o text přednese referát.	samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	
ČJL-9-1-09	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	tiskopisy
ČJL-9-1-07	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	proslov, diskuse
ČJL-9-1-03	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	publicistické útvary
ČJL-9-1-10	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	kritika, životopis, moderní styl
ČJL-9-1-01	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	souhrnné poučení o slohu
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-08	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	vývoj českého jazyka
ČJL-9-2-06	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Rozliší významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	shoda přísudku s několikanásobným podmětem, elipsa, grafické znázornění skladby vět
ČJL-9-2-03	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech
ČJL-9-2-04	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary	Správně třídí slovní druhy, tvořit spisovné	slovesa a jejich tvary, přechodníky

	slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	
ČJL-9-2-07	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	logika českého pravopisu
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01	Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Dovede vlastními slovy vyjádřit přečtený text, jednoduše popsat strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretovat smysl díla.	struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky)
ČJL-9-3-08	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	filmová, rozhlasová, televizní tvorba
ČJL-9-3-04	Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Vytváří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	písňové texty
ČJL-9-3-02	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	poezie 20. stol.
ČJL-9-3-07	Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Orientuje se v základních literárních směrech (zná jejich významné představitele v české literatuře).	žánry věcné literatury - literatura faktu, memoáry, biografie, autobiografie, esej, próza 20. stol.
ČJL-9-3-09	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	práce s katalogem, internetem, řazení knih v knihovně apod.

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
-----------------------	------------------------

Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova	Komunikace Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Fungování a vliv medií ve společnosti
---	--

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p	čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p	komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p	píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-2-03p	orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04p	pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p	rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06p	rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p	správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9-2-07p	ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-07p	zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-3-01p	orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p	ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p	rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p	dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

6.1.2 CIZÍ JAZYK

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Anglický jazyk

ČASOVÁ DOTACE: 12

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 6

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

V rámci třídy jsou žáci rozděleni (je-li nutné) do dvou skupin, základní a pokročilé. Obě skupiny jsou prostupné, proto probírají stejné učivo. Skupina pokročilých si osvojuje širší slovní zásobu, pracuje s náročnějšími texty. Cílem předmětu je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi různých částí světa. Žáci používají angličtinu při práci s internetem.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje propojovat probraná témata a jevy.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- nabízí žákům dostatek poslechových cvičení, využívá i hudebních nahrávek.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- navozuje situace a vede žáky k vyjádření žádosti o radu a pomoc.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- motivuje a povzbuzuje žáky k vyjadřování, předkládá žákům problémové situace a vede žáky k jejich řešení.

Kompetence občanské:

Učitel:

- seznamuje žáky se zvyky a tradicemi v Anglii a USA;
- umožňuje žákům seznámit se se zvyky a tradicemi na základě textových, zvukových i obrazových materiálů.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- umožňuje žákům pracovat s různými typy slovníků a časopisů (tištěné, internetové).

ANGLICKÝ JAZYK 6. ROČNÍK			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvě či konverzaci, který se týká osvojovaných témat.	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvě či konverzaci, který se týká osvojovaných témat.	oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, poslechová cvičení v učebnici
CJ-9-1-01	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	poslechová cvičení v učebnicích
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	tvoření otázek typu: Kde, kam, kolik, kdo, kudy, ...
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	popis osoby, rodina; dotaz na osobní informace, na směr cesty, cenu zboží, na čas
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	témata – dny v týdnu, části těla, škola – rozvrh hodin, čas, dům, oblečení
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	práce s anglickými časopisy pro mládež
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým	Rozumí krátkým a jednoduchým	četba textů v učebnicích – práce s textem

	textům, vyhledá v nich požadované informace.	textům, vyhledá v nich požadované informace	
PSANÍ			
CJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Osobní realie.
CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Umí napsat jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	dopis fiktivnímu zahraničnímu kamarádovi sloveso to be, to have got, can; there is / are; předložky místa in, on, under; pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen; this, these / that, those; přivlastňovací 's, whose?; WH otázky; present simple, continuous
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Psaní pohlednic a přání.

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium

ANGLICKÝ JAZYK 7. ROČNÍK			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě či konverzaci, který se týká osvojovaných témat.	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě či konverzaci, který se týká osvojovaných témat.	rok, roční období, tradice, zvyky
CJ-9-1-01	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	poslechová cvičení v učebnicích
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i	dotaz na rodinu a jejich členy, rodinné tradice, zájmy;

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

	neformálních situacích.	neformálních situacích.	
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	orientace ve městě, na nádraží, letišti, nákup jízdenky, nakupování
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	témata - rok, měsíce v roce, tradice, zájmy, narozeniny, počasí, jídlo;
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	práce s anglickými časopisy
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	četba textů v učebnicích
PSANÍ			
CJ-9-4-02	Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	číslovky řadové, datum; some, any; počítatelná a nepočítatelná podstatná jména; stupňování přídavných jmen, porovnávání; příslovce; past simple, going to
CJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Osobní a rodinné reálie.
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Písemný seznam věcí, činností

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Objevujeme Evropu a svět
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium

ANGLICKÝ JAZYK 8. r			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvě či konverzaci, který se týká osvojovaných témat.	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvě či konverzaci, který se týká osvojovaných témat.	o životě našich prarodičů; moje plány do budoucna
CJ-9-1-01	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	poslechová cvičení v učebnicích
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	dotaz na turistické zajímavosti,
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	témata: širší rodina, zábava, kamarádi, město, kde žiju, moje budoucnost
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	počasí, stravování, ubytování, moderní technologie a média
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	práce s anglickými časopisy
CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	četba textů v učebnicích
PSANÍ			
CJ-9-4-02	Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	like + ing; future will, past continuous, present perfekt; must – have to, can – could – should; velké číslovky
CJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Osobní, rodinné reálie, širší rodina
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Žádost o ubytování na dovolené, rezervace

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium

ANGLICKÝ JAZYK 9. ROČNÍK			
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
CJ-9-1-02	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvě či konverzaci, který se týká osvojovaných témat.	Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvě či konverzaci, který se týká osvojovaných témat.	život dětí v České republice, porovnání se životem dětí ve VB a USA
CJ-9-1-01	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.	poslechová cvičení v učebnicích
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	dotaz na život v cizí zemi
CJ-9-2-02	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	opakování a rozšiřování jednotlivých témat z předcházejících ročníků;
CJ-9-2-03	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	návštěva u doktora
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	práce s anglickými časopisy

CJ-9-3-02	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	práce s texty v učebnici
PSANÍ			
CJ-9-4-02	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Dopis kamarádovi rod trpný v jednotlivých časech; opakování slovesných časů v kontrastech
CJ-9-4-01	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Osobní, rodinné reálie, formuláře spojené s návštěvou doktora
CJ-9-4-03	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	u doktora, na poště, na letišti, v obchodě

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova	Multikulturalita
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
CJ-9-1-01p	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02p	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-01p	odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-3-01p	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
CJ-9-4-03p	reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

6.2.1 MATEMATIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Matematika

ČASOVÁ DOTACE: 15

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 5

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Předmět je členěn na čtyři tematické okruhy: číslo a proměnná, závislosti, vztahy, práce s daty, geometrie v rovině a prostoru, nestandardní aplikační úlohy a problémy.

V hodinách je brán ohled na žáky se SPU a s tělesným či jiným druhem postižení, která mohou ovlivnit výuku.

Výuka je realizována nejen ve třídě, ale i v počítačové učebně a exteriérech zařízení.

Žáci mohou využít při hodinách prostředků výpočetní techniky (kalkulačka, vhodný software), dalších pomůcek (matematicko-chemické a fyzikální tabulky, usnadňující pomůcky).

Ve všech okruzích klademe důraz na propojení teoretických výpočtů s praktickým využitím.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje do výuky problémové úlohy z běžného života;
- vede žáky k ověřování si výsledků.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat své výsledky;
- vybízí žáky, aby kladli otázky k věci.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- vnímá individuální potřeby žáků.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zařazuje skupinové práce;
- umožňuje žákům přístup k různým zdrojům informací a využití vhodných pomůcek.

Kompetence občanské:

Učitel:

- dohlíží na dodržování pravidel komunikace a školního řádu;
- nabízí dostatečnou pomoc při výuce.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k plánování úkolů a postupů.

MATEMATIKA 6. ROČNÍK			
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
M-9-1-02	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor.	Porovnává, počítá a zaokrouhluje celá čísla.	celá čísla, čísla navzájem opačná, číselná osa
M-9-1-03	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	Využívá znaků dělitelnosti, určuje nejmenší společný násobek, největší společný dělitel.	dělitelnost přirozených čísel-prvočíslo, číslo složené, násobek, nejmenší společný. násobek, největší společný dělitel
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-02	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, rozděluje základní rovinné útvary, popíše svými slovy vlastnosti základní rovinných útvarů, popíše možnosti vzájemných poloh přímek v rovině.	rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)
M-9-3-03	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem, rozděluje úhly.	metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky
M-9-3-06	Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary.	kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník
M-9-3-08	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	osová souměrnost, středová souměrnost
M-9-3-10	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Odhaduje a vypočítá objem a povrch kváдру a krychle.	prostorové útvary – kvádr, krychle
MATEMATIKA 7. r			

ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
M-9-1-04	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	Porovnává a počítá s desetinnými čísly, zlomky, smíšenými čísly, vyjádří celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).	desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
M-9-1-05	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	Řeší jednoduché příklady pomocí trojčlenky.	poměr - měřítko, úměra, trojčlenka
M-9-1-06	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	Řeší jednoduché aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) pomocí trojčlenky.	procenta - procento, promile, základ, procentová část, počet procent, jednoduché úrokování
M-9-1-09	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace s využitím grafického znázornění.	desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-03	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.	Uvádí rozdíly přímé nebo nepřímé úměrnosti.	funkce - pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce
M-9-2-04	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	Načrtne graf a sestaví tabulku přímé a nepřímé úměry.	funkce - pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce
M-9-2-05	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Uvede jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů přímé a nepřímé úměrnosti.	funkce - přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
M-9-3-01	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	Popíše a nalezne polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou	konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

		symboliku.	
M-9-3-04	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	porovná a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	rovinné útvary – kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky
M-9-3-07	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	Vyjádří vlastními slovy věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	shodnost a podobnost trojúhelníků
M-9-3-10	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	porovná a vypočítá objem a povrch těles.	prostorové útvary kvádr, krychle

MATEMATIKA 8. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
M-9-1-01	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	mocniny, odmocniny - druhá mocnina, odmocnina
M-9-1-07	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	Používá jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	výrazy - číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
M-9-1-08	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.	Řeší jednoduchou reálnou situaci pomocí rovnic.	rovnice - lineární rovnice
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data do jednoduchých grafů a diagramů.	závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata diagramy, grafy, tabulky
M-9-2-02	Porovnává soubory dat.	Porovnává soubory dat pomocí aritmetického průměru, modu, mediánu.	četnost znaku, aritmetický průměr

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-09	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), popisuje jejich vlastnosti.	prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, kolmý hranol
M-9-3-11	Načrtne a sestrojí sítě základních těles.	Načrtne a sestrojí sítě základních těles.	prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, kolmý hranol
M-9-3-01	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věť, vysvětlí trojúhelníkovou nerovnost, používá Pythagorovu větu v jednoduchých slovních úlohách
M-9-3-05	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání

MATEMATIKA 9. ROČNÍK			
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
M-9-1-08	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	Řeší jednoduchou situaci pomocí rovnic a jejich soustav, sestaví jednoduchou soustavu rovnic.	rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými
M-9-4-01	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při	číselné a logické řady; číselné a

	řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy
M-9-4-02	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
M-9-3-09	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
M-9-3-11	Načrtne a sestrojí síť základních těles.	Načrtne a sestrojí síť základních těles, vypočítá objem a povrch těchto těles.	prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
M-9-3-12	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, kolmý hranol
M-9-3-13	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Analyzuje a řeší jednodušší geometrické úlohy s využitím Pythagorovy věty a goniometrických funkcí.	metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta, goniometrické funkce
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy
M-9-4-02	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
M-9-1-01p	písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
M-9-1-01p	pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
M-9-1-01p	čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-02p	provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-02p	píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-1-05p	používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-06p	řeší jednoduché úlohy na procenta
-	zvládá orientaci na číselné ose
M-9-2-01p	vyhledává a třídí data
M-9-2-02p	porovnává data
M-9-2-04p	vypracuje jednoduchou tabulku
-	užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
-	zvládá početní úkony s penězi
M-9-3-03p	vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p	vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p	provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p	rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p	sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
M-9-3-10p	vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p	sestrojí síť základních těles
M-9-3-12p	načrtne základní tělesa
M-9-3-12p	zobrazuje jednoduchá tělesa
-	odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky

-	umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
-	používá technické písmo
-	čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
M-9-4-01p	samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p	hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p	aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
-	využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

6.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

6.3.1 INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informační a komunikační technologie

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Informatika

ČASOVÁ DOTACE: 1

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami, k tvorbě jednoduchých webových stránek a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Rovněž jsou žáci vedeni k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Nadále rozvíjí své myšlení a logické uvažování. Žáci jsou vedeni k osvojení si a k dodržování pravidel bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou. Prostřednictvím výukových a zábavných programů se učí žáci pracovat dle pokynů.

V tomto vyučovacím předmětu je integrováno průřezové téma:

- osobnostní a sociální výchova.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky zadávanými úkoly k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k využívání vhodných technologií pro komunikaci na dálku (e-mail);
- vede žáky k dodržování vžitých konvencí a pravidel.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede při práci žáka ke kolegiální radě či pomoci;
- učí žáky pracovat v týmu, plánovat úkoly, rozdělit si práci, hlídat časový harmonogram.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáka zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, k nalézání více možných řešení.

Kompetence občanské:

Učitel:

- při zpracovávání informací vede žáka ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, které získávají prostřednictvím Internetu.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou.

INFORMATIKA 6. ROČNÍK			
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
ICT-9-1-01	Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	Rozhodne o věrohodnosti informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	hodnota a důležitost informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
ICT-9-2-03	Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	Dodržuje zásady informační etiky.	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika
ICT-9-2-01	Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	Upraví text v textovém editoru, vytvoří jednoduchou tabulku.	tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy
ICT-9-2-02	Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.	Utvoří prezentaci na dané téma.	prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)
ICT-9-2-04	Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	Porovnává informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, Internet, vývojové trendy informačních technologií
ICT-9-2-05	Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	Upraví text v textovém editoru, vytvoří jednoduchou tabulku.	tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce, počítačová grafika, rastrové a vektorové programy

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ICT-9-1-01p	vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy

	elektronické komunikace
ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p	ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p	vyhledává potřebné informace na internetu
-	dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání

6.4 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

6.4.1 DĚJEPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Dějepis

ČASOVÁ DOTACE: 7

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 1

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vyučovací předmět vytváří ucelený obraz světových a českých dějin od prvopočátků civilizace po dnešní dobu. Umožňuje žákům postupně odhalit souvislosti vývoje lidské společnosti a vzájemného působení jednotlivých lidských společenstev, včetně působení lidstva na životní prostředí. Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna průřezová témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova a ta jsou zakomponována ve výkladu látky v souvislostech a aktuálním časovém horizontu.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím map, odborné literatury), filmové produkce, exkurze a výtvarné vyjádření.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, nalézání souvislostí, vyvozování závěrů a používání odborné terminologie;

- zařazuje do vyučovacích hodin zajímavé úlohy, a tak buduje pozitivní vztah žáků k učení.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky ke vnímání problémových situací doma i ve světě, přemýšlení o příčinách, diskutuje s nimi o způsobu řešení;
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů;
- vede žáky k porovnávání odborných a vlastních názorů na problémové situace, k uvážlivým rozhodnutím, která jsou schopni obhájit.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby formuloval své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřoval se výstižně a kultivovaně;
- učí žáky naslouchat druhým lidem, porozumět jim, vhodně reagovat na jejich názory;
- zapojuje žáky do diskuze;
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.

Kompetence sociální:

Učitel:

- vede žáky k vzájemné a účinné spolupráci ve skupině;
- přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty k druhým lidem;
- podporuje rozvoj osobnosti žáka pochvalou a pozitivní motivací, jeho sebedůvěru a růst zdravého sebevědomí.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k dodržování slušného chování a společenských norem;
- seznamuje je se základními lidskými právy a povinnostmi v kontextu s vývojem ve světě;

- učí žáky chápat základní environmentální problémy lidstva a uvědomovat si jejich globalizaci.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování ve třídě a při práci v terénu;
- vede žáky k efektivní práci;
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

DĚJEPIS 6. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
D-9-1-01	Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.	Vysvětlí důležitost a potřebnost dějepisných poznatků.	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historický čas a prostor
D-9-1-02	Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.	Vybere příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.	získávání informací o dějinách; historické prameny
D-9-1-03	Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	Orientuje se na časové ose a v historické mapě, přiřadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	historický čas a prostor
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
D-9-2-01	Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	Popíše vlastními slovy život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	člověk a lidská společnost v pravěku
D-9-2-02	Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	Vysvětlí význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	člověk a lidská společnost v pravěku
D-9-2-03	Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	Porovná archeologické kultury na našem území.	člověk a lidská společnost v pravěku
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
D-9-3-01	Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	Vysvětlí souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	nejstarší starověké civilizace
D-9-3-02	Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	Pojmenuje některé nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz

		světového kulturního dědictví.	
D-9-3-03	Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	Vysvětluje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a vybere osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci.	Antické Řecko a Řím
D-9-3-04	Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Uvede formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Jsmo Evropané

DĚJEPIS 7. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
KŘEŠŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
D-9-4-01	Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	nový etnický obraz Evropy
D-9-4-02	Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.	Pojmenuje základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.	utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
D-9-4-03	Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě,;
D-9-4-04	Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě	Vysvětlí úlohu křesťanství a víry v životě	křesťanství, papežství, císařství, křížové

	středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	výpravy, náboženské války, kacířství
D-9-4-05	Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	Popíše postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev; kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost;
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
D-9-5-01	Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
D-9-5-02	Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	Vysvětlí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	husitství, reformace
D-9-5-03	Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	zámořské objevy a počátky dobývání světa;
D-9-5-04	Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Definuje postavení českého státu v Evropě jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	český stát a velmoci v 15. – 18. století,
D-9-5-05	Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	český stát a velmoci v 15. – 18. století,
D-9-5-06	Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.	Vlastními slovy za pomoci příkladů evropských dějin vyjádří absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.	český stát a velmoci v 15. – 18. století,
D-9-5-07	Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Vybere a popíše základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	barokní kultura a osvícenství

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Kulturní diferenciacce Jsme Evropané

DĚJEPIS 8. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
D-9-6-01	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
D-9-6-02	Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Vysvětlí souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA;
D-9-6-03	Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Popíše jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
D-9-6-04	Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	Popíše emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů;
D-9-6-05	Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.	Na vybraných příkladech určí základní politické proudy, vznik politických stran.	politické proudy (konservatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva

D-9-6-06	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	Vysvětlí příčiny nerovnoměrného vývoje jednotlivých částí Evropy, soupeření mezi velmocemi a význam kolonií.	kulturní rozrůzněnost doby; konflikty mezi velmocemi, kolonialismus
MODERNÍ DOBA			
D-9-7-01	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Na příkladech objasní zneužití techniky v první světové válce, jeho důsledky i její politické, kulturní a sociální důsledky.	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Multikulturní výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Kulturní diferenciacce Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Jsme Evropané

DĚJEPIS 9. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
MODERNÍ DOBA			
D-9-7-02	Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	Pojmenuje klady a nedostatky demokratických systémů ve světě, popíše hospodářský, politický a sociální vývoj Československa.	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
D-9-7-03	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich	Popíše jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; vysvětlí příčiny vzniku 2.	mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět, druhá světová válka,

	existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	světové války zvláště v Evropě a přínos jednotlivých členů protifašistické koalice na porážce agresorů a její vliv na poválečné uspořádání Evropy.	holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války;
D-9-7-04	Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Vlastními slovy za použití příkladů vysvětlí antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus; druhá světová válka, holokaust
D-9-7-05	Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Vlastními slovy vyjádří postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT			
D-9-8-01	Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.	Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků, popíše vývoj v Československu od roku 1945 po současnost – politické, kulturní, ekonomické a sociální podmínky života obyvatel v jednotlivých obdobích.	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření; vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí); vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989; vznik České republiky
D-9-8-02	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi;
D-9-8-03	Posoudí postavení rozvojových zemí.	Definuje postavení rozvojových zemí a pojmenuje nutnost jejich zrovnoprávnění se zeměmi rozvinutými.	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
D-9-8-04	Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Objasní základní orientaci v problémech současného světa.	problémy současnosti; věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Kulturní diferenciacie Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Jsme Evropané

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
D-9-1-01p	chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
D-9-2-01p	rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
D-9-2-01p	podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
D-9-3-01p	uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-03p, D-9-3-04p	popíše život v době nejstarších civilizací
D-9-4-03p	uvede první státní útvary na našem území
D-9-4-03p	uvede základní informace z období počátků českého státu
D-9-4-04p	popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
D-9-4-04p	charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-05p	rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
D-9-4-05p	uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
D-9-5-03p	popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p	uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p	pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9-6-03p	uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p	vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04p	rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p	uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p	uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
D-9-8-01p, D-9-8-02p	popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-04p	chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

6.4.2 OBČANSKÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Občanská výchova

ČASOVÁ DOTACE: 4

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Obsah vyučovacích předmětu Občanská výchova je v přímém vztahu k reálnému životu. Je vyučován v 6. – 9. ročníku. Vychovává žáka k solidaritě, občanské společnosti, seznamuje ho s lidskými právy. Vede ho k soužití v rámci celé Evropy a porozumění mezi lidmi. Je zaměřen na formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým; utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině a širším společenství založených na úctě, toleranci a empatii; utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním, přírodě a životnímu prostředí předvídání a analyzování důsledků vlastního chování a jednání v různých situacích (sexuální chování, sexuální kriminalita, projevy násilí, zneužívání drog); osvojení sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti se společensky nežádoucími jevy.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostí
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- obeznámí žáky s pojmy souvisejících s volbou povolání.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost;
- obeznamuje žáky s asertivním chováním v problémových situacích;
- buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj;
- vysvětluje tělesné a psychické změny v chování v období dospívání.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zadává týmové a samostatné práce;
- vede žáky k diskusi nad problémy.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k vnímání problémové situace, učí je problémy chápat a rozpoznávat.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k odmítnutí návykových látek jako prostředku k řešení problémů.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- rozvíjí myšlení žáka;
- vede žáky k orientaci v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci.

OBČANSKÁ VÝCHOVA: 6. - 7. ROČNÍK			
ČLOVĚK A SPPOLEČNOST			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
VO-9-1-10	Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
VO-9-1-03	Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
VO-9-1-01	Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny
VO-9-1-02	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty,
VO-9-1-04	Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.	kulturní život – kulturní tradice; kulturní instituce;
VO-9-1-05	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	Kulturní život - masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia
VO-9-1-06	Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak	Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své	lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost,

	může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
VO-9-1-07	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi se snaží řešit nenásilným způsobem.	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace
VO-9-1-08	Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; děla práce a činnosti, výhody spolupráce lidí
VO-9-1-09	Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Vztahy mezi lidmi - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti;
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
VO-9-2-01	Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení;
VO-9-2-02	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	podobnost a odlišnost lidí - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál;
VO-9-2-03	Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, vnitřní svět člověka - stereotypy v posuzování druhých lidí;
VO-9-2-04	Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat	Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat	osobní rozvoj – životní cíle a plány,

	charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-01	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a uvede způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady.	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a uvede způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady.	majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
VO-9-3-02	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.	hospodaření s penězi – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing;
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-05	Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva, včetně práv spotřebitele, a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu.	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu.	lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace;

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – 6. ROČNÍK	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Sociální rozvoj
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola
Multikulturní výchova	Kulturní diferenciaci

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – 7. ROČNÍK	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní rozvoj – sebepoznávání, sebepojetí. Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

OBČANSKÁ VÝCHOVA: 8. - 9. ROČNÍK			
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
VO-9-3-04	Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
VO-9-3-08	Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost
VO-9-3-03	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	peníze - formy placení;
VO-9-3-05	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	peníze – funkce a podoby peněz
VO-9-3-07	Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	hospodaření - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
VO-9-3-06	Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její	Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu; tvorba ceny, inflace, nejčastější právní

	změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	formy podnikání
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-01	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu
VO-9-4-06	Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů.
VO-9-4-07	Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci.	Provádí jednoduché právní úkony a objasní jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci.	Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady
VO-9-4-08	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.	protiprávní jednání – porušování práv k duševnímu vlastnictví
VO-9-4-09	Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.	Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.	protiprávní jednání – postihy protiprávního jednání,
VO-9-4-10	Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklad.	Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklad.	protiprávní jednání – druhy protiprávního jednání, porušování předpisů v silničním provozu
VO-9-4-11	Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	protiprávní jednání – korupce, trestní postížitelnost;

VO-9-4-02	Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
VO-9-4-03	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam;
VO-9-4-04	Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	principy demokracie – význam a formy voleb do zastupitelstev
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
VO-9-5-01	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
VO-9-5-02	Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti na zahraničních misích	Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti na zahraničních misích.	mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
VO-9-5-03	Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	globalizace – projevy, klady a zápory,
VO-9-5-04	Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva.	Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva.	globalizace - významné globální problémy,
VO-9-5-05	Objasní souvislosti globálních a lokálních	Objasní souvislosti globálních a lokálních	globalizace - možnosti jejich řešení

	problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu.	problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu.	
VO-9-5-06	Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání. Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání. Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	globalizace - globální problémy - včetně válek a terorismu,

PRŮŘEZOVÉ TÉMA - 8. ročník	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní rozvoj – sebepoznávání, sebepojetí, psychohygiena. Sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti.
Výchova demokratického občana	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova	Lidské vztahy, etnický původ, princip solidárního smíru a solidarity

PRŮŘEZOVÉ TÉMA - 9. ročník	TEMATICKÝ OKRUH
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a stát.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova	Princip solidárního smíru a solidarity

Environmentální výchova	Vztah člověka k prostředí
-------------------------	---------------------------

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
VO-9-1-03p	přístupuje kriticky k projevům vandalismu
VO-9-1-06p	v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
VO-9-1-07p	respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
VO-9-1-07p	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-08p	rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
VO-9-1-09p	je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
VO-9-1-08p	respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
VO-9-2-01p	chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-04p	formuluje své nejbližší plány
VO-9-3-02p	stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02p	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
VO-9-3-03p	ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p	uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
VO-9-3-07p	uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9-4-02p	uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
VO-9-4-02p	chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

VO-9-4-02p	uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
VO-9-4-04p	vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
VO-9-4-05p	na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
VO-9-4-05p	uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-08p	uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09p	uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-4-09p	vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-10p	rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
VO-9-4-10p	v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
VO-9-5-01p	uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
VO-9-5-01p, VO-9-5-02p	uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
VO-9-5-06p	uvede příklady mezinárodního terorismu

6.5 ČLOVĚK A PŘÍRODA

6.5.1 FYZIKA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Fyzika

ČASOVÁ DOTACE: 6

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 2

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Tento předmět poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostech. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Tento předmět velmi úzce kooperuje s předmětem matematika.

V hodinách je brán ohled na žáky se SPU.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Environmentální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje do výuky problémové úlohy z běžného života, vede žáky k ověřování si výsledků.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- dbá na sdělování jasných a terminologicky správných výrazů;
- umožňuje žákům prezentovat své výsledky
- vybízí žáky k tomu, aby kladli otázky.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují;
- vnímá individuální potřeby žáků.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- umožňuje žákům přístup k různým zdrojům informací a využití vhodných fyzikálních pomůcek.

Kompetence občanské:

Učitel:

- nabízí dostatečnou pomoc při výuce;
- dbá na toleranci mezi žáky, respekt a sebeúctu.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- umožňuje žákům volit si vhodný způsob a postup při plnění fyzikálních úkolů;
- vede žáky k plánování úkolů a postupů;
- dbá na dodržování pravidel bezpečnosti práce a hygieny.

FYZIKA 6. ROČNÍK			
LÁTKY A TĚLESA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
F-9-1-01	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa.	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa.	měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
F-9-1-02	Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	difúze
F-9-1-03	Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	Uvede příklady, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze
F-9-1-04	Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Vypočítá jednoduché úkoly s hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou

FYZIKA 7. ROČNÍK			
POHYB TĚLES; SÍLY			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
F-9-2-01	Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.	Porovnává různé druhy pohybu tělesa vzhledem k jinému tělesu.	pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
F-9-2-02	Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	Vypočítá jednoduché úkoly a úlohy o vztahu mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
F-9-2-03	Změří velikost působící síly.	Změří velikost působící síly pomocí	gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi

		siloměru.	gravitační silou a hmotností tělesa
F-9-2-04	Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Roztřídí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, určí jejich velikosti, směry a výslednici.	výslednice dvou sil stejných a opačných směrů, třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
F-9-2-05	Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	Vyjádří vlastními slovy Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
F-9-2-06	Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	Popíše jednoduché příklady s rovnováhou na páce a kladce.	rovnováha na páce a pevné kladce
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN			
F-9-3-01	Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Vysvětlí svými slovy zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Archimédův zákon – vztaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách, hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře, Pascalův zákon – hydraulická zařízení
F-9-3-02	Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	Popíše působení sil na těleso v kapalině.	Archimédův zákon – vztaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
F-9-6-07	Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	Vysvětlí svými slovy zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

F-9-6-08	Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Popíše ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem
----------	---	---	--

FYZIKA 8. ROČNÍK			
ENERGIE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
F-9-4-02	Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	Vypočítá jednoduché příklady pro výpočet mechanické práce a výkonu.	výkon - mechanická práce - čas
F-9-4-01	Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.	Vypočítá jednoduché příklady pro výpočet mechanické práce a určí změnu energie tělesa.	formy energie – pohybová a polohová energie
F-9-4-03	Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	Popíše vzájemnou přeměnu energie polohovou a pohybovou.	formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
F-9-4-04	Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	Popíše děje při změně skupenství, vypařování, tání, tuhnutí, vysvětlí svými slovy skupenské teplo.	přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny

F-9-4-05	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	porovná výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
----------	--	---	--

FYZIKA 9. ROČNÍK			
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP- ŽÁK	UČIVO
F-9-6-05	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	Popíše vznik indukčního napětí.	elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
F-9-6-02	Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Uvede rozdíly mezi střídavým a stejnosměrným proudem.	stejnosměrný a střídavý el. proud, napětí
F-9-6-04	Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	Vypočítá jednoduché příklady s využitím Ohmova zákona.	Ohmův zákon
F-9-6-03	Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	Roztřídí vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	vodič, polovodič, izolant
F-9-6-06	Zapojí správně polovodičovou diodu.	Vysvětlí svými slovy princip diody.	diody
F-9-6-01	Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač

		reálného obvodu.	
ZVUKOVÉ DĚJE			
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Porovnává šíření zvuku v různých prostředích.	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu
F-9-5-02	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Vysvětlí škodlivost hluku.	škodlivost zvuku
VESMÍR			
F-9-7-01	Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Popíše pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze
F-9-7-02	Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.	Uvede rozdíl mezi hvězdou a planetou na základě jejich vlastností.	hvězdy – jejich složení

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
F-9-1-01p	změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
F-9-2-01p	rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p	zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-04p	rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
F-9-2-05p	předvídá změnu pohybu těles při působení síly
F-9-2-06p	aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů
F-9-3-01p	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

F-9-4-02p	uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-03p	rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
F-9-4-04p	rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
F-9-4-05p	pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
F-9-5-01p	rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
F-9-5-02p	posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
F-9-6-01p	sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
F-9-6-02p	vyjmenuje zdroje elektrického proudu
F-9-6-03p	rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
F-9-6-07p	zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
F-9-7-01p	objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
F-9-7-02	odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
-	zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
-	osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Environmentální výchova	Základní podmínky života

6.5.2 CHEMIE

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Chemie

ČASOVÁ DOTACE: 3 hod

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách, demonstrační pokusy, využití počítačových her (programů), využití informací, které poskytuje internet.

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Pravidla dodržování bezpečnosti práce, se kterými jsou žáci při úvodu do obsahu učiva seznámeni, jsou pro ně i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Environmentální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek;
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek;
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek;
- podněcuje žáky k argumentaci;
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat;
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi;
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.

Kompetence k řešení problémů:

Úkoly:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie;
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí;

- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty;
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k respektování pravidel pro práci s chemickými látkami;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí;
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc).

Kompetence pracovní:

- Učitel:
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení;
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí;
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatky v běžné praxi.

CHEMIE: 8. ROČNÍK			
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
CH-9-1-01	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Vysvětlí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek – hustota, rozpustnost ..., změny skupenství
CH-9-1-02	Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	Seznámí se s běžně používanými nebezpečnými látkami a zásadami při práci s nimi.	nebezpečné látky a přípravky – značení a užívání běžných chemikálií; zásady bezpečné práce v běžném životě
CH-9-1-03	Objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek.	Popíše reakci na možné případy úniku nebezpečných látek.	mimořádné události – úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy
SMĚSI			
CH-9-2-01	Rozlišuje směsi a chemické látky.	Pozná nejznámější směsi.	směsi – různorodé a stejnorodé roztoky
CH-9-2-02	Vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení	Seznámí se s druhy roztoků a jejich využitím v běžném životě, běžně užívané roztoky dokáže určit. Dokáže vypočítat složení roztoku a prakticky ho připravit.	směsi – koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky; oddělování složek směsi (usazování, filtrace, destilace, krystalizace)
CH-9-2-05	Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.	Rozlišuje různé vody a uvede příklady jejich použití a zdroje znečištění.	voda – voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody; čistota vody
CH-9-2-06	Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Vyjmenuje základní složení vzduchu, uvede zdroje znečišťování vzduchu ve svém nejbližším okolí.	vzduch – složení; čistota ovzduší, smog; teplotní inverze

CH-9-2-03	Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek.	Pojmenuje základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek.	voda – voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody; čistota vody
CH-9-2-04	Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi.	Pojmenuje postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	voda – voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody; čistota vody
ČÁSTIČOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
CH-9-3-01	Používá pojem atom a molekula ve správných souvislostech.	Dokáže používat pojem atom a molekula ve správných souvislostech.	částicové složení látek - molekuly a atomy
CH-9-3-02	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.	Vyjmenuje nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky a vzorce.	orientace v periodické soustavě prvků; prvky a názvosloví nejjednodušší chemické sloučeniny
CH-9-3-03	Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	orientace v periodické soustavě prvků; prvky a názvosloví nejjednodušší chemické sloučeniny

CHEMICKÉ REAKCE			
CH-9-4-01	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	Pojmenuje výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Chemické reakce a jejich klasifikace
CH-9-4-02	Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.	Popíše chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.	Chemické reakce a faktory ovlivňující tyto reakce
CH-9-4-03	Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	Dokáže aplikovat poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí, chemie a elektřina

ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
CH-9-5-01	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a znát vliv těchto látek na životní prostředí.	Uvede vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a jejich vlivu na životní prostředí.	oxidy – oxid uhličitý a uhelnatý, oxid siřičitý, oxid dusičitý, oxid křemičitý, oxid vápenatý; kyseliny – kyselina sírová, kyselina dusičná, kyselina chlorovodíková; hydroxidy – hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý; soli – chlorid sodný, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý, síran měďnatý
CH-9-5-02	Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	Dokáže vysvětlit vznik kyselého deště, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	Kyselost a zásaditost roztoků
CH-9-5-03	Orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Orientuje se na stupnici Ph, měří Ph roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, použití

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Environmentální výchova	Voda – její význam pro život člověka, kvalita pitné vody, ochrana pitné vody u nás a ve světě
Environmentální výchova	Ovzduší – význam pro život člověka, jeho čistota, ochrana čistoty ovzduší

CHEMIE: 9. ROČNÍK			
ORGANICKÉ SLOUČENINY			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
CH-9-6-01	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Pojmenuje nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje použití. Vyjmenuje základní produkty průmyslového zpracování ropy.	uhlovodíky produkty destilace ropy – plyny, benzín, petrolej, motorová nafta, mazut, oleje, asfalt; uhlovodíky

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

CH-9-6-02	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Popíše užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Uhlovodíky – produkty z ropy, paliva
CH-9-6-03	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Pojmenuje vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků
CH-9-6-04	Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech	Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech	Přírodní látky
CH-9-6-05	Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	Popíše podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	Přírodní látky
CH-9-6-06	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitamíny
CHEMIE A SPOLEČNOST			
CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Vlastními slovy zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Chemický průmysl ČR, průmyslová hnojiva, tepelně zpracovávané materiály
CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	reprodukuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Pesticidy, insekticidy, léčiva a návykové látky

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Environmentální výchova	Odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
CH-9-1-01p	rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-1-02p	pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
CH-9-1-03p	reaguje na případy úniku nebezpečných látek
-	rozpozná přeměny skupenství látek
CH-9-2-01p	pozná směsi a chemické látky
CH-9-2-02p	rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
CH-9-2-05p	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
CH-9-2-06p	uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
CH-9-3-02p	uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
CH-9-3-03p	rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
CH-9-4-01p	pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
CH-9-5-01p	popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-03p	orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
-	poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
CH-9-6-02p	zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
CH-9-6-02p	vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-06p	uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy
CH-9-7-01p	uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-03p	zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

6.6 PŘÍRODOPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodopis

ČASOVÁ DOTACE: 6 hod

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 2 hod

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Předmět je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktorům a přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a navzájem se ovlivňují. Podporuje utváření otevřeného a kritického myšlení, logického uvažování. Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vede k pochopení podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a přírodě jako celku. Seznamuje žáky se stavbou živých organizmů. V rámci tohoto předmětu je integrována i výchova environmentální – v užším slova smyslu ochrana životního prostředí před negativním působením člověka.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, odborné literatury), přírodovědné vycházky s pozorováním a sběrem přírodnin, výtvarné vyjádření a exkurze.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, nalézání souvislostí, vyvozování závěrů a používání odborné terminologie;
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací;
- zařazuje zajímavé úlohy do vyučovacích hodin a tak buduje pozitivní vztah žáků k učení.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů;
- zařazuje metod\, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta;
- vede žáky k porovnávání odborných a vlastních názorů na problémové situace.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby formulovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně a kultivovaně;
- vede žáky k naslouchání druhým lidem, porozumění jim, vhodné reakci na jejich názory;
- zapojuje žáky do diskuse;
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k vzájemné a účinné spolupráci ve skupině;
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty k druhým lidem;
- podporuje rozvoj osobnosti žáka, jeho sebedůvěry, zdravého sebevědomí pochvalou a pozitivní motivací.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k dodržování společenských norem;
- učí žáky chápat základní environmentální problémy lidstva a uvědomovat si jejich globalizaci

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami;
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

PŘÍRODOPIS: 6. ROČNÍK			
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
P-9-1-01	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Popíše základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam
P-9-1-02	Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.	Vlastními slovy vyjádří základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií.	základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
P-9-1-03	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.	Pozná a vysvětlí funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.	základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustav
P-9-1-04	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	Přiřadí vybrané organismy do základních taxonomických jednotek.	třídění organismů
P-9-1-07	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
BIOLOGIE HUB			
P-9-2-01	Rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	Pozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků.	houby – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
P-9-2-02	Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.	Vysvětlí vlastními slovy různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.	houby –výskyt, význam

P-9-2-03	Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	Definuje funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
P-9-4-01	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Popíše základní stavbu a vysvětlí funkci buněk a jednotlivých živočišných orgánů a částí těla.	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
P-9-4-02	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Rozpozná a uvede příklady jednotlivých skupin živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
P-9-8-01	Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Zobecní praktické metody poznávání přírody.	Praktické metody poznávání přírody – pozorování okem (případně lupou, mikroskopem, nebo dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, ukázky odchyty některých nižších živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů, významné biologické objevy
P-9-8-02	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	BOZP

PŘÍRODOPIS: 7. ROČNÍK

BIOLOGIE ROSTLIN

KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
P-9-3-01	Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	na základě pozorování uspořádání rostlinného těla	anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
P-9-3-02	Porovná vnější a vnitřní stavbu	Popíše stavbu jednotlivých částí těla	anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam

	jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku.	rostlin a vysvětlí jejich význam.	jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
P-9-3-03	Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Vyjádří vlastními slovy princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
P-9-3-04	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Roztřídí základní systematické skupiny rostlin, vyjmenuje jejich významné zástupce a hospodářské využití těch nejdůležitějších.	systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
P-9-3-05	Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Zobecní význam rostlin pro život na Zemi a nutnost jejich ochrany.	význam rostlin a jejich ochrana
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ			
P-9-4-01	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů.	Popíše základní stavbu jednotlivých živočišných orgánů a částí těla.	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování
P-9-4-02	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Uspořádá a srovná jednotlivé skupiny živočichů, zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin.	strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
P-9-4-03	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Porovná na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech vysvětlí proč je takový jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	projevy chování živočichů
P-9-4-04	Zhodnotí význam živočichů v přírodě	Zobecní význam živočichů v přírodě i	rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a

	i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
P-9-8-01	Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Používá praktické metody poznávání přírody.	praktické metody poznávání přírody – pozorování okem (případně lupou, mikroskopem, nebo dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, ukázky odchyty některých nižších živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů, významné biologické objevy
P-9-8-02	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	BOZP

PŘÍRODOPIS: 8. ROČNÍK			
BIOLOGIE ČLOVĚKA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
P-9-5-01	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
P-9-5-04	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, životní styl, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
P-9-5-05	Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Správně použije první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	zásady první pomoci

P-9-5-02	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	Ukáže, jak se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	fylogeneze člověka, rozmnožování.
P-9-5-03	Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	Zobecní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	vývojové fáze člověka.
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
P-9-1-05	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, gen, křížení
P-9-1-06	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů.	Vybere příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů.	přenos dědičných informací, gen, křížení, genetické inženýrství, mutace, klonování

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Moje tělo
Multikulturní výchova	Rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v ČR, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti

PŘÍRODOPIS: 9. ROČNÍK			
NEŽIVÁ PŘÍRODA			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
P-9-6-01	Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.		
P-9-6-02	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
P-9-6-03	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších	vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a

	geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	důsledky
P-9-6-04	Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.	Zná půdotvorné činitele a význam půdy pro výživu a růst rostlin, její hospodářský význam a nebezpečí jejího poškození člověkem, možnost rekultivace.	půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
P-9-6-05	Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků, zná geologickou stavbu území ČR.	vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí; geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty
P-9-6-06	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro živo, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka, mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných události, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.

ZÁKLADY EKOLOGIE

P-9-7-01	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím
P-9-7-02	Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a	Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu	populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy

	objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	
P-9-7-03	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
P-9-7-04	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY			
P-9-8-01	Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Praktické metody poznávání přírody – pozorování okem (případně lupou, mikroskopem, nebo dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, ukázky odchyty některých nižších živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů, významné biologické objevy
P-9-8-02	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	BOZP

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Environmentální výchova	Les (produkční a mimoprodukční význam), pole (změny krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii), moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého), tropický deštný les (ohrožování, globální význam a význam pro nás)
Environmentální výchova	Lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém), kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu civilizace až po dnešek)
Environmentální výchova	Půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny

	v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině, ochrana biologických druhů)
Environmentální výchova	Ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystému, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás)
Environmentální výchova	Přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
Environmentální výchova	Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství
Environmentální výchova	Dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU, akce Den Země, Den životního prostředí OSN atd.)

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
P-9-1-01p	orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
P-9-1-03p	zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
P-9-1-04p	rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
P-9-1-07p	uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
-	má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
-	pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
P-9-2-01p	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
P-9-2-03p	pozná lišejníky
P-9-3-02p	porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
P-9-3-03p	rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
P-9-3-03p	uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-04p	rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
P-9-3-05p	popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
P-9-4-01p	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02p	rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03	odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení

	danému prostředí
P-9-4-04p	ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
-	využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb
P-9-5-01p	popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
P-9-5-02p	charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03p	popíše vznik a vývin jedince
P-9-5-04p	rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-5-05p	zná zásady poskytování první pomoci při poranění
P-9-6-01p	popíše jednotlivé vrstvy Země
P-9-6-02p	pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
P-9-6-03p	rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-04p	rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
P-9-6-06p	na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02p	rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03p	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04p	popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p	pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
P-9-8-01p	využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
P-9-8-02p	dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

6.6.1 ZEMĚPIS

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Zeměpis

ČASOVÁ DOTACE: 6

YUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 2

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. třídě. Vzdělávací obsah je členěn do těchto tematických okruhů: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, ČR, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace. Vyučovací předmět utváří ucelený obraz světa, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí a jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. Poukazuje na závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím map, odborné literatury), přírodovědné vycházky s pozorováním a exkurze.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zařazuje do vyučovacích hodin zajímavé úlohy, speciální práce (projekty), a tak buduje pozitivní vztah žáků k učení;
- využívá různé způsoby, metody učení;
- učí žáky řídit a organizovat vlastní učení.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k naslouchání druhým lidem;
- snaží se žáky zapojovat do diskuze a vhodně argumentovat.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- podporuje rozvoj osobnosti žáka pochvalou a pozitivní motivací, jeho sebedůvěru a růst zdravého sebevědomí;
- vede žáka k vzájemné a účinné spolupráci ve skupině.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k porovnávání odborných a vlastních názorů na problémové situace.

Klíčové kompetence občanské:

Učitel:

- dbá na dodržování slušného chování žáků a společenských norem;
- seznamuje žáky se základními lidskými právy a povinnostmi;
- vede žáky k pochopení základních environmentálních problémů lidstva a uvědomění si jejich globalizaci.

Klíčové kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k efektivní práci.

ZEMĚPIS 6. ROČNÍK			
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
Z-9-1-01	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace z dat dostupných kartografických produktů, z grafů, diagramů.	rozlišování map z hlediska prostoru, obsahu a času, čtení diagramů a grafů
Z-9-1-02	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	vyhledávání jednotlivých mapových prvků, kartografických znaků, měřítko, vrstevnice
Z-9-1-03	Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	Rozezná geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	čtení map a jejich základních prvků, logické souvislosti a podmíněnosti
Z-9-1-04	Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	tvorba vlastního plánu okolí školy
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
Z-9-2-01	Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatním tělesy Sluneční soustavy.	Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatním tělesy Sluneční soustavy.	Země jako součást vesmíru a Sluneční soustavy, Měsíc – přirozená družice Země

Z-9-2-02	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Vysvětlí na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí.	tvar a rozměry Země, dvojitý pohyb Země, střídání dne a noci, ročních období
Z-9-2-03	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	stavba Země, její jednotlivé části – zemské desky, hory, ostrovy; voda – její oběh, význam a zásoby vody na Zemi, atmosféra – vzdušný obal naší planety, meteorologie a klimatologie, půda a její vznik
Z-9-2-04	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	přírodní krajina a ekosystémy, jejich základní charakteristika, jejich vliv na způsob života lidí

ZEMĚPIS 7. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA

KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP - ŽÁK	UČIVO
Z-9-3-01	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů svět.	Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů svět.	světadíly a oceány na Zemi – jejich poměr
Z-9-3-02	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení.	charakteristika světadílů z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti)
Z-9-3-03	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů,	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti,	Afrika, Amerika, Austrálie, Antarktida, Asie – jejich realie, přírodní bohatství, podnebí, vodstvo, osídlení, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, porovnání

	oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států.	potenciál a bariéry jednotlivých světadílů.	jednotlivých kontinentů
Z-9-3-04	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	problémy přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální v jednotlivých světadílech, možnosti jejich řešení

ZEMĚPIS 8. ROČNÍK

ČESKÁ REPUBLIKA

KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO
Z-9-6-01	Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu
Z-9-6-02	Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	místní region – vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
Z-9-6-03	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo; základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady
Z-9-6-04	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a	regiony ČR – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu

		hospodářských aktivit.	
Z-9-6-05	Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu
REGIONY SVĚTA			
Z-9-3-03	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných modelových států.	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy.	Evropa – historický vývoj, co Evropany rozděluje a co spojuje, přírodní podmínky, zdroje, obyvatelstvo, migrace, evropské hospodářství
Z-9-3-02	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Lokalizuje na mapách části Evropy a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	Evropa regionů – střední, severní, jižní, jihovýchodní, východní, západní
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
Z-9-7-01	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	Ovládá základy praktické topografie a orientace terénu, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	zátěžové pobyty žáků v přírodě – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště,
Z-9-7-02	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu. Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života –

			živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpeční živelních pohrom.
Z-9-7-03	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Nácvik (modelové situace) jednání při mimořádných událostech – poplach, pobyt v terénu, stanování, bezpečnosti, rozdělování ohně-

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu.
	Evropa – historický vývoj, co Evropany rozděluje a co spojuje, přírodní podmínky, zdroje, obyvatelstvo, migrace, evropské hospodářství

ZEMĚPIS: 9. ROČNÍK			
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP	UČIVO
Z-9-4-01	Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohyb.	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky
Z-9-4-02	Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	Osídlení – město a vesnice, život uvnitř měst, venkovské osídlení, urbanizace a suburbanizace
Z-9-4-03	Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách	Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství,	průmyslové oblasti světa – rozdělení, energetika, těžba, doprava, služby, zemědělská

	hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.	výroba,
Z-9-4-04	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	dělení zemí světa podle vyspělosti, překážky rozvoje chudých zemí, regionální nerovnosti a jejich vývoj
Z-9-4-05	Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa.	integrace zemí – kolonizace, dekolonizace, mezinárodní organizace a integrace – ekonomická, politická, vojenská
Z-9-4-06	Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska; od etnika ke globální společnosti, prolínání světových kultur, lidská práva v současném světě, ochrana kulturního a přírodního dědictví
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
Z-9-5-01	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin
Z-9-5-02	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	ekosystémy, biodiverzita – rozmanitost živé přírody, ohrožená biodiverzita
Z-9-5-03	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	člověk a přírodní katastrofy, globální změny klimatu, poškozený „slunečnick“ planety Země, ochrana přírody a životního prostředí, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Výchova k myšlení v	Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky.

evropských a globálních souvislostech	Dělení zemí světa.
	Integrace zemí – kolonizace, dekolonizace, mezinárodní organizace a integrace – ekonomická, politická, vojenská.
Multikulturní výchova	Dělení zemí světa podle vyspělosti, překážky rozvoje chudých zemí, regionální nerovnosti a jejich vývoj. Geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska; od etnika ke globální společnosti, prolínání světových kultur, lidská práva v současném světě, ochrana kulturního a přírodního dědictví.
Environmentální výchova	Ekosystémy, biodiverzita – rozmanitost živé přírody, ohrožená biodiverzita. Člověk a přírodní katastrofy, globální změny klimatu, poškozený „slunečník“ planety Země, ochrana přírody a životního prostředí, globální ekologické a environmentální problémy lidstva.

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
Z-9-1-02p	rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Z-9-1-04p	získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí
Z-9-2-02p	objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-04p	uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-2-04p	uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
Z-9-3-02p	vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-03p	rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
Z-9-3-03p	charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Z-9-4-02p	uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
-	vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
Z-9-5-01p	umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
Z-9-5-02p	uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03p	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-6-01p	vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02p	charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03p	určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
Z-9-6-03p	rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
Z-9-6-03p	uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04p	vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-03p	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

6.7 UMĚNÍ A KULTURA

6.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Hudební výchova

ČASOVÁ DOTACE: 4

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Předmět je do výuky zařazen ve všech ročnících. Zahrnuje složky sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové.

Při výuce je využívána audiovizuální technika, Orffův instrumentář. Při realizaci tohoto předmětu také využíváme návštěvy kulturních akcí, v jejichž rámci se žáci seznamují s uměleckým obdobím a hudebním žánrem.

Předmět hudební výchova si klade za cíl vést žáky k hledání a ochraně krásy kolem sebe i v sobě. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Směřuje k chápání tradic. Jde o cestu objevování duševní pohody a vnímání prožitku. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi. Do hudební výchovy zařazujeme nácvik písní lidových i umělých, vyjádření hudby tancem a pohybem. Při poslechových činnostech se seznamujeme s hudbou ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- pomáhá žákům zvládat pěvecký projev dle jejich dispozic;
- zadává úlohy k vyhledávání informací z hudební oblasti.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- umožňuje vyjadřovat žákům názor na určitý druh hudby;
- dává dostatečný prostor žákům k vlastnímu hudebnímu projevu.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k osvojování zásady chování na kulturních akcích;
- umožňuje žákům budovat si sebedůvěru na základě respektování názorů druhého.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- umožňuje žákům obhajovat svůj názor při hodnocení;
- pomáhá žákům uvědomovat si, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence občanské:

Učitel:

- se podílí na vytváření příznivého klimatu v hodinách.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování hlasové hygieny a správnému držení těla.

HUDEBNÍ VÝCHOVA: 6. - 9. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
HV-9-1-01	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem, vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy.
HV-9-1-02	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách.
HV-9-1-03	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	improvizace jednoduchých hudebních forem, nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy).
HV-9-1-04	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu.
HV-9-1-05	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ	pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění pohybové

	hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.
HV-9-1-06	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu.
HV-9-1-07	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastní soudů a preferencí.
HV-9-1-08	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla hudební dílo a její autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními

			zkušenostmi (inspirace, kýč, módnost a modernost)
--	--	--	---

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
HV-9-1-01p	doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p	interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-04p	rozeznává různé hudební žánry
-	pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
-	rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
-	uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich d

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, nástrojová reprodukce melodií, taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby, intonace a vokální improvizace.

6.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výtvarná výchova

ČASOVÁ DOTACE: 6 hod

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Tento vzdělávací předmět ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe. V průběhu hodiny učitel respektuje specifické vzdělávací potřeby žáků, zařazuje uvolňovací cviky, poslech hudby a zpěv. Výuka je realizována i formou návštěv výtvarných výstav, přednášek, exkurzí, besed, v jejichž rámci si žáci prohlubují vědomosti z oblastí umění a kultury.

Obsah učiva se skládá ze tří charakterových oblastí:

A) Rozvíjení smyslové citlivosti- vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání, linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy, vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly, reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí, smyslové účinky obrazných vyjádření, kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama, fotografie, umělecká výtvarná tvorba, prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, manipulace s objekty, pohyby těl, typy vizuálně obrazných vyjádření, hračky, objekty, texty, sochařství, plastika, volná malba, comics, animovaný film, elektronický obraz, přístupy k obrazným vyjádřením.

B) Uplatňování subjektivity – prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, typy vizuálně obrazných vyjádření, sochařství, plastika, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, dramatická akce.

C) Ověřování komunikačních účinků. - zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměru autora, veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách - historická, kulturní a sociální.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- učí pomocí vlastní tvorby;
- zprostředkovává pohledy na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa;
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik;
- učí žáky vnímat umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu;
- využívá kladné hodnocení pro další výtvarnou činnost;
- vytváří prostor pro individuální výběr úkolů.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- otvírá před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání;
- zajímá se o názory, náměty zkušenosti žáků.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- předkládá dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí;
- vede k slušnému chování žáků na kulturních akcích;
- poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků;
- umožňovat žákům spolupráci v týmu;
- učí žáky přebírat zkušenosti druhých lidí pro vlastní zdokonalování.

Kompetence k řešení problému:

Učitel:

- vyhledávat vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána;
- vede žáky k vhodné volbě zvoleného výtvarného vyjadřovacího prostředku;
- rozvíjí u žáků kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i k vlastní tvorbě.

Kompetence občanské:

Učitel:

- realizuje návštěvy výstav výtvarných prací;
- podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění;
- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- motivuje žáka začít svou práci a vede žáka k dokončení své práce;
- vede ke správnému užívání materiálů, nástrojů, technik, vybavení;
- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 6. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
VV-9-1-01	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů; zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání; uplatňuje osobitý přístup k realitě; kombinuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	kresebné studie – linie, tvar, objem; jednoduché plošné kompozice různých geometrických tvarů - rozvíjení smyslové citlivosti; souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů
VV-9-1-02	Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie.	Užívá vizuální obrázek vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem správně užívá techniku malby, texturu, míchání a vrstvení barev vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.	malba; teorie barev – teplé a studené barvy, barvy příbuzné; plastická a prostorová tvorba; společná práce na jednom objektu
VV-9-1-03	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních mediích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření, k tvorbě využívá některých z metod současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace, seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	nauka o perspektivě – perspektiva paralelní a šikmá; umístění postav na plochu, velikost objektů
VV-9-1-04	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. Umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky; členění představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatnění při vlastní tvorbě; přírodní

			motivy
VV-9-1-05	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Uvede příklady působení vizuální obrázk vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu využívání dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění.	výtvarné ztvárnění prožitků, zkušeností, poznatků
VV-9-1-07	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.	Vlastními slovy žák popíše, co vidí na obrázcích zvolených učitelem, jaký význam má obrázek k žákovi, jaký je skutečný význam a jaký význam může mít obrazové ztvárnění pro život ve společnosti.	žák vkládá vybrané obrázky do kontextu vlastního, společenského (reklama a propagační prostředky, práce s fotografií)
VV-9-1-06	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	tematické práce – Vánoce, Velikonoce
VV-9-1-08	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nabízí vhodnou formu pro jejich prezentaci	Popíše svými slovy záměr autora či záměr vlastního vizuálního zobrazení.	práce s uměleckým dílem - ilustrace

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK

KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
VV-9-1-01	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě, uvědomuje si možnost	prvky vizuální obrázk vyjádření – objem, tvar, linie; experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, vrstvení tvarů a linií v

	poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	kompozičních přístupů a postupů.	ploše i prostoru –
VV-9-1-02	Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie.	Využívá vizuální obrázek vyjádření k zachycení zkušeností získaných hmatem, pohybem a sluchem.	rozvíjení smyslové citlivosti; přenášení prostoru na plochu; záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek
VV-9-1-03	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Správně používá techniku malby, texturu, míchání a vrstvení barev hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích používá vizuální obrázek vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie tvorbě využívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačové grafika, fotografie, video.	Barevné vyjádření – technika malby; odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití; událost – vyprávění výtvarnými prostředky (např. gotické vitráže)
VV-9-1-04	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	vlastní prožívání; interakce s realitou
VV-9-1-05	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Roztřídí působení vizuální obrázek vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu využívání dekorativních postupů – rozvíjí si estetické citění.	kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků; užitá grafika; písmo – druhy a styly písma
VV-9-1-06	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Výtvarně dotvoří, dokončí na základě svých znalostí vizuálního zobrazení.	dotváření kresbou a barvou – koláž

VV-9-1-07	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.	Hledá na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuální obrázků vyjádření.	práce s uměleckým dílem – barevná a tvarová kompozice geometrických tvarů
VV-9-1-08	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nabízí vhodnou formu pro jejich prezentaci	Popíše svými slovy záměr autora či záměr vlastního vizuálního zobrazení, uvede příklady.	práce s uměleckým dílem - ilustrace

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti).

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 8. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
VV-9-1-01	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů, zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě užívá vizuální obrázek vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností orientuje se v grafických technikách.	kresebné etudy; různé typy zobrazení; praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě grafické techniky
VV-9-1-02	Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie.	Užívá vizuální obrázek vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem správně užívá techniku malby, texturu, míchání a vrstvení barev vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést	plastická tvorba; malba; teorie barev — teplé a studené barvy, barvy příbuzné; plastická a prostorová tvorba; společná práce na jednom objektu; práce s netradičními

		do objemových rozměrů zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	materiály
VV-9-1-03	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	práce s internetem – užití informací ve vlastní tvorbě
VV-9-1-04	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů, umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	tematické práce – Vánoce, Velikonoce; písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky; správná technika malby – zvládnutí větší plochy; technika akvarelu, pastel
VV-9-1-05	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchání a vrstvení barev.	objemové vyjádření námětu barvami; subjektivní barevná škála
VV-9-1-07	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.	Vlastními slovy žák popíše co vidí na obrázcích zvolených učitelem, jaký význam má obrázek k žákovi, jaký je skutečný význam a jaký význam může mít obrazové ztvárnění pro život ve společnosti.	žák vkládá vybrané obrázky do kontextu vlastního, společenského
VV-9-1-06	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	práce s uměleckým dílem, základní stavení prvky a architektury současné i historické
VV-9-1-08	Ověřuje komunikační účinky vybraných,	Zobecní záměr autora či záměr vlastního vizuálního	práce s uměleckým dílem- ilustrace

	upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nabízí vhodnou formu pro jejich prezentaci	zobrazení.	
--	---	------------	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA: 9. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
VV-9-1-01	Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě.	techniky kresby – tužka, pero, uhel, rudka; dynamická kresba
VV-9-1-02	Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie.	Užívá vizuální obrázek vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích užívá vizuální obrázek vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	společná práce; převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí
VV-9-1-03	Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace a učí se s nimi zacházet, užívá vizuální obrázek vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	animovaný film; reklama a propagační prostředky; vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí
VV-9-1-04	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	komplementární barvy – textura; symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami; kontrast (barevný, světelný)
VV-9-1-05	Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření	Zasazuje předměty do neobvyklých	prostorová tvorba – modelování;

	v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	souvislostí, vytváří nové a neobvyklé zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování.	krajinomalba; frotáž
VV-9-1-07	Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.	Rozlišuje obsah vizuální obrázků Vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění.	práce s uměleckým dílem – umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol
VV-9-1-06	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Interpretuje umělecká vizuální obrázků Vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	práce s uměleckým dílem – současné umění
VV-9-1-08	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nabízí vhodnou formu pro jejich prezentaci	Zobecní a porovná záměr autora či záměr vlastního vizuálního zobrazení	práce s uměleckým dílem - ilustrace

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
VV-9-1-01 až VV-9-1-08p	uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-01p, VV-9-1-03p	uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
VV-9-1-02p	při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-06p	vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

6.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

6.8.1 TĚLESNÁ VÝCHOVA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova

ČASOVÁ DOTACE: 8

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Výuka směřuje k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a poznání účinků vlastních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu. V hodinách je brán ohled na žáky se SPU a s tělesným či jiným druhem postižení, která mohou ovlivnit výuku. Tematické okruhy: základy lehké atletiky, gymnastika, sportovní hry,(bruslení, lyžování).

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k seznamování se se základními podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování). K pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence a tělesného zdokonalování, které vede k zachování a posílení zdraví.

Ve vyučovacím předmětu je také integrováno učivo vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, a to v 7. a 8. ročníku. Žáci se učí základním poznatkům v oblasti zdraví a zdravého způsobu života, které by měli využívat v každodenním životě. Žáci se seznamují s nebezpečím, které ohrožuje zdraví, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- dbá na dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny, jde žákům příkladem.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- dbá na sdělování jasných a terminologicky správných pokynů, objasňuje sportovní slangové výrazy.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- sleduje úspěšnost a pokrok jednotlivých žáků, podporuje a povzbuzuje žáky k pocitům úspěchu.

Klíčové kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- nabízí výběr několika způsobů a technik, dbá na toleranci mezi žáky, respekt a sebeúctu.

Klíčové kompetence občanské:

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel, reflektuje naše a světové sportovní dění.

Klíčové kompetence pracovní:

- umožňuje žákům volit si vhodný způsob a postup při plnění tělocvičných úkonů, vede žáky k dodržování etnické normy komunikace.

TĚLESNÁ VÝCHOVA: 6. - 7. ROČNÍK			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Zdůvodní vstup do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti reprodukuje pravidelně.	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
TV-9-1-02	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Dokáže zlepšit své tělesné zdatnosti.	zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
TV-9-1-03	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Shrne důležitost přípravy před pohybovou činností, aplikuje ji a ukončí ji ve shodě z hlavní činnosti - zatěžovanými svaly.	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
TV-9-1-04	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Vlastními slovy vyjádří škodlivost drog a dalších škodlivin a jejich neslučitelností se sportovní etikou a zdravím.	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
TV-9-1-05	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Používá vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, zdůvodní možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí svou činnost.	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			

TV-9-2-01	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Dokáže v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži.	pohybové hry – s různým zaměřením; gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí; úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate; atletika – rychlý běh, vytrvalý běh v terénu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí; sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie; turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla; lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, sjezdové lyžování, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
TV-9-2-02	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Uvede seznam osvojovaných pohybových činností a označení nedostatků.	komunikace v TV - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-9-3-01	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Definuje názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu
TV-9-3-02	Naplní ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Vlastními slovy vyjádří základními olympijskými myšlenkami.	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta

TV-9-3-03	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Podpoří názor při tvoření taktiky vedoucí k úspěchu družstva.	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
TV-9-3-04	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Zná a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie;
TV-9-3-05	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Objasní určené prvky pohybové činnosti a výkony, vyhodnotí je.	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování
TV-9-3-06	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Pomáhá při organizaci turnajů, závodů, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
TV-9-3-07	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Napíše naměřená data a informace a podílí se na jejich prezentaci	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování.

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – 6. ROČNÍK	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – 7. ROČNÍK	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost

TĚLESNÁ VÝCHOVA: 8. - 9. ROČNÍK			
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO

TV-9-1-01	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Zdůvodní vstup do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti reprodukuje pravidelně.	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
TV-9-1-02	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Dokáže zlepšit své tělesné zdatnosti.	zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
TV-9-1-03	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Shrne důležitost přípravy před pohybovou činností, aplikuje ji a ukončí ji ve shodě z hlavní činnosti - zatěžovanými svaly.	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
TV-9-1-04	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Vlastními slovy vyjádří škodlivost drog a dalších škodlivin a jejich neslučitelnost se sportovní etikou a zdravím.	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
TV-9-1-05	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Používá vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, zdůvodní možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí svou činnost.	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ			
TV-9-2-01	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Dokáže v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži.	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí, úpoly – základy posilování, atletika – rychlý běh, vytrvalý běh v terénu,

			skok do dálky , hod míčkem nebo granátem, vrh koulí, sportovní hry fotbal, volejbal, turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla, lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, sjezdové lyžování, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku
TV-9-2-02	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Uvede seznam osvojovaných pohybových činností a označení nedostatků.	tělesné dovednosti a způsob optimálního provedení
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ			
TV-9-3-01	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Definuje názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
TV-9-3-02	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Vlastními slovy vyjádří základními olympijskými myšlenkami.	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympijská charta
TV-9-3-03	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Podpoří názor při tvoření taktiky vedoucí k úspěchu družstva.	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
TV-9-3-05	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Objasní určené prvky pohybové činnosti a výkony, vyhodnotí je.	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování
TV-9-3-04	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti	Zná a uplatňuje práva a povinnosti	pravidla různých sportovních a soutěžních aktivit

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM „CESTA DO ŽIVOTA“

	vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	
TV-9-3-06	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Pomáhá při organizaci turnajů, závodů, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	organizace prostoru a pohybových činností – sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
TV-9-3-07	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Napíše naměřená data a informace a podílí se na jejich prezentaci.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – 8. ROČNÍK	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost

PRŮŘEZOVÉ TÉMA – 9. ROČNÍK	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – spolupráce a soutěživost
Mediální výchova	Práce

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
-	chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02p	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
TV-9-3-01p	užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05p	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06p	spolurozhoduje osvojované hry a soutěž

6.8.2 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova ke zdraví

ČASOVÁ DOTACE: 2

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Žáci se ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví učí základním poznatkům v oblasti zdraví a zdravého způsobu života, které by měli využívat v každodenním životě. Žáci se seznamují s nebezpečím, které ohrožuje zdraví, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky ke zvládnutí jednoduchých pohybových činností (běh vytrvalostní, sprint, skok vysoký a daleký, vrh, nářadí, bruslení, lyžování), chápání významu (potřebu) pohybu a zdraví v běžném životě
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny, jde žákům příkladem

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- používá základní tělovýchovné názvosloví, využívá smluvených pravidel a pokynů
- využívá jasných a terminologicky správných pokynů, objasňuje sportovní slangové výrazy

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k oceňování a čerpání ze zkušeností druhých, k rozvoji sebedůvěry a sebehodnocení
- sleduje úspěšnost a pokrok jednotlivých žáků, podporuje a povzbuzuje žáky k pocitům úspěchu

Klíčové kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- volí vhodné techniky a strategie ke sledování vlastního pokroku, vede žáky k práci s nezdarem jako s ukazatelem ke správnému řešení
- nabízí k výběru několik způsobů a technik, učí žáky toleranci, respektu a sebeúctě mezi žáky

Klíčové kompetence občanské:

Učitel:

- učí žáky schopnosti týmové spolupráce a „fair play“, účasti na významných sportovních kláních, respektování soupeře, rozhodčích, handicapovaných, objektivnímu hodnocení práce ostatních
- vyžaduje dodržování pravidel, reflektování našeho a světového sportovní dění

Klíčové kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k udržování pořádku a hygieny, samostatné i týmové práci, správným technologickým postupům
- umožňuje žákovi zvolit si vhodný způsob a postup při plnění tělovýchovných úkonů, vede žáka k dodržování etnické normy komunikace

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: 7. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
VZ-9-1-01	Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě).	Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě).	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
VZ-9-1-02	Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	Vztahy a pravidla v prostředí komunity - – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
VZ-9-1-03	Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.	Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny
VZ-9-1-07	Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	Dává do souvislostí složení stravy a osvojuje si způsob zdravého stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy. Tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví. Režim dne.
VZ-9-1-10	Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a	Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a	Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy,

	předcházení stresovým situacím.	předcházení stresovým situacím.	stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech.
VZ-9-1-15	Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu. Ochrana člověka za mimořádných událostí - živelní pohromy, terorismus.
VZ-9-1-13	Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem; návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu)

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace

Výchova demokratického občana	Řešení problémů, rozhodování Hodnoty a postoje
Multikulturní výchova	Mezilidské vztahy Kulturní diferenciacce Princip sociálního smíru

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ: 8. ROČNÍK			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
VZ-9-1-04	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)
VZ-9-1-05	Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví
VZ-9-1-06	Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví
VZ-9-1-08	Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	Seznamuje se s preventivními způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě). Civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče

VZ-9-1-09	Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	Je veden k odpovědnému vztahu k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dle možností se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy.	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost; těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
VZ-9-1-11	Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Reaguje na fyziologické změny v období dospívání a je veden ke kultivovanému chování k opačnému pohlaví.	Sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
VZ-9-1-12	Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování.	skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci, bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích
VZ-9-1-14	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje	Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt

	osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	
VZ-9-1-16	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
VZ-9-1-01p	chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
VZ-9-1-03p	uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p	respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-05p	projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
VZ-9-1-07p	dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
VZ-9-1-08p	svěří se se zdravotním problémem
VZ-9-1-13p	dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
VZ-9-1-13p	uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
VZ-9-1-14p	zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
VZ-9-1-15p	uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-16p	chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

6.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

6.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Pracovní činnosti

ČASOVÁ DOTACE: 3

VYUŽITÁ DISPONIBILNÍ DOTACE: 2

ORGANIZACE PŘEDMĚTU:

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. roč.

Tento předmět byl rozvržen vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy.

Vzdělávání žáků má vést k zájmu o pěstování rostlin v závislosti na přírodních podmínkách i práci člověka, k zájmu o techniku – dokumentaci, znalosti technických materiálů, jejich výběr a využití, jejich zdroje a šetření s těmito materiály, zájem o technologické postupy, k zájmu o zdravé stravování, k výběru vhodného zaměstnání, k zlepšení vlastního života v otázce praktických záležitostí domácnosti, k podpoře otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování, k rozvoji schopnosti aplikovat poznatky z ostatních předmětů v praxi, k získávání základních pracovních dovedností a návyků, k osvojování a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, organizace a plánování práce, k získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě.

V tomto předmětu jsou integrována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Mediální výchova

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Kompetence k učení:

Učitel:

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů;
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou;
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- se zajímá o náměty;
- klade otevřené otázky.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zadává úkoly, při **kterých žáci spolupracují**
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- podle potřeby pomáhá žákům;
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch;
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití nářadí
- pozoruje pokrok při práci;
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

PRACOVNÍ ČINNOSTI: 6. - 9. ROČNÍK			
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
KÓD VÝSTUPU	VÝSTUP RVP	VÝSTUP ŠVP-ŽÁK	UČIVO
ČSP-9-1-01	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	Dokáže provést jednoduché práce s technickými materiály a rozumí nutnosti dodržovat technologickou kázeň.	pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracování, vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
ČSP-9-1-02	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Umí vyřešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	technologické postupy – technické náčrty, výkresy a návody, řemesla a tradice
ČSP-9-1-03	Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Plánuje svojí pracovní činnost.	úloha techniky v životě člověka – zneužití techniky, technika a životní prostředí
ČSP-9-1-04	Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Dokáže použít pracovní postupy k vytvoření výrobku.	technologické postupy podle zpracovávaného materiálu
ČSP-9-1-05	Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Aplikuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; Dokáže poskytnout první pomoc při úrazu.	BOZP
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ			
ČSP-9-2-01	Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model.	Převede podle návodu, náčrtu, plánu přiměřeně složitý model ve výrobek.	práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem
ČSP-9-2-03	Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a	Dokáže smontovat a demontovat jednoduché zařízení.	stavebnice – konstrukční; sestavování modelů; montáž a demontáž

	zařízení.		
ČSP-9-2-04	Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.	Aplikuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, používá prvky první pomoci při drobném úrazu.	BOZP
ČSP-9-2-02	Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Navrhne a sestaví jednoduché konstrukce či modely.	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ			
ČSP-9-3-01	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	Používá vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování; zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny; ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování; léčivé rostliny, koření – pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
ČSP-9-3-02	Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	Zkouší pěstovat a ošetřovat vybrané květiny v interiéru a používá je k výzdobě.	okrasné rostliny – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin
ČSP-9-3-03	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	Dokáže se rozhodnout pro vhodné pracovní pomůcky a zvládá jejich údržbu.	výběr a údržba pracovních pomůcek
ČSP-9-3-04	Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Popíše základní prvky chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty

ČSP-9-3-05	Dodržíte technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnete první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	Dokáže dodržet technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, používá základní prvky první pomoc při úrazu, dokáže se vyvarovat styku s jedovatými rostlinami.	BOZP
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
ČSP-9-4-01	Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.	Dovede uskutečnit jednoduché platební operace.	finance a provoz domácnosti - základní výdaje a platby za energie
ČSP-9-4-02	Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů.	Rozumí jednoduchým pracovním postupům při základních činnostech v domácnosti a rozumí návodům k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti.	údržba v domácnosti – údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi; elektrické spotřebiče – základní informace o provozu a bezpečnosti užívání, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
ČSP-9-4-03	Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu.	Dokáže používat pomůcky, nástroje, nářadí a zařízení správným způsobem, vykonává drobnou domácí údržbu.	úklid domácnosti

ČSP-9-4-04	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	Dokáže dodržet zásady hygieny a bezpečnosti práce, používá základní prvky první pomoc při zasažení elektrickým proudem nebo chemikálií.	úklid domácnosti, úklidové prostředky, životního prostředí, třídění a likvidace odpadů
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-9-5-01	Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče.	Dokáže používat základní kuchyňský inventář a obsluhuje spotřebiče bezpečně.	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu
ČSP-9-5-02	Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Zkouší dodržovat zásady zdravé výživy a ty aplikuje při přípravě jednoduchých pokrmů podle daných postupů.	potraviny – skupiny potravin; způsoby konzervace; příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy
ČSP-9-5-03	Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	Vysvětlí základní principy stolování a obsluhy u stolu.	úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině; zdobné prvky a květiny na stole
ČSP-9-5-04	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	Dokáže dodržet zásady hygieny a bezpečnosti práce, používá základní prvky první pomoc při úrazech v kuchyni.	BOZP, hygienické zásady při práci v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU			
ČSP-9-6-01	Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.	Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.	základní laboratorní postupy a metody, základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

ČSP-9-6-02	Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl.	Napíše protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a popíše v něm závěry, k nimž dospěl.	
ČSP-9-6-03	Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.	Vybere v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci.	
ČSP-9-6-04	Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.	Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci.	
ČSP-9-6-05	Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.	Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ			
ČSP-9-7-01	Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky.	Dokáže ovládat základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky.	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony
ČSP-9-7-02	Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení.	Dokáže vzájemně propojit jednotlivá digitální zařízení.	digitální technologie- bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování
ČSP-9-7-03	Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava.	Dokáže pracovat uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava.	počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, stříh; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC), mobilní služby – operátoři, tarify

ČSP-9-7-04	Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením.	Dokáže ošetřit digitální techniku a chrání ji před poškozením.	údržba laboratorní techniky
ČSP-9-7-05	Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	Dokáže dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	BOZP

SVĚT PRÁCE (8. a 9. ročník)

ČSP-9-8-01	Orientuje se v pracovních činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách.	Orientuje se v nabídce učebních oborů, popíše pracovní náplň vybraných profesí.	trh práce - povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání
ČSP-9-8-02	Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života.	Definuje své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace.	volba profesní orientace – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace;
ČSP-9-8-03	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání.	Používá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání.	práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb, podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
ČSP-9-8-04	Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce.	Dokáže prezentovat svoji osobu při ucházení se o zaměstnání.	zaměstnání – způsoby hledání: pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

PRŮŘEZOVÉ TÉMA	TEMATICKÝ OKRUH
Osobnostní a sociální výchova	Kreativita

MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ: žák	
ČSP-9-1-01p	získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí
ČSP-9-1-03p	organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p	pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu
-	rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
-	zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
-	správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
-	dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
-	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
ČSP-9-2-01p	sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-03p	ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-9-3-01	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02p	pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-03	používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
ČSP-9-3-04	prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-3-05p	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

ČSP-9-4-01p	provádí jednoduché operace platebního styku
ČSP-9-4-02	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
ČSP-9-4-03p	správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
ČSP-9-4-04p	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
ČSP-9-5-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02p	připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03p	dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
ČSP-9-5-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
ČSP-9-6-01p	vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
ČSP-9-6-04p	dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
ČSP-9-6-05	poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
ČSP-9-7-01p	ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02p	propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03p	pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04	ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ČSP-9-7-05	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-9-8-01p	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02p	posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04p	prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
-	byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
-	byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků se řídí dle platného školského zákona a příslušných vyhlášek. Hodnocení poskytuje žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, co zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak má postupovat dále. Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci. Na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami používá hodnocení slovní. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje jako s příležitostí k naučení se řešení problémů.

Třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími žáka písemně vypracovává zprávu o chování a úrovni daných výstupů zejména při přestupu žáka na jinou základní školu.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze vydat žákovi výpis z vysvědčení. Žák i zákonný zástupce je neprodleně informován o udělení výchovného opatření.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního a druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí a za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od

doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

7.1 HLAVNÍ ZÁSADY HODNOCENÍ

- prostřednictvím hodnocení usilujeme o zlepšení vztahu mezi učitelem a žákem;
- učitel řídí činnost žáka prostřednictvím hodnocení;
- při hodnocení se snažíme nepodléhat předsudkům o žákovi;
- hodnocení poskytuje žákovi zpětnou vazbu o procesu učení a jeho výsledcích.
- Obecná kritéria pro hodnocení:
  - zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností;
  - úroveň vyjadřování a myšlení;
  - uplatnění a využití poznatků v praxi;
  - přesnost a výstižnost vyjadřování;
  - aktivita, tvořivost, samostatnost;
  - zájem a postoj k předmětu nebo činnosti;
  - kvalita domácí přípravy.

7.2 OBECNÁ KRITÉRIA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKA

V jednotlivých vyučovacích předmětech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky.

Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle a tím je vedeme k bezchybnosti a poctivosti.

Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli.

Žáky vedeme k tomu, aby si uvědomovali, co již ovládají a kde mají ještě nedostatky.

Umožňujeme žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení.

Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti.

Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení.

Klademe otevřené otázky zaměřené na sebehodnocení, poskytujeme čas na odpovědi.

Používáme nedokončené věty, které žákům umožňují vyjádřit se.

Stanovujeme kritéria, podle kterých žák provádí sebehodnocení.

Používáme neverbální způsoby sebehodnocení, obrázkové či grafické sebehodnocení.

Vedeme žáky k sebehodnocení při skupinové práci (skupina svou skupinu, skupina jinou skupinu, žák svůj podíl na skupinové práci atd.)

Žák popíše:

- co se mu v hodině (v předmětu) ve škole daří;
- co mu ještě v hodině (v předmětu) ve škole nejde;
- jak bude v hodině (v předmětu) ve škole pokračovat dál.

Co hodnotíme v projektech:

- analýza, pojmenování problému;
- různé varianty řešení;
- volba postupů;
- členění úkolů na jednotlivé kroky;
- kontrola výstupu a odstranění chyb;
- vyhledání pomoci;
- práce s informačními zdroji;
- vybírání podstatných informací;
- plnění úkolů určené role ve skupině;
- komunikace ve skupině;

- respektování názorů ostatních;
- vytváření příjemné pracovní atmosféry;
- věcná správnost, členění, přehlednost výstupu;
- využití výstupu v praxi.

Co hodnotíme ve skupinové práci:

- podíl na práci skupiny;
- vlastní přínos;
- organizace práce ve skupině;
- prezentace výstupu;
- akceptace názorů;
- hodnocení.

Co hodnotíme na referátech:

- práce s informačními zdroji;
- obsahová stránka;
- ústní prezentace.

Co hodnotíme na exkurzi:

- zájem o téma exkurze;
- prezentace získaných vědomostí a dovedností;
- slovní hodnocení.

Co hodnotíme na kratších samostatných pracích (teoretických, praktických):

- práce s informačními zdroji;
- aplikace teoretických vědomostí při řešení konkrétního problému;
- praktické využití výrobku.

7.3 ZÁKLADNÍ PRAVIDLA HODNOCENÍ PROSPĚCHU KLASIFIKACÍ

Stupně klasifikace pro povinné a nepovinné předměty

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 - nedostatečný

Na prvním stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení hodnocení stupnice.

Celkový prospěch žáka se vyjadřuje v 1. – 9. ročníku těmito stupni:

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl
- nehodnocen

Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e)

b) prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl, je – li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo

odpovídajícím slovním hodnocením.

Hodnocení v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval úspěšně
- pracoval

7.4 KLASIFIKACE V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH

- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace;
- při ústním ověřování vědomostí a dovedností oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě;
- je-li žák delší dobu mimo školu (lázeňský, léčebný pobyt...) respektuje vyučující známky z této instituce a žák se po návratu nepřezkoušuje;
- stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období;
- učitel hodnotí jen učivo probrané a procvičené, nikoli zadané jen k samostudiu;
- případy neprospěchu žáků, výrazného zhoršení ve výuce nebo v chování se projednají na pedagogické radě.

A) V předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, občanská výchova, přírodovědné předměty a matematika

Stupeň 1 – výborný

Žák:

- samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při naplňování jednotlivých výstupů;
- požadované výstupy ovládá uceleně a chápe vztahy mezi nimi;
- smysluplně propojuje výstupy do širších různých vzdělávacích oblastí;
- ústní a písemný projev je správný a výstižný;
- zapojuje se do diskuze;
- pracuje se zdroji informací;
- obhájí svá rozhodnutí;

- při skupinové práci aktivně spolupracuje;
- užívá sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák:

- s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při naplňování jednotlivých výstupů;
- požadované výstupy ovládá v podstatě uceleně;
- s menšími chybami propojuje výstupy do širších celků;
- ústní a písemný projev mívá menší nedostatky;
- zapojuje se do diskuze
- s malou pomocí používá zdroje informací;
- při skupinové práci vyžaduje malou míru vedení;
- většinou je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 – dobrý

Žák:

- se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při plnění výstupů dopouští chyb;
- požadované výstupy ovládá s pomocí učitele;
- s většími chybami propojuje výstupy do širších celků;
- chyby opraví s pomocí učitele;
- často se zapojuje do diskuze
- s informačními zdroji pracuje pod vedením učitele;
- při skupinové práci nebývá aktivní
- pod vedením učitele je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák:

- se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při plnění výstupů dopouští závažných chyb;
- chybně propojuje výstupy do širších celků;
- do diskuze se zapojuje velmi málo;
- chyby opraví jen s pomocí učitele;
- s informačními zdroji pracuje pouze pod vedením učitele;
- při skupinové práci je pasivní;
- jen málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák:

- se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při plnění výstupů často dopouští závažných chyb;
- nepropojuje výstupy do širších celků;
- nezapojuje se do diskuze;
- chyby neopraví ani s pomocí učitele;
- narušuje práci ve skupině
- není schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

B) Ve vyučovacích předmětech pracovní činnosti, informatika a počítačové praktikum.

Stupeň 1 – výborný

Žák:

- projevuje kladný vztah k práci, k práci v týmu a k pracovním činnostem;
- samostatně a tvořivě využívá získané poznatky při naplňování výstupů
- správně uplatňuje postupy a způsoby práce;
- dopouští se jen menších chyb;

- organizuje vlastní práci;
- udržuje pracovní místo v pořádku;
- dodržuje předpisy o ochraně zdraví a bezpečnosti práce;
- hospodárně využívá suroviny, materiál, energii;
- správně obsluhuje a udržuje v pořádku zařízení a nářadí;
- užívá sebehodnocení

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák:

- projevuje kladný vztah k práci, k práci v týmu a k pracovním činnostem;
- samostatně, ale méně tvořivě využívá získané poznatky při naplňování výstupů
- bez podstatných chyb uplatňuje postupy a způsoby práce;
- jeho práce mají drobné nedostatky;
- účelně si organizuje vlastní práci;
- pracoviště udržuje v pořádku;
- dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví;
- vzorně obsluhuje a udržuje v pořádku zařízení a nářadí;
- většinou je schopen sebehodnocení

Stupeň 3 – dobrý

Žák:

- projevuje kladný vztah k práci, k práci v týmu a k pracovním činnostem menšími výkyvy;
- s pomocí učitele využívá získané poznatky při naplňování výstupů;
- dopouští se chyb při postupech a způsobech práce;
- potřebuje pomoc učitele;
- jeho práce mají nedostatky;

- práci organizuje méně účelně;
- udržuje pracoviště v pořádku;
- dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci;
- musí být podněcován k údržbě a obsluze zařízení a nářadí;
- pod vedením učitele je schopen sebehodnocení.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák:

- pracuje bez zájmu a vztahu k práci;
- získané poznatky využívá jen za soustavné pomoci učitele;
- potřebuje soustavnou pomoc učitele;
- jeho práce mají závažné nedostatky
- práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele;
- méně dbá o pořádek na pracovišti;
- méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci;
- dopouští se závažných nedostatků při obsluze a údržbě zařízení a nářadí;
- jen málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák:

- neprojevuje zájem o práci ani vztah k ní;
- získané poznatky nevyužívá ani za soustavné pomoci učitele;
- nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele
- jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné;
- práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat;
- nedbá na pořádek na pracovišti

- nedodržuje předpisy o bezpečnosti a o ochraně zdraví při práci;
- dopouští se závažných chyb při obsluze a údržbě zařízení a nářadí;
- není schopen sebehodnocení.

C) Ve vyučovacích předmětech výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova.

Stupeň 1 – výborný

Žák:

- je v činnostech velmi aktivní a nápaditý;
- pracuje samostatně;
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení;
- jeho projev je esteticky působivý, originální;
- jeho tělesná zdatnost má velmi dobrou úroveň;
- užívá sebehodnocení.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák:

- je v činnostech méně aktivní a nápaditý;
- pracuje převážně samostatně;
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení;
- jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky;
- je tělesně zdatný;
- většinou je schopen sebehodnocení.

Stupeň 3 – dobrý

Žák:

- nebývá v činnostech aktivní a nápaditý;
- pracuje pod vedením učitele;
- materiály, nástroje a vybavení používá pouze někdy bezpečně a účinně;
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb;
- nemá zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu;
- je méně schopný sebehodnocení.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák:

- pracuje pouze podle pokynů učitele;
- rozvoj jeho schopností a jeho projev je bez známek zlepšení;
- materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně;
- úkoly řeší s častými chybami;
- projevuje velmi malý zájem a snahu;
- jen málokdy je schopen sebehodnocení.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák:

- je v činnostech pasivní;
- odmítá rozvíjet své schopnosti;
- materiály, nástroje a vybavení nepoužívá bezpečně a účinně;
- úkoly řeší s chybami;
- neprojevuje snahu ani zájem o práci;
- není schopen sebehodnocení.

7.5 HODNOCENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKA

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování dohodnutých pravidel soužití ve třídách a školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

Zdvořilost (oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva, uplatňování přednosti)

Způsob komunikace (nemluví vulgárně, přihlásí se o slovo, neskáče do řeči, mluví věcně, zdrží se osobního útoku)

Respekt k lidem (nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere ohled na druhé, ocení kvality druhého, zapojí ho do činnosti)

Úcta k hodnotám (nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem)

Plnění povinností (řádně dochází do školy, dodržuje stanovený čas, plní uložené úkoly, dodržuje organizační pokyny)

Prosazování práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, ohradí se proti nespravedlivému jednání, zastane se slabšího, vyjádří se věcně, slušně k věcem, které se týkají jeho vzdělávání a života školy, uplatňuje demokratické principy v třídní nebo školní samosprávě)

Obecně uznávané hodnoty (lidskost, čestnost, fair play, schopnost postarat se o druhého, odpovědnost za vlastní chování)

Využívá se tří stupňů hodnocení:

Stupeň 1 – velmi dobré

Žák:

- vystupuje zdvořile, zdraví dospělé i spolužáky, poprosí a poděkuje, omluví se;
- respektuje všechny osoby;
- není slovně a ni fyzicky agresivní;
- dodržuje pravidla slušné komunikace;

- váží si osobního vlastnictví i vlastnictví druhých;
- udržuje pořádek ve svém okolí;
- plní svoje povinnosti;
- upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, ohradí se proti nespravedlivému jednání, zastane se slabšího;
- vyjadřuje se vhodným způsobem k věcem, které se týkají jeho vzdělávání a života školy;
- v jeho chování se projevují lidskost, čestnost, fair play, odpovědnost za vlastní chování, schopnost postarat se o druhého;
- projevuje ekologické povědomí, má úctu k životu;
- přijatelným způsobem hodnotí chování a postoje ostatních spolužáků, učitelů a jiných osob
- méně závažných přestupků se dopouští výjimečně.

Stupeň 2 – uspokojivé

Žák:

- porušuje pravidla společensky přijatelného chování opakovaně nebo se dopustí závažného přestupku;
- bývá slovně a fyzicky agresivní;
- nedodržuje pravidla slušné komunikace;
- neváží si osobního vlastnictví i vlastnictví druhých;
- neudržuje pořádek ve svém okolí;
- neplní svoje povinnosti;
- v jeho chování se neprojevují lidskost, čestnost, fair play, odpovědnost za vlastní chování, schopnost postarat se o druhého;
- neprojevuje ekologické povědomí, nemá úctu k životu;
- nepřijatelným způsobem hodnotí chování a postoje ostatních spolužáků, učitelů a jiných osob
- je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Žák:

- soustavně porušuje pravidla společensky přijatelného chování, soustavně se dopouští závažných přestupků;
- je slovně a fyzicky agresivní;
- nedodržuje pravidla slušné komunikace;
- ničí majetek svůj i ostatních;
- neudrží pořádek ve svém okolí;
- soustavně neplní svoje povinnosti;
- v jeho chování se neprojevují lidskost, čestnost, fair play, odpovědnost za vlastní chování, schopnost postarat se o druhého;
- neprojevuje ekologické povědomí, nemá úctu k životu;
- nepřijatelným způsobem hodnotí chování a postoje ostatních spolužáků, učitelů a jiných osob
- nerespektuje, nebo nepřijímá výchovná opatření

7.5.1 POCHVALY

Uděluje ředitel školy:

- za iniciativu nebo významný záslužný čin lidskosti.

Uděluje třídní učitel:

- za iniciativu a úspěšnou práci žáka;
- za výraznou pomoc spolužákům;
- za dlouhodobou práci pro třídu;
- za mimořádný čin, za účast v olympiádách a soutěžích;
- za zásah proti šikaně;
- za výrazné zlepšení prospěchu.

7.5.2 OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Napomenutí třídního učitele

Uděluje se za:

- časté zapomínání úkolů;
- hrubé výrazy vůči spolužákům a učitelům;
- neustálé vyrušování a vykřikování, které nesouvisí s výukou a ruší průběh vyučovacího procesu;
- svévolný opakovaný pobyt mimo učebnu v době vyučování;
- svévolné opuštění školy v době vyučování.

Důtka třídního učitele

Uděluje se za:

- úmyslné poškození majetku školy;
- slovní a fyzické napadení spolužáka;
- neustálé zapomínání úkolů;
- vulgární výrazy;
- opakované porušování předem dohodnutých pravidel chování ve třídě;
- opakované nedodržování školního řádu;
- opakované pozdní příchody do hodin;
- úmyslné poškozování věcí spolužáka nebo jejich neustálé schovávání.

Důtka ředitele školy

Uděluje se za:

- neomluvenou hodinu;
- slovní a fyzické napadení učitele, spolužáka nebo pracovníka školy;
- úmyslné ublížení na zdraví;
- úmyslné poškozování žákovské knížky a přepisování známek;
- slovní a fyzickou šikanu;

- používání a rozšiřování omamných látek v areálu školy;
- zatajování žákovské knížky;
- stálé schovávání věcí spolužákům;
- úmyslné zničení školního majetku.

7.6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné

- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

7.7 KOMISIONÁLNÍ A OPRAVNÁ ZKOUŠKA

7.7.1 OPRAVNÁ ZKOUŠKA

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

7.7.2 KOMISIONÁLNÍ ZKOUŠKA

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, jenž je vzděláván formou individuálního vzdělávání, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo

krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

8 PŘÍLOHA

8.1 STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Standardy pro základní vzdělávání jsou k dispozici na níže uvedených adresách:

Český jazyk a literatura:

<http://www.msmt.cz/file/16600>

Matematika:

<http://www.msmt.cz/file/16601>

Anglický jazyk:

<http://www.msmt.cz/file/16598>

<http://www.msmt.cz/file/16599>